IPSUM, okoljske investicije, d.o.o.
Ljubljanska c. 72
1230 Domžale
t. 01 724 40 55
f. 01 724 40 54
info@ipsum.si
www.ipsum.si

OBČINA GORNJA RADGONA
Partizanska cesta 13

9250 GORNJA RADGONA

OKOLJSKO POROČILO

za OPPN za gradnjo hleva v Črešnjevcih (občina Gornja Radgona)

Domžale, februar 2025,
Dopolnitve maj 2025, marec 2026, november 2026

IPSUM, okoljske investicije, d.o.o.
Ljubljanska c. 72
1230 Domžale
t. 01 724 40 55
f. 01 724 40 54
info@ipsum.si
www.ipsum.si

OKOLJSKO POROČILO ZA OPPN

Domžale, februar 2025
Dopolnitve maj 2025, marec 2026, november 2026

Pripravljavec plana:	OBČINA GORNJA RADGONA, Partizanska cesta 13, 9250 GORNJA RADGONA
Ime plana:	OBČINSKI PODROBNI PROSTORSKI NAČRT ZA OPPN ZA GRADNJO HLEVA V ČREŠNJEVCIH
Ime dokumenta:	Okoljsko poročilo za OPPN za **OPPN za gradnjo hleva v Črešnjevcih**
Izdelovalec:	IPSUM, okoljske investicije, d.o.o. Ljubljanska cesta 72 1230 Domžale
Številka projekta:	484-01/25
Vodja projekta: Podpis in žig:	Ivo Kejžar, univ. dipl. inž. kem.
Sodelovali:	Ipsum, d.o.o.: Aleksander Jenko, univ. dipl. inž. gozd. Tanja Sunčič, univ. dipl. biol. Lucija Griz, mag. ekol. biod. Lucija Česnik, mag. var. nar. Tina Ozebek, dipl. biol. (UN)
Ključne besede:	Občinski podrobni prostorski načrt, Občina Gornja Radgona, okoljski cilji, vplivi plana, omilitveni ukrepi, vodovarstveno območje – vrelčni nivo, varovanje zdravja ljudi (vonjave, hrup)

KAZALO VSEBINE

1. SPLOŠNI OPIS IN UVODNA POJASNILA 6

1.1 OZADJE IN OBVEZNOST POSTOPKA CPVO 6

2. OPIS PLANA IN NJEGOVE GLAVNE ZNAČILNOSTI 8

2.1 NAMEN IN CILJI PLANA 8
2.2 KRATEK OPIS NAMERAVANIH UREDITEV V OKVIRU PLANA 8
2.3 PODATKI O PROSTORU, KI GA PLAN ZAJEMA 11
2.3.1 Namenska raba prostora 13
2.3.2 Državni prostorski načrti v širši okolici območja OPPN 14
2.4 POTREBE PO NARAVNIH VIRIH 15
2.5 PREDVIDENE EMISIJE, ODPADKI IN RAVNANJE Z NJIMI 15
2.6 ALTERNATIVE ZA DOSEGANJE OKOLJSKIH CILJEV 16

3. IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA 18

3.1 METODOLOGIJA UGOTAVLJANJA IN VREDNOTENJA VPLIVOV PLANA NA OKOLJE 18
3.2 OPREDELITEV VPLIVOV DO POSAMEZNIH DELOV OKOLJA 19
3.3 IZBRANI OKOLJSKI CILJI PLANA IN IZBRANI KAZALCI VREDNOTENJA 23
3.4 MERILA VREDNOTENJA 25

4. OPIS STANJA OKOLJA 29

4.1 TLA IN RABA TAL 29
4.1.1 Značilnosti tal 29
4.1.2 Dejanska raba tal 31
4.1.3 Kmetijska zemljišča 31
4.2 VODE 32
4.2.1 Površinske vode 32
4.2.1.1 Kakovostno stanje površinskih voda 32
4.2.2 Podzemne vode 33
4.2.2.1 Kemijsko stanje in ocena količinskega stanja podzemnih voda 34
4.2.3 Vodovarstvena območja 35
4.2.4 Raba vode 35
4.2.5 Poplavna, erozijska ter plazljiva ogroženost območja 36
4.2.6 Čiščenje in odvodnjavanje odpadnih voda 37
4.3 VAROVANJE ZDRAVJA LJUDI 38
4.3.1 Kakovost zunanjega zraka 38
4.3.2 Obremenjenost okolja s hrupom 39

5. OCENA PREDVIDENIH VPLIVOV NA OKOLJE 41

5.1 TLA 41
5.1.1 Vplivi plana na okolje 41
5.1.2 Omilitveni ukrepi 44
5.1.3 Spremljanje stanja okolja 46
5.2 POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE 46
5.2.1 Vplivi plana na okolje 46
5.2.2 Omilitveni ukrepi 49
5.2.3 Spremljanje stanja okolja 51
5.3 OGROŽENA OBMOČJA (EROZIJA, PLAZOVITOST) 51
5.3.1 Vplivi plana na okolje 51
5.3.2 Omilitveni ukrepi 52

5.3.3 Spremljanje stanja okolja *54*
5.4 VAROVANJE ZDRAVJA LJUDI 54
5.4.1 Kakovost zunanjega zraka *54*
5.4.1.1 Vplivi plana na okolje 54
5.4.1.1 Omilitveni ukrepi 69
5.4.1.2 Spremljanje stanja okolja 69
5.4.2 Obremenitev s hrupom *69*
5.4.2.1 Vplivi plana na okolje 69
5.4.2.2 Omilitveni ukrepi 72
5.4.2.3 Spremljanje stanja okolja 72

6. SKLEPNA OCENA 73

7. VIRI IN ZAKONODAJA 74

7.1 VIRI 74
7.2 ZAKONODAJA 75

TABELE

Tabela 1: Velikostni razredi vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev 19
Tabela 2: Opredelitev do potencialnih vplivov izvedbe plana 20
Tabela 3: Izbrani okoljski cilji in kazalci 23
Tabela 4: Metodologija vrednotenja vpliva izvedbe plana na tla 25
Tabela 5: Metodologija vrednotenja vplivov izvedbe plana na vode 26
Tabela 6: Metodologija vrednotenja vplivov izvedbe plana na ogrožena območja 27
Tabela 7: Metodologija vrednotenja vplivov izvedbe plana na kakovost zraka 27
Tabela 8: Metodologija vrednotenja vplivov izvedbe plana na obremenitev s hrupom 28
Tabela 9: Ocena kemijskega stanja vodnega telesa VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina, za Boračevski potok, v obdobju 2017 – 2023 32
Tabela 10: Ekološko stanje za vodno telo VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina, na vzorčnem mestu, za leto 2021 33
Tabela 11: Obremenitve s skupnim dušikom zaradi kmetijstva na vodnem telesu podzemne vode Murska kotlina v obdobju 2015-2017, v t/leto in v kg/ha/leto 35
Tabela 12: PLDP na regionalni cesti R3/714-2807 Sp. Ivanjci – Gornja Radgona v letu 2023 38
Tabela 13: Ocene vpliva na izbrani okoljski cilj 44
Tabela 14: Količina letno pridelanega živinskega N (prašiči) na kmetijskem gospodarstvu 48
Tabela 15: Najmanjše potrebne zmogljivosti skladišč za šestmesečno skladiščenje živinska gnojila (v m^3/žival) 48
Tabela 16: Ocena vplivov na površinske in podzemne vode 49
Tabela 17: Imisijska mesta 60
Tabela 18: Izračun maksimalnih emisij vonjav iz posameznih prostorov glede na predvideno število živali ter značilnosti vira emisij uporabljenih v modelnem izračunu 61
Tabela 19: Rezultati modelnega izračuna pojavljanja pogostosti ure vonja v % na leto 63
Tabela 20: Ocena zmanjšanih emisij vonjav iz posameznih prostorov glede na predvideno število živali ter značilnosti vira emisij uporabljenih v modelnem izračunu (zaradi uporabe BAT tehnik) 64
Tabela 21: Rezultati modelnega izračuna pojavljanja pogostosti ure vonja v % na leto - Modelni izračun 2 66
Tabela 22: Opisi gradbenih in operativnih zahtev po Prilogi 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ki se izvajajo na napravi 66
Tabela 23: Ocena vplivov na kakovost zunanjega zraka 69
Tabela 24: Ocena vplivov na obremenitev s hrupom 72
Tabela 25: Ocena vplivov izvedbe plana 73

SLIKE

Slika 1: Prikaz zazidalne oz. ureditvene situacije na območju OPPN 9
Slika 2: Okviren tloris načrtovanega hleva 10
Slika 3: Prikaz širšega območja OPPN (z rdečo barvo označena lokacija OPPN) 12
Slika 4: Prikaz ožjega območja OPPN (rdeča obroba) 13
Slika 5: Prikaz podrobne namenske rabe na območju OPPN (lokacija OPPN označena z rdečo) 14
Slika 6: Prikaz DPN ob območju OPPN (rdeča obroba – veljavni DPN, oranžno – območje OPPN) 15
Slika 7: Prikaz dejanske rabe na območju OPPN 31
Slika 8: Prikaz vodotokov v bližini lokacije OPPN 32
Slika 9: Kemijsko stanje podzemne vode vodnega telesa Murska kotlina v obdobju 2017-2023 34
Slika 10: Skupna ocena količinskega stanja vodnega telesa podzemne vode Murska kotlina v ocenjevalnem obdobju 2014 – 2019 34
Slika 11: Vodovarstveno območje vrelčnega nivoja 35
Slika 12: Prikaz erozijskih območij na obravnavanem območju 36
Slika 13: Prikaz verjetnosti pojavlja plazov na območju OPPN 37
Slika 14: Pogled na ravninsko območje OPPN z regionalne ceste Sp. Ivanjci – Gornja Radgona 37
Slika 15: Prikaz statističnih podatkov za Občino Gornja Radgona, kmetijska dejavnost 39
Slika 16: Roža vetrov za državno meteorološko postajo Rakičan 55
Slika 17: Porazdelitev hitrosti vetra za državno meteorološko postajo Rakičan 56
Slika 18: Porazdelitev hitrosti vetra za postajo Rakičan za leto 2024 57
Slika 19: Porazdelitev vonjav na višjih ravneh 16-25 m od tal 58
Slika 20: Minimalni odmik za hlev kapacitete 138 GVŽ, z diagrama iz priloge 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja 59
Slika 21: Prikaz širjenja emisij vonjav in sicer pogostost ure vonja na območju vrednotenja za nov hlev za maksimalne emisije vonjav po BREF (s prikazom lokacij najbližjih občutljivih sprejemnikov) 62
Slika 22: Prikaz širjenja emisij vonjav in sicer pogostost ure vonja na območju vrednotenja za nov hlev za emisije vonjav ob zmanjšanju zaradi izvajanja BAT tehnik (s prikazom lokacij najbližjih občutljivih sprejemnikov) 65
Slika 23: Prikaz predvidenih ureditev in najbližjih stanovanjskih objektov 70

GRAFIČNE PRILOGE

G.1 – PRIKAZ ŠIRŠE GEOGRAFSKO OBMOČJE 1:4.000
G.2 – SITUACIJA UREDITVE OPPN 1:1.000
G.3 – PRIKAZ NAMENSKE RABE PROSTORA, 1:1.500
G.4 – PRIKAZ DEJANSKE RABE TAL 1:1.500
G.5 – PRIKAZ VODOVARSTVENIH IN EROZIJSKIH OBMOČIJ 1:2.000
G.6 – PRIKAZ OBMOČIJ VARSTVA NARAVE 1:10.000
G.7 – PRIKAZ ENOT REGISTRIRANE KULTURNE DEDIŠČINE 1:5.000

DRUGE PRILOGE:

Priloga A: Strokovna ocena o obremenitvi okolja z vonjavami za kmetijo Hamler Luka na lokaciji Črešnjevci 127 v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni – zaradi novega hleva za rejo prašičev, Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Center za ekologijo in varstvo okolja - preskusni laboratorij, datum izdelave 21. 2. 2025, dopolnjeno 24. 4. 2025
Priloga B: Načrt s področja geotehnologije in rudarstva, Geotehnično mnenje, MBL inženiring d.o.o., št. 41-03/2026, marec 2026
Priloga C: Pogodba o obremenitvi zemljišč
Priloga D: Poljudni povzetek okoljskega poročila

1. SPLOŠNI OPIS IN UVODNA POJASNILA

1.1 Ozadje in obveznost postopka CPVO

Občina Gornja Radgona je s sprejetjem Sklepa o pripravi Občinskega podrobnega prostorskega načrta za gradnjo hleva v Črešnjevcih objavljenem v Uradnem glasilu slovenskih občin (št. 21), začela s pripravo OPPN za gradnjo hleva v Črešnjevcih.

V skladu s 128. členom Zakona o urejanju prostora (ZureP-3) (Ur. l. RS, št. 199/21, 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24 in 109/24) se za OPPN ne izvede celovita presoja vplivov na okolje. Občina vedno pridobi mnenje zavoda, pristojnega za ohranjanje narave, o verjetno pomembnih vplivih na varovana območja in o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti na varovana območja. V 3. odstavku 128. člena, pa je citirano, da se ne glede na prvi odstavek tega člena, ki pravi, da se za OPPN ne izvede celovita presoja vplivov na okolje, celovita presojo vplivov na okolje izvede za OPPN:

- če je treba izvesti presojo sprejemljivosti na varovana območja;
- ki se pripravlja na podlagi občinskih prostorskih strateških aktov, sprejetih na podlagi ZUN in Zakona o urejanju prostora (Ur. l. SRS, št. 18/84, 15/89, Uradni list RS, št. 23/02 – odl. US in 110/02 – ZUreP-1; v nadaljnjem besedilu: ZUreP) ali
- s spremembo namenske rabe prostora.

Namenska raba na območju OPPN so kmetijska zemljišča (K1). Zakonska podlaga za pripravo obravnavanega prostorskega akta – OPPN za gradnjo hleva v Črešnjevcih, izhaja iz Zakona o kmetijskih zemljiščih (Ur. l. RS, 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 - ZUNPEOVE), ki v 3ae.členu pravi: Lokalna skupnost lahko, če to ni v nasprotju s strateškimi usmeritvami prostorskega razvoja lokalne skupnosti, z občinskim podrobnim prostorskim načrtom v skladu z zakonom, ki ureja prostorsko načrtovanje (v nadaljnjem besedilu: OPPN), na kmetijskih zemljiščih brez spremembe namenske rabe načrtuje naslednje kmetijske objekte, ki so neposredno namenjeni kmetijski dejavnosti:

a) stavbe za rastlinsko pridelavo, če je način pridelave neposredno vezan na kmetijsko zemljišče;
b) stavbe za rejo živali (perutninske farme, hlevi, svinjaki, staje, kobilarne in podobne stavbe za rejo živali), vključno z objekti za skladiščenje gnoja in gnojevke, razen objektov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje po predpisu, ki ureja vrste posegov v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje;
c) stavbe za spravilo pridelka (kmetijski silosi, kašče, kleti, seniki, skednji, kozolci, koruznjaki in podobne stavbe za spravilo pridelka, razen vinskih kleti in zidanic) in stavbe za predelavo lastnih kmetijskih pridelkov (sirarne, sušilnice sadja ipd.);
d) druge nestanovanjske kmetijske stavbe (stavbe za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije).

Glede na Tabelo z nezahtevnimi, enostavnimi in začasnimi objekti, ki so dopustni za posamezno območje osnovne oz. podrobnejše namenske rabe prostora (Odlok OPN Gornja Radgona), bo v naslednjih spremembah in dopolnitvah OPN treba spremeniti namensko rabo prostor. Gradnja hlevov oz. svinjakov je namreč dovoljena na namenski rabi površine podeželskega naselja **(**SK), površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo **(**IK) ali površine razpršene poselitve (A), zato je treba pripraviti CPVO.

Iz mnenja ZRSVN št. 3563-0066/2024-3, z dne 26. 3. 2024, izhaja da plan OPPN za gradnjo hleva v Črešnjevcih in njegov daljinski vpliv leži izven posebnega varstvenega območja in zavarovanega območja, zato presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana v naravo na varovana območje ni treba izvesti.

V sklopu postopka se skladno z Zakonom o varstvu okolja (Ur. l. RS, št 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US) izdela tudi okoljsko poročilo. Na podlagi okoljskega poročila pristojno ministrstvo izvede postopek celovite presoje vplivov na okolje.

Na podlagi ZureP-3 se mnenja nosilcev urejanja prostora pridobivajo na podlagi osnutka Odloka in izdelanega okoljskega poročila.

2. OPIS PLANA IN NJEGOVE GLAVNE ZNAČILNOSTI

2.1 Namen in cilji plana

Namen plana je vzpostaviti zakonsko podlago, s katero se bodo določili prostorski izvedbeni pogoji za gradnjo nestanovanjskih kmetijskih stavb (hlev za rejo prašičev, skladišče pridelkov, silosi, stavba za shranjevanje kmetijske mehanizacije in orodja, zbiralnik gnojevke).

Cilj OPPN je ustvariti pogoje za širitev obstoječe kmetije, na območju lastnih zemljišč.

2.2 Kratek opis nameravanih ureditev v okviru plana

Območje OPPN obsega del površine območja EUP EU 6, z določeno namensko rabo K1 (najboljša kmetijska zemljišča) na podlagi veljavnega občinskega prostorskega načrta občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 3/15, 6/17, 5/20 in 7/23). Površina območja občinskega podrobnega prostorskega načrta meri 3.809,1 m².

Območje OPPN zajema izključno zemljišča z opredeljeno kmetijsko rabo, na katerih se načrtujejo nove prostorske ureditve, medtem ko se del načrtovanih objektov nahaja na območju obstoječega gospodarskega poslopja z že opredeljenimi stavbnimi zemljišči skladno z določili OPN Občine Gornja Radgon. Enako velja za rušitev oz. odstranitev obstoječega hleva na že opredeljenih stavbnih zemljiščih, ki niso predmet OPPN. Ne glede na navedeno so obstoječi in načrtovani objekti zunaj območja OPPN upoštevani pri opredelitvi obstoječega stanja okolja in vrednotenju kumulativnih vplivov načrtovanih ureditev na okolje.

Z občinskim podrobnim prostorskim načrtom se načrtuje:

- gradnja nestanovanjskih kmetijskih stavb:
  - stavba za rejo živali – hlev (CC-SI 12712), z maksimalnimi tlorisnimi gabariti 58 m x 28 m; tloris cca. 1.624 m^2
  - stolpni kmetijski silosi (3x) in skladišče pridelkov (CC-SI 12713), pri čemer ima skladišče pridelkov maksimalne tlorisne gabarite 31 m x 16 m; tloris cca. 490 m^2
  - stavba za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije (CC-SI 12714), z maksimalnimi tlorisnimi gabariti 35,5 m x 14,7 m; tloris cca. 520 m^2
- gradnja drugih gradbenih inženirskih objektov:
  - zbiralnik gnojnice in gnojevke, gnojišče (CC-SI 24202)
  - priključki na vodovodno, kanalizacijsko, elektroenergetsko, plinovodno in komunikacijsko omrežje (CC-SI 222 in ustrezni podrazredi),
- gradnja pomožnih objektov,
- ureditev zunanjih površin (utrjene in zelene površine),
- drugi gradbeni posegi.

Posegi izven območja občinskega podrobnega prostorskega načrta so dovoljeni za izgradnjo, prestavitev in rekonstrukcijo prometne, okoljske, energetske in komunikacijske infrastrukture za potrebe priključevanja območja občinskega podrobnega prostorskega načrta.

Priključki na javno infrastrukturo

Objekti na območju OPPN se bodo priključili na sledečo javno infrastrukturo:

- vodovodno omrežje,
- kanalizacijsko omrežje (za odpadne komunalne vode)
- NN elektroenergetsko omrežje,
- plinovod,
- dostop do regionalne ceste III. reda (št. 2807, Spodnji Ivanjci–Gornja Radgona) in gozdne ceste je zagotovljen preko obstoječih cestnih priključkov.

Detajlni pogoji za priključitev objektov na načrtovano gospodarsko javno infrastrukturo se določijo v fazi izdelave projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja posameznega objekta v skladu s pozitivnim mnenji, vključno s projektnimi pogoji k temu občinskemu podrobnemu prostorskemu načrtu.

Slika 1: Prikaz zazidalne oz. ureditvene situacije na območju OPPN
(vir: ZEU d.o.o., november 2026)

Načrtovana zmogljivost hleva znaša skupno 1.227 mest:

- 489 tekači do 30 kg
- 644 prašičev pitancev (30–110 kg),
- 75 plemenskih svinj
- 18 brejih mladic,
- 1 plemenskega merjasca.

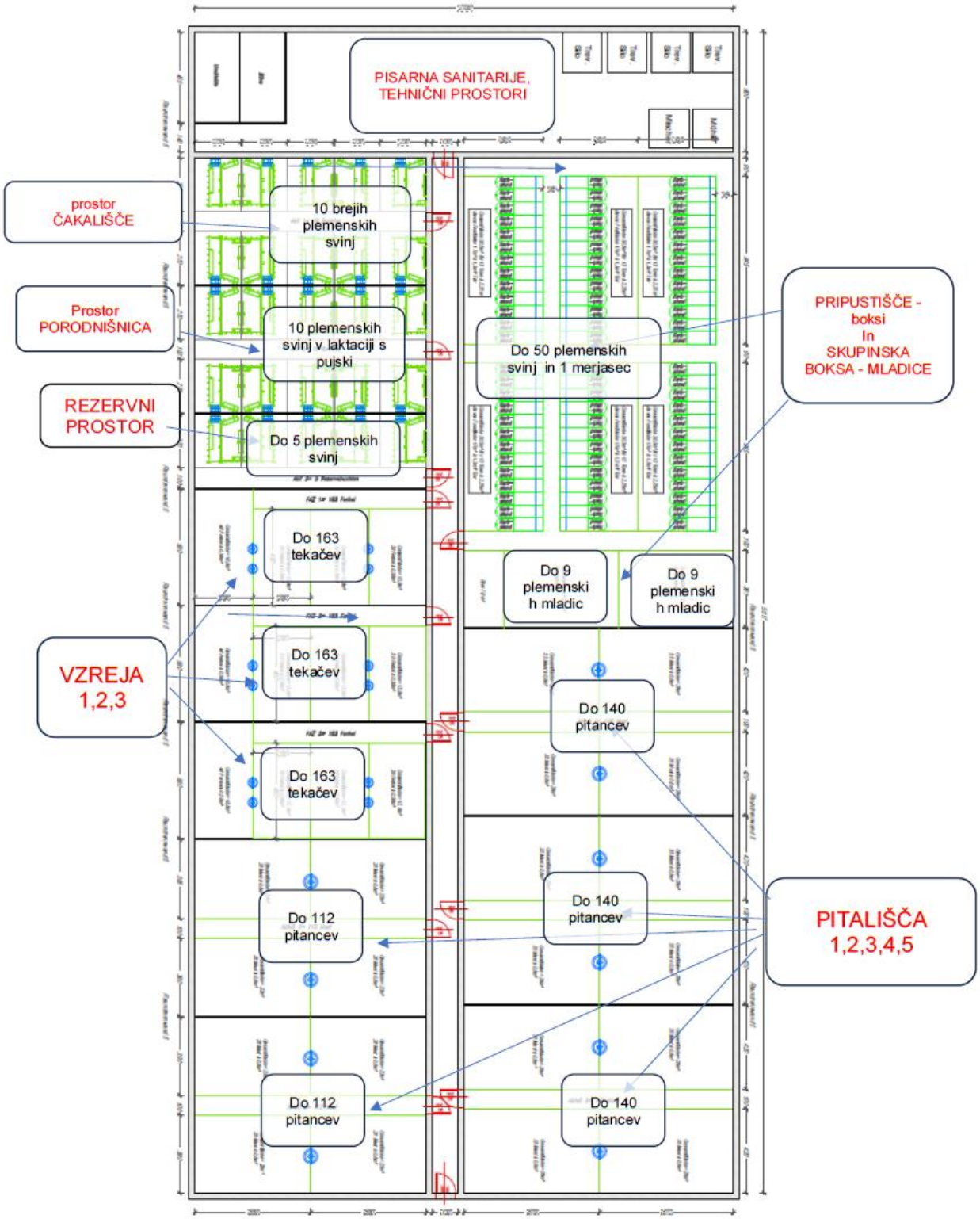

Slika 2: Okviren tloris načrtovanega hleva
(vir: IVD, 21. 2. 2025)

V skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur. l. RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2) in Prilogo 1, bi se načrtovane ureditve lahko umestile pod oznako:

A.IV. objekti za intenzivno rejo živali
A.IV.3 z najmanj 3000 mesti za prašiče pitance (nad 30 kg teže)
A.IV.4 z najmanj 1500 mesti in manj kot 3000 mesti za prašiče pitance (nad 30 kg teže)
A.IV.5 z najmanj 900 mesti za plemenske svinje
A.IV.6 z najmanj 200 in manj kot 900 mesti za plemenske svinje

Maksimalna zmogljivost načrtovanega hleva ne dosega pragov iz točk A.IV.3–A.IV.6 Priloge 1 Uredbe, saj je predpisani prag za prašiče pitance najmanj 1.500 oziroma 3.000 mest, za plemenske svinje pa najmanj 200 oziroma 900 mest. Zato načrtovani poseg ne predstavlja posega, za katerega bi bilo treba izvesti predhodni postopek oziroma presojo vplivov na okolje.

Z OPPN prav tako ni načrtovana naprava, za katero je treba pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Načrtovan objekt ne dosega določenih pragov Priloge 1 Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Ur. l. RS, št. 68/22) točka 6.6 Intenzivna reja perutnine ali prašičev:

b. z več kot 2.000 mesti za rejo prašičev pitancev (težjih od 30 kg) ali
c. z več kot 750 mesti za rejo plemenskih svinj

Načrtovana zmogljivost teh pragov ne presega.

2.3 Podatki o prostoru, ki ga plan zajema

Območje Občinskega podrobnega prostorskega načrta za gradnjo hleva v Črešnjevcih (v nadaljnjem besedilu: OPPN hlev v Črešnjevcih) se nahaja na južnem robu podeželskega naselja Črešnjevci, na obronkih Slovenskih goric, v občini Gornja Radgona. Območje OPPN je ob obstoječem kmetijskem gospodarstvu, ki je vpisano v register kmetijskih gospodarstev s številko KMG-MID: 100321840. Na kmetiji je obstoječi hlev, ki se poruši. Hlev se nahaja na obstoječih stavbnih zemljiščih izven območja OPPN, rušitev je skladna z določili veljavnega OPN Občine Gornja Radgona.

Območje občinskega podrobnega prostorskega načrta obsega dela parcel št. 1063 in 1062 obe v k.o. 187 – Črešnjevci, na EUP EU 6 z določeno namensko rabo – K1 (najboljša kmetijska zemljišča). Skupna površina območja OPPN znaša 3.809,1 m^2. Po dejanski rabi obsega pretežno pozidana in sorodna zemljišča, v severnem delu ekstenzivni oz. travniški sadovnjak. Območje z vzhodne in južne strani obdajajo kmetijska zemljišča, s severne in zahodne strani pa pozidana zemljišča (površine podeželskega naselja).

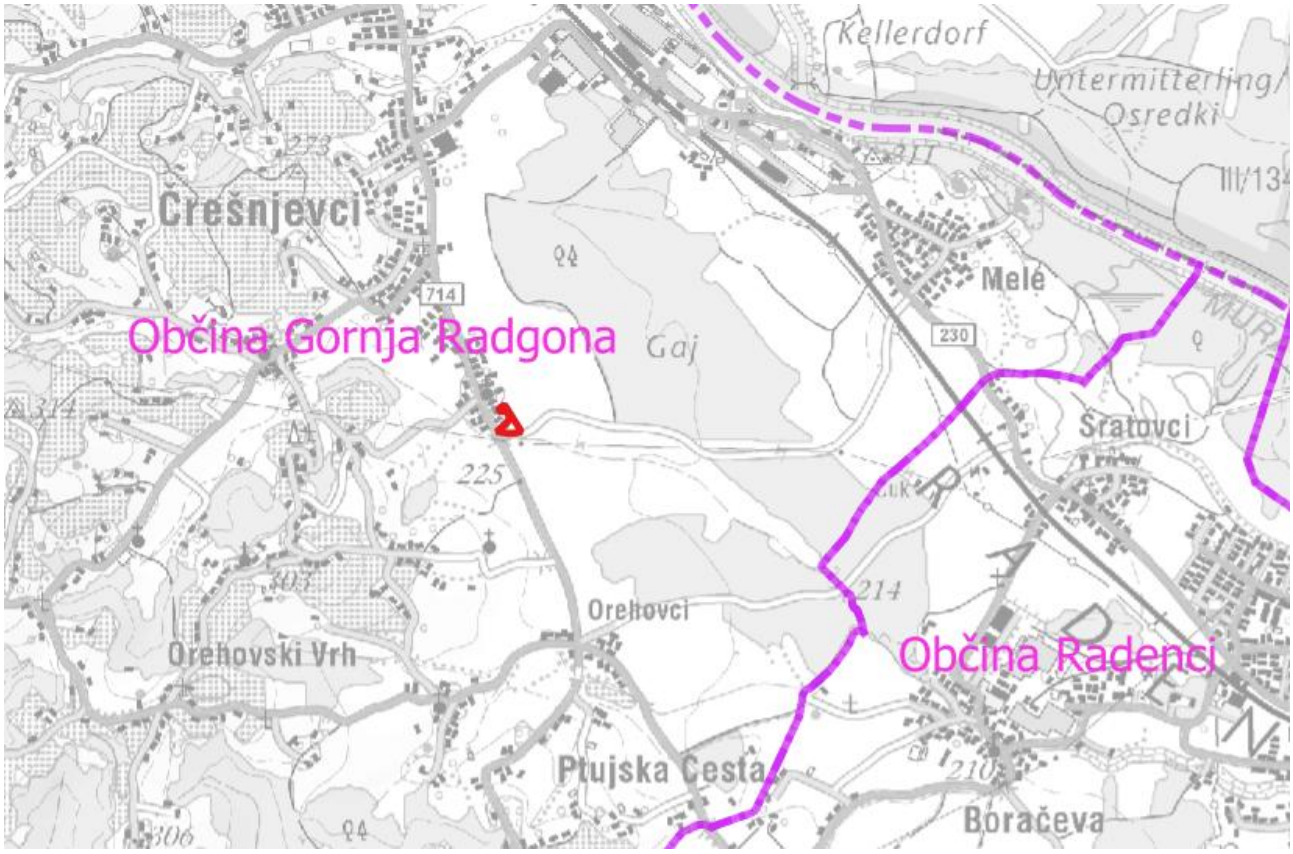

Slika 3: Prikaz širšega območja OPPN (z rdečo barvo označena lokacija OPPN)
(vir: www.gis.iobcina, februar 2025)

Območje je del krajinske enote Ravnina ob Muri, natančneje podenote Radensko in Mursko polje. Za območje Gornje Radgone so značilne urbanizirane ravnine in kotline. Južno, cca 20 m od območja, teče Boračevski potok, ki se južno od Petanjcev izliva v Muro.

Slika 4: Prikaz ožjega območja OPPN (rdeča obroba)
(vir: www.gis.iobcina, februar 2025)

Območje OPPN se ne nahaja na ali v bližini območji z naravovarstvenim statusom. Najbližje območje z naravovarstvenim statusom je območje Natura 2000 POO Radgonsko – Kapelske Gorice (SI3000194), ki se prekriva z ekološko pomembnim območjem Radgonsko – Kapelske Gorice (ID 44900) in se nahaja cca 1,1 km jugozahodno od območja OPPN.

Na območju OPPN ni enot zavarovane kulturne dediščine ali evidentiranih arheoloških najdišč. Najbližja zavarovana enota je spomenik Črešnjevci – Domačija Šantl (EID 1-18055), cca 60 m severno od območja OPPN.

Območje se nahaja na erozijsko ogroženem območju z zahtevnimi zaščitnimi ukrepi, v manjših delih se pojavljajo tudi območja srednje stopnje verjetnosti pojavljanja plazov. Območje ni poplavno ogroženo.

2.3.1 Namenska raba prostora

Na obravnavanem območju velja:

- Odlok o občinski prostorskem načrtu Občine Gornja Radgona (Uradno glasilo Občine Gornja Radgona, št. 3/15, 6/17, 5/20 in 7/23)

Zgoraj naveden veljaven planski akt, za obravnavano območje OPPN za enoto urejanja prostora EU 6, opredeljuje namensko rabo – najboljša kmetijska zemljišča (K1). Območje OPPN je obdano z

najboljšimi kmetijskimi zemljišči (K1), površinami podeželskega naselja (SK) in površinami cest (PC).

Slika 5: Prikaz podrobne namenske rabe na območju OPPN (lokacija OPPN označena z rdečo)
(vir: iobcina.si, februar 2025)

Območje občinskega podrobnega prostorskega načrta obsega dela parcel št. 1063 in 1062 obe v k.o. 187 – Črešnjevci, skupne površine 3.809,1 m^2.

2.3.2 Državni prostorski načrti v širši okolici območja OPPN

Južno od območja OPPN poteka Državni lokacijski načrt za DV 2 110 kV Lenart – Radenci (Ur. l. RS, št. 20/09-758, 80/10-4305 - ZUPUDPP).

Slika 6: Prikaz DPN ob območju OPPN (rdeča obroba – veljavni DPN, oranžno – območje OPPN)
(vir: gis.iobcina.si, februar 2025)

2.4 Potrebe po naravnih virih

Skladno s 3. členom *Zakona o varstvu okolja (ZVO-2) (Ur. l. RS, št. št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US)* so naravni viri del okolja, kadar so predmet gospodarske rabe.

Izvedba plana bo zahtevala uporabo naslednjih naravnih virov:

- **Tla**; zaradi gradnje bo prišlo do trajne izgube tal zaradi izkopa in prekritja z neprepustnimi površinami. Zemeljski izkop in rodovitna plast tal, se bodo uporabili za nasutje znotraj območja OPPN, preostanek pa se bo uporabil ali odložil v skladu z veljavno zakonodajo o ravnanju z zemeljskimi izkopi;
- **Mineralne surovine**; zaradi gradnje objekta in utrjenih manipulativnih površin se bodo uporabile mineralne surovine. V tej fazi poraba še ni znana.
- **Voda,** se bo uporabila pri gradnji objektov ter kot voda za napajanje živali. Voda se bo pridobila iz javnega vodovodnega omrežja.

2.5 Predvidene emisije, odpadki in ravnanje z njimi

Izvedba plana bo lahko povzročala emisije v zrak. Emisije v zrak predstavljajo predvsem emisije vonjav, ki bodo nastajale zaradi vzreje živali. Emisije v zrak bodo nastale tudi kot posledica ogrevanja objekta in prometa, zaradi dostave živali, krme in drugih surovin ter odvoza živali.

Emisije s hrupom se bodo zaradi izvedbe plana nekoliko povečale v času gradnje, in so vezane na uporabo gradbene mehanizacije za čas gradnje predvidenih objektov in utrjenih površin. V času obratovanja hleva, bo hrup posledica delovanja ventilatorjev na strehi hleva in kmetijske mehanizacije ter občasnega tovornega prometa, zaradi dostave krme in živali oz. odvoza živali.

Emisije v vode se lahko pojavijo zaradi izvajanja kmetijske dejavnosti. Na območju OPPN bodo zaradi novih objektov nastajale komunalne, padavinske in industrijske odpadne vode.

Emisije v podzemne vode, bi se lahko pojavile zaradi izvajanja kmetijske dejavnosti, in pri nekontroliranem iztekanju odpadnih voda v tla. Emisije v podzemne vode predstavlja tudi gnojenje. Omejitve vnosa se določijo z gnojilnimi načrti, ki jih mora investitor pripraviti v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo.

Emisije v tla so v času gradnje možne predvsem zaradi uporabe gradbene mehanizacije – delovnih strojev, vendar so malo verjetne. V času obratovanja hleva bo nastajala gnojevka, ki jo bo investitor v skladu z gnojilnim načrtom vnašal na kmetijske površine oz. oddajal viške pogodbenikom

Na območju plana OPPN je predvidena osvetlitev objektov, ki se bo vklopila po potrebi (delovanje na senzor). Svetilke bodo vgrajene v skladu z aktualno zakonodajo.

Emisij elektromagnetnega sevanja ne gre pričakovati, saj se s planom ne umešča novih virov elektromagnetnega sevanja.

Izvedba plana bo povzročila nastanek dodatnih odpadkov zaradi dejavnosti. Dodatni odpadki bodo nastali tudi v času gradnje in zaradi odkopa terena pri postavitvi objekta in gradnji utrjenih površin. V času dejavnosti bodo nastajali razni odpadki, ki se jih odstranjuje v skladu z zakonodajo. Gnojevko in odpadne pralne vode, ki bodo nastajale pri pranju hleva, se tretira kot gnojilo, ki se ga vnaša v skladu z gnojilnim načrtom na kmetijske površine oz. oddaja viške pogodbenikom v skladu z gnojilnim načrtom.
Morebitne poginule živali odpelje javna veterinarsko higienska služba.

2.6 Alternative za doseganje okoljskih ciljev

Alternativne variante pri sprejemanju izvedbenega plana OPPN niso bile predlagane. Planirana ureditev predstavlja širitev obstoječe kmetije na robu naselja. Ureditve so funkcionalno, tehnološko in prostorsko vezane na že obstoječe objekte ter na zemljišča v lasti investitorja. Neposredna navezava na obstoječo infrastrukturo (dovoz, komunalni vodi) prispeva k racionalni rabi prostora in zmanjševanju dodatnih posegov v okolje. Načrtovane ureditve predstavljajo širitev kmetijskega gospodarstva in so skladne z umeritvijo 3.ea člena Zakona o kmetijskih zemljiščih, saj omogočajo funkcionalno navezavo načrtovanih objektov na obstoječe kmetijsko gospodarstvo.

V okviru priprave okoljskega poročila so bili vplivi načrtovane ureditve glede na posamezne vidike okolja ovrednoteni kot sprejemljivi ob upoštevanju z okoljskim poročilom opredeljenih omilitvenih ukrepov. Pri načrtovanju ureditev so bile upoštevane prostorske in funkcionalne omejitve obstoječe kmetije ter zahteve glede zagotavljanja ustreznih pogojev za rejo živali, ravnanja z živinskimi gnojili ter odvajanja padavinskih ter drugih odpadnih voda.

Tehnološka zasnova objekta temelji na uporabi najboljših razpoložljivih tehnik (BAT) za rejo prašičev, kar med drugim vključuje optimizirano prezračevanje, prilagojene krmne obroke za zmanjševanje emisij amonijaka in ustrezno ravnanje z gnojevko. V okviru postopka je bila naknadno izdelana strokovna ocena emisij vonjav, ki je pokazala, da so ob upoštevanju predvidene tehnologije vplivi na obremenjenost okolja z vonjavami sprejemljivi in ne presegajo mejnih vrednosti.

Izboljšave za tehnološke rešitve so možne ob pripravi projektne dokumentacije za gradnjo predvidenih objektov, kjer se določa vgradnja opreme (kot npr. gradnja silosov, prezračevalni sistem za hlev) in tudi točna lokacija vseh predvidenih objektov.

Pri ravnanju z živinskimi gnojili lastne kmetijske površine kmetijskega gospodarstva ne zagotavljajo zadostne površine za uporabo celotne količine nastalih živinskih gnojil. Zato je za doseganje okoljskih ciljev predvidena uporaba gnojil na lastnih zemljiščih ter oddaja viškov živinskih gnojil pogodbenim prevzemnikom za uporabo na dodatnih zemljiščih, skladno z izdelanimi gnojilnimi načrti.

Pri obravnavi možnih rešitev odvajanja padavinskih voda sta bili prepoznani možnost ponikanja padavinskih voda na območju OPPN ter možnost njihovega zbiranja in kontroliranega odvajanja v ustrezen odvodnik. Glede na hidrogeološke in geotehnične značilnosti območja je geotehnično mnenje kot ustreznejšo rešitev opredelilo zbiranje padavinskih voda v vodotesnem zbiralniku ter kontrolirano odvodnjavanja v ustrezen odvodnik. Ponikanje na obravnavanem območju zaradi slabe prepustnosti zemeljskih plasti ni primerno.

Možna alternativa je še **ničelna alternativa**, da se predlagana širitev kmetije ne izvede. V tem primeru bi se ohranilo obstoječe stanje, brez izgradnje novega hleva in spremljajočih ureditev. Posledično ne bi prišlo do posega v prostor niti do vplivov povezanih z gradnjo in obratovanjem načrtovanega objekta, hkrati pa ne bi bila omogočena tehnološka posodobitev kmetije in uvedba sodobnih rešitev, ki temeljijo na najboljših razpoložljivih tehnikah (BAT).

3. IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO OKOLJSKEGA POROČILA

Vsebina okoljskega poročila je predpisana z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2). 4. člen Uredbe določa izhodišča za pripravo okoljskega poročila.

Izhodišča za pripravo okoljskega poročila so:
- metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino,
- okoljski cilji plana,
- merila vrednotenja (ustrezna merila vrednotenja vplivov plana na okolje, ohranjanje narave, varstvo človekovega zdravja in kulturno dediščino so stopnje odstopanja od kazalcev stanja okolja, stopnje doseganja varstvenih ciljev in druga merila, ki zagotavljajo ustrezno vrednotenje vplivov plana).

Pri izdelavi okoljskega poročila je treba izbrati taka merila vrednotenja in take metode ugotavljanja ter vrednotenja vplivov plana, da bodo v čim večji meri lahko ugotovljeni vsi pomembni vplivi plana na doseganje okoljskih ciljev in bodo ugotovljeni vplivi tudi ustrezno ovrednoteni.

V nadaljevanju tega poglavja podajamo izbrane okoljske cilje OPPN, ki so bili povzeti po programskih dokumentih Republike Slovenije, aktualni zakonodaji in podanih prvih mnenjih nosilcev urejanja prostora ter so ustrezni glede na lastnosti plana.

3.1 Metodologija ugotavljanja in vrednotenja vplivov plana na okolje

Na podlagi ustreznih ciljev so bila izbrana ustrezna merila vrednotenja (po posameznih delih okolja oz. izbranih okoljskih ciljih, kot je stopnja odstopanja od kazalcev stanja okolja).

Presoja vplivov izvedbe plana na okolje se opredeli na podlagi 8. člena Uredbe o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2). V okoljskem poročilu bodo predvidoma opredeljeni naslednji pomembni vpliv plana: neposredni, daljinski, kumulativni in sinergijski, začasni in/ali trajni, kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni. Vrednotenje vplivov izvedbe plana se izvede na podlagi ugotovljenih posledic, ki bi jih plan lahko imel na izbrane okoljske cilje z merili vrednotenja, določenih za vsako okoljsko sestavino posebej.

Neposredni vpliv izvedbe plana ima takojšnje in neposredne učinke na izbrana merila vrednotenja.

Daljinski vpliv izvedbe plana je tisti, ki se kot posledica izvedbe plana zgodi oddaljeno od območja posega v okolje.

Kumulativni vpliv se ugotavlja v primeru, če se s planom načrtuje poseg v okolje, ki zanemarljivo vpliva na izbrana merila vrednotenja, ima pa skupaj z obstoječimi posegi v okolje ali s posegi, ki so načrtovani ali se izvajajo na podlagi drugih planov, velik vpliv na izbrana merila vrednotenja, ali

kadar ima več posameznih za okolje zanemarljivih vplivov istega posega ali več posegov istega plana vpliv, katerega učinki na izbrana merila vrednotenja niso zanemarljivi.

Sinergijski vpliv izvedbe plana je tisti, ki je v celoti večji od vsote posameznih vplivov in se opredeli na podlagi skupnih posledic, ki jih lahko imajo neposredni, daljinski, začasni in kumulativnih vplivov plana na okolje.

Tabela 1: Velikostni razredi vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev

OCENA	OPISNA OCENA	RAZLAGA OCENE
A	ni vpliva oziroma je pozitiven vpliv	vpliv posega na spremembe elementov okolja je nedoločno majhen ali na meji zaznavnosti oziroma se bodo obstoječi vplivi zaradi posega pomembno zmanjšali, zato bo vpliv na elemente okolja pozitiven
B	vpliv je nebistven	vpliv posega na spremembe elementov okolja je v fizičnem in kakovostnem smislu zaznaven, vendar majhen
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	vpliv posega na spremembe elementov okolja je v fizičnem in kakovostnem smislu pomemben, vendar bo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov na koncu nebistven
D	vpliv je bistven	vpliv posega na spremembe elementov okolja je v fizičnem in kakovostnem smislu bistven
E	vpliv je uničujoč	vpliv posega na spremembe elementov okolja je v fizičnem in kakovostnem smislu uničujoč

Velikosti razredi oziroma ocene vplivov izvedbe plana A, B in C pomenijo, da so vplivi izvedbe plana na uresničevanje izbranih okoljskih ciljev sprejemljivi. V primeru, da je ugotovljen razred C, se podajo omilitveni ukrepi, ki se neposredno nanašajo na lastnosti plana in načrtovanih posegov v okolje in ob njihovem upoštevanju omogočajo, da vpliv izvedbe plana na okoljske cilje ni bistven.

Ugotovljen vpliv izvedbe plana z velikostnim razredom D in E pomeni, da vplivi izvedbe plana za uresničevanje okoljskih ciljev niso sprejemljivi.

Za ocenjevanje je uporabljena metoda t.i. ekspertne sodbe. Teži se k čim bolj strokovni, argumentirani in transparentni presoji. Trdnost ocene je pridobljena s pomočjo razprave znotraj delovne skupine. Presoja je osredotočena na ugotavljanje, kako so vsebine varstva okolja, naravnih virov in narave, ohranjanja in razvoja krajine in kulturne dediščine ter zagotavljanja človekovega zdravja prepoznane v ciljih in vključene v zasnovo prostorskega razvoja občine ter kako ta zasnova kot celota vpliva na cilje po posameznih okoljskih sestavinah.

3.2 Opredelitev vplivov do posameznih delov okolja

V nadaljevanju je prikazana opredelitev do načrtovanih ureditev v okviru predmetnega plana z vidika pomembnosti vplivov na posamezne dele okolja.

V kolikor je ugotovljeno, da imajo načrtovane ureditve vpliv na posamezen del okolja, smo podali ugotovitev da se vpliv obravnava v sklopu presoje vplivov na okolje, v nadaljevanju tega dokumenta. V primeru, da katera izmed sestavin okolja v okoljskem poročilu ni obravnavana, je podana obrazložitev zakaj ne.

Tabela 2: Opredelitev do potencialnih vplivov izvedbe plana

DELI OKOLJA	OPREDELITEV VPLIVA Z OBRAZLOŽITVIJO	NADALJNJA PRESOJA DA ali NE
Tla (kmetijska, gozdna, urbana)	Izvedba plana bo imela neposredni vpliv na kmetijska in urbana tla, na gozdna tla se s planom ne posega. Območje je v OPN opredeljeno kot podrobna namenska raba prostora K1 (najboljša kmetijska zemljišča). Dejanska raba tal znotraj območja OPPN je pretežno opredeljena kot pozidano in sorodno zemljišče (3000), deloma pa kot ekstenzivni oz. travniški sadovnjak (1222). Po izvedbi plana bo to pozidano območje. Ob izkopih za nove objekte bodo nastali viški izkopa rodovitne zemlje, kar bi lahko vplivalo na trajnostna rabo naravnega vira in posledično tudi zmanjšanje kmetijskih zemljišč. Neposreden vnos v tla predstavlja raztros gnojevke, ki pa ga podrobneje obravnavamo pri poglavju Površinske in podzemne vode. Poglavje je vključeno v nadaljnjo presojo.	**DA**
Gozd	Izvedba plana OPPN ne posega na gozdna zemljišča. Najbližja gozdna zemljišča so cca 380 m vzhodno od območja OPPN, na katera pa načrtovane ureditve na območju OPPN ne bodo imele vpliva. Iz tega razloga poglavje ni vključeno v presojo.	**NE**
Površinske vode in podzemne vode; Mineralna voda kot mineralna dobrina	Območje OPPN je umeščeno med kmetijske površine. Najbližji stalni vodotok je Boračevski potok, ki se nahaja cca 20 m južno od območja OPPN. Vodnih dovoljenj na območju OPPN ali njegovi bližini ni. Na območju OPPN je vodovarstveno območje vrelčnega nivoja. Na območju OPPN bodo zaradi novih objektov nastajale komunalne, padavinske in industrijske odpadne vode. Glede na povečanje GVŽ, se bo posledično povečal vnos živinskih gnojil. Novi viri onesnaženja iz kmetijske dejavnosti, prašičje reje bi se lahko pojavili zaradi neurejenega iztekanja odpadnih onesnaženih voda, neprimernega skladiščenja gnojevke ali neustreznega gnojenja. Na širšem območju se nahajajo vodonosni sistemi, iz katerih se na podlagi podeljene koncesije izkorišča mineralna voda za proizvodnjo pijač. Z izvedbo plana se ne načrtuje odvzema podzemne vode oz. posegov v obstoječe vrtine in objekte za izkoriščanje mineralne vode, zato vplivi na količino vode niso prepoznani kot potencialno pomembni. Potencialni vplivi na mineralno vodo so možni predvsem posredno, v primeru onesnaženja podzemne vode zaradi izvajanja gradbenih del ali obratovanja načrtovanih objektov. Na širšem območju se nahajajo vodonosni sistemi, iz katerih se na podlagi podeljene koncesije izkorišča mineralna voda za proizvodnjo pijač. Z izvedbo plana se ne načrtuje odvzema podzemne vode oz. posegov v obstoječe vrtine in objekte za izkoriščanje mineralne vode, zato vplivi na količino vode niso prepoznani kot potencialno pomembni. Potencialni vplivi na mineralno vodo so možni predvsem posredno, v primeru onesnaženja podzemne vode zaradi izvajanja gradbenih del ali obratovanja načrtovanih objektov. Poglavje je vključeno v nadaljnjo presojo.	**DA**

DELI OKOLJA	OPREDELITEV VPLIVA Z OBRAZLOŽITVIJO	NADALJNJA PRESOJA DA ali NE
Ogrožena območja (poplavna, erozijska in plazljiva območja)	Območje OPPN ni poplavno ogroženo, nahaja pa se na erozijskem območju, kjer veljajo zahtevni zaščitni ukrepi. Glede na opozorilno karto verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov (GeoZS) je na večinskem delu zanemarljiva stopnja, v manjših delih pa tudi srednja stopnja verjetnosti pojavljanja plazov. Zaradi novih objektov in predvsem padavinskih voda s streh in utrjenih površin, bi lahko prišlo do vpliva na erozijsko in plazljivo ogroženost območja. Poglavje je vključeno v nadaljnjo presojo.	**DA**
Narava	Območje OPPN se ne nahaja na ali v bližini območji z naravovarstvenim statusom. Najbližje območje z naravovarstvenim statusom je območje Natura 2000 POO Radgonsko – Kapelske Gorice (SI3000194), ki se prekriva z ekološko pomembnim območjem Radgonsko – Kapelske Gorice (ID 44900) in se nahaja cca 1,1 km jugozahodno od območja OPPN. ZRSVN OE Maribor je podal oceno verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana in mnenje o obveznosti izvedbe presoje sprejemljivosti plana na varovana območja (št. 3563-0066/2024-3, z dne 26. 3. 2024), iz katerega izhaja da območje OPPN in njegov daljinski vpliv leži izven posebnega varstvenega območja in zavarovanega območja, zato presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na omenjena območja ni treba izvesti. Poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.	**NE**
Kulturna dediščina in Arheološke ostaline	Na območju OPPN ni enot zavarovane kulturne dediščine ali evidentiranih arheoloških najdišč. Najbližja zavarovana enota je spomenik Črešnjevci – Domačija Šantl EID 1-18055, zavarovan z Odlokom o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju občine Gornja Radgona (UG Občine Gornja Radgona, št. 90/2015). Enota se nahaja cca 60 m severno od območja OPPN. Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. Kar je zapisano tudi v 22. členu (varstvo kulturne dediščine) Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za gradnjo hleva v Črešnjevcih. Iz navedenih razlogov poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.	**NE**
Krajina	Območje OPPN je del krajinske enote Ravnina ob Muri, natančneje podenote Radensko in Mursko polje. Značilen krajinski vzorec Gornje Radgone so urbanizirane ravnine in kotline. Glede na veljavni OPN Gornje Radgone se kmetijska dejavnost zaradi samega pomena, ki ga ima med drugim tudi z vidika razvoja krajine, prednostno ohranja na celotnem območju občine. V naseljih prevladuje bivalno – delovna (kmetijska) funkcija, ki se ohranja. Ohranjanje navedene kombinacije funkcij je pomembno, saj gre za podeželski prostor, kjer se z ohranjanjem kmetijske dejavnosti ohranja tudi poselitev in kulturna krajina. Razvoj v krajini se usmerja v razvoj tistih dejavnosti, ki temeljijo na naravnih potencialih občine. Zaradi izvedbe OPPN se bo v prostor umestil nov hlev in ostali pomožni kmetijski objekti (silosi, zbiralnik gnojevke, skladišče za pridelke in kmetijsko	**NE**

DELI OKOLJA	OPREDELITEV VPLIVA Z OBRAZLOŽITVIJO	NADALJNJA PRESOJA DA ali NE
	mehanizacijo in orodje). Objekti se postavljajo na robu naselja, kjer je določena raba SK, ob obstoječi poselitvi, zato ocenjujemo, da ne bodo razvrednoteni kakovostni in vidno izpostavljeni robovi naselij. Na območju OPPN, se že v obstoječem stanju skladiščijo bale. Iz tega razloga poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.	
Kakovost zraka	Na ožjem obravnavanem območju so glavni vir emisij v zrak promet in dejavnosti zaradi kmetijstva. Posledica izvedbe plana bodo predvsem emisije vonjav. Območje vasi Črešnjevci je po namenski rabi opredeljeno kot SK, saj gre za območje podeželske poselitve, kjer se stanovanjski objekti mešajo z objekti za kmetijsko dejavnost. Predvideno območje OPPN se umešča na rob strnjenega naselja. Najbližji objekt je zahodno od kmetije na oddaljenosti cca 45 m, severno cca 50 ter cca 85 m severozahodno. Del hleva, ki je predviden za male pujske in porodnišnico, se bo ogreval na peč na lesne sekance. Peč se ne bo nahajala v objektu hleva. Emisije v zrak bodo tako nastale tudi kot posledica ogrevanja objekta in prometa (dostava živali, krme in drugih surovin ter odvoz živali), vendar te emisije ocenjujemo kot nebistvene. Zaradi potencialnih vplivov emisij vonjav iz predvidenih objektov za rejo prašičev in ravnanja z gnojevko na kakovost zraka, je poglavje vključeno v nadaljnjo presojo.	**DA**
Obremenitev s hrupom	Območje OPPN skladno z OPN Gornja Radgona in *Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS št. 107/25)* spada v območje IV. stopnje varstva pred hrupom. Prav tako so v IV. območje razvrščena tudi bližnja kmetijska območja (K1) in gozd (G), ki se nahajajo v neposredni bližini območja OPPN. Najbližji stanovanjski objekti, kjer velja III. stopnja varstva pred hrupom so cca 50 m stran. Z gradnjo novega hleva, se bo povečalo število ventilatorjev za prezračevanje, kar lahko ima vpliv na povečano obremenitev s hrupom v okolju. Zaradi dovoza krme in dovoza/odvoza živali bo nastal tudi dodaten promet, kar prav tako vpliva na povečano obremenitev s hrupom v bližnji okolici. Nekoliko se bo hrup povečal tudi v času gradnje objektov in ureditve utrjenih in manipulativnih površin, vendar bo to začasno povečanje. Zaradi navedenih razlogov je poglavje vključeno v nadaljnjo presojo.	**DA**
Svetlobno onesnaževanje	Javna razsvetljava je prisotna ob poseljenem delu na regionalni cesti Sp. Ivanjci – Gornja Radgona, ki poteka zahodno od območja OPPN. Varstvo pred svetlobnim onesnaženjem ureja 28. člen Odloka o OPPN, kjer je določeno, da mora postavitev in jakost svetilk izpolnjevati zahteve glede zastrtosti bleščanja in svetlobnega onesnaževanja v skladu s predpisi o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaženja. Stalna zunanja osvetlitev stavb ni dovoljena. Morebitna zunanja osvetlitev mora biti opremljena s senzorjem gibanja za vklop svetil z avtomatskim izklopom po največ 15 min. Za osvetlitev zunanjih površin se uporabljajo sijalke, ki ne svetijo v UV spektru in čim manj svetijo v modrem delu spektra (primerne so sijalke LED z največ 2200 K). Za osvetljevanje se uporabljajo popolnoma zasenčena svetila z ravnim zaščitnim in nepredušnim steklom, ki ne sevajo nad vodoravnico.	**NE**

DELI OKOLJA	OPREDELITEV VPLIVA Z OBRAZLOŽITVIJO	NADALJNJA PRESOJA DA ali NE
	Glede na velikost in lego območja (rob naselja, ob osvetljeni regionalni cesti) in upoštevanje določil Odloka OPPN, ocenjujemo da plan ne bo pomembno vplival na svetlobno onesnaževanje. Poglavje ni vključeno v nadaljnjo obravnavo.	
Elektromagnetno sevanje	Čez območje občinskega podrobnega prostorskega načrta poteka komunikacijski vod v zemeljski izvedbi. Južno od območja občinskega podrobnega prostorskega načrta poteka nizkonapetostni daljnovod (20 kV) in DV 100 kV Šentilj–Gornja Radgona, v neposredni bližini območja občinskega podrobnega prostorskega načrta pa je zgrajena razdelilna transformatorska postaja. S planom se ne posega v varovalne koridorje obstoječih virov EMS, prav tako plan ne načrtuje posegov, ki bi predstavljali nov vir elektromagnetnega sevanja, zato plan sam po sebi ne bo povzročal obremenitev okolja. Poglavje ni vključeno v nadaljnjo obravnavo	**NE**
Oskrba s pitno vodo	Oskrba z vodo se zagotovi preko obstoječega priključka na javno vodovodno omrežje na parceli št. 1062 v k.o. 187 – Črešnjevci. Zaradi večjega števila živali, se bo poraba na območju povečala, vendar glede na izdane projektne pogoje Komunale Radgona d.o.o., z njihove strani ni zadržkov za izvedbo navedenega posega v prostor. Pomemben potencialni vpliv ni pričakovan, zato poglavje ni vključeno v nadaljnjo presojo.	**NE**

3.3 Izbrani okoljski cilji plana in izbrani kazalci vrednotenja

Na podlagi vsebinjenja ter pojasnil in ugotovitev v prejšnjem poglavju, podajamo v tem poglavju tabelo z izbranimi okoljskimi kazalci, s katerimi bomo presojali identificirane vplive na navedene okoljske cilje, po posameznih vsebinah okoljskega poročila.

V spodnji tabeli je podan pregled okoljskih ciljev in kazalnikov vrednotenja, ki so uporabljeni v tem dokumentu. Okoljski cilji za posamezne dele okolja so podani na podlagi strateških dokumentov RS in prevzetih obveznostih, določenih v ratificiranih pogodbah ali predpisih EU, na podlagi obstoječega stanja okolja in identifikacije vplivov, ki jih lahko povzročijo načrtovane ureditve v predvidenem prostorskem aktu. V opombah je podan razlog za izbor cilja in kazalca oziroma njegova navezava na referenčen dokument.

Tabela 3: Izbrani okoljski cilji in kazalci

Deli okolja	Okoljski cilji	Izbrani kazalci	Zakonska podlaga – utemeljitev izbora ciljev in kazalcev
Tla (in kmetijska zemljišča)	- *Trajnostno upravljanje s tlemi (ohranjanje njihove različnosti, kakovosti ter sposobnost zagotavljanja ekosistemskih*	- Izguba tal, vključno s pozidavo - Tveganje za zbitost tal - Onesnaževala v tleh - Delež površin kmetijskih	Zakon o kmetijskih zemljiščih določa trajnostno rabo tal kot naravnega vira, prav tako pa se varujejo in ohranjajo kmetijska zemljišča, kar je skladno tudi s cilji Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30). Izbira kazalcev izhaja neposredno in posredno iz kazalcev ARSO: [TP01] Pokrovnost in raba tal,

Deli okolja	Okoljski cilji	Izbrani kazalci	Zakonska podlaga – utemeljitev izbora ciljev in kazalcev
	storitev) - *Ohranjanje kmetijskih zemljišč*	zemljišč v občini (po namenski in dejanski rabi)	[TP03] Pozidava, [TP04] Onesnaževala v tleh in [KM10] Sprememba rabe zemljišč in kmetijstvo.
Vode – Površinske in podzemne vode; Mineralna voda kot materialna dobrina	- *Ohranjanje in doseganje dobrega kakovostnega stanja površinskih in podzemnih voda* - *Ohranjanje kakovosti mineralne vode kot naravnega vira*	- Kemijsko in ekološko oz. kakovostno stanje površinskih in podzemnih voda; - Obseg virov onesnaženja z organskimi in anorganskimi snovmi	Okoljski cilji na področju varstva podzemnih in površinskih voda so ohranjanje oz. doseganje dobrega kakovostnega stanja površinske (ekološko in kemijsko stanje) in podzemne vode, z dobrim kemijskim in količinskim stanjem ter zagotavljanje ustrezne kakovosti pitne vode. Okoljski cilji na podlagi Uredbe o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2) so doseženi, če se stanje podzemnih voda ne poslabšuje. Za površinske vode veljajo določila Uredbe o stanju površinskih voda (Ur. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2). Poleg tega so okoljski cilji doseženi tudi takrat, ko je preprečen vnos nevarnih onesnaževal in omejen vnos drugih onesnaževal v površinske in podzemno vodo, ki pomenijo obstoječe ali mogoče tveganje za podzemno vodo. Kazalec je povzet po ARSO kazalcu: [VD12] Kemijsko in ekološko stanje površinskih voda; Drugi kazalec je prilagojen lastnostim plana, saj identificira potencialne vire onesnaženja in je skladen s 3. členom Uredbe o stanju podzemnih voda.
Ogrožena območja (nevarnost poplav, erozije, plazov)	- *Zmanjševanje oz. preprečevanje plazljive in erozijske nevarnosti*	- Stopnja plazljive in erozijske ogroženosti	Okoljski cilji so podani na podlagi omejitev za poseganja v ogrožena območja in izhajajo iz Zakona o vodah (ZV-1). Neposrednih kazalnikov, ki bi spremljali stanje vseh treh ogroženih območij, kot jih opredeljuje 83. člen ZV-1, Agencija RS za okolje ne spremlja. Naveden kazalnik je posredno izpeljan iz kazalnika [ZD24] Delež prebivalcev, ki živijo na poplavno ogroženih območjih. Preko navedenega kazalnika se vrednoti vplive na način, da se delež ogroženih prebivalcev zaradi erozije in zemeljskih plazov, ne povečuje oziroma se zmanjšuje.
Varovanje zdravja ljudi (zrak)	- *Ohranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka* - *Zmanjševanje emisij v zrak*	- Oddaljenost virov vonjav v prostoru od stanovanjskih objektov	Cilje izboljšanja kakovosti zraka opredeljuje evropska zakonodaja (DIREKTIVA (EU) 2016/2284 ter cilji Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30). Ciljne vrednosti določa Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS št. 9/11, 8/15, 66/18 in 44/22 – ZVO-2). Za izboljšanje kakovosti zunanjega zraka je potrebno zmanjšati emisije onesnaževal v ozračje. Upoštevajo se določeni ukrepi, ki izhajajo iz referenčnega dokumenta Best Available Techniques (BAT)

Deli okolja	Okoljski cilji	Izbrani kazalci	Zakonska podlaga – utemeljitev izbora ciljev in kazalcev
			Reference Document for Intensive Rearing of Poultry and Pigs (European Union, 2017). Pri izbranih kazalcih vrednotenja, smo pri presoji OPPN uporabili kazalnik za vrednotenje vonjav, ki temelji na Prilogi 10, Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2, 48/22 in 45/25).
Varovanje zdravja ljudi (obremenitev s hrupom)	- *Ohranjanje in zmanjšanje obremenitve okolja s hrupom na območju plana in v okolici na čim nižjo možno raven*	- Pričakovana obremenjenost okolja s hrupom (kvalitativna ocena glede na oceno obstoječega stanja in glede na predvidene dejavnosti na območju plana)	Okoljski cilj plana, v skladu z zakonodajnimi izhodišči s področja varstva okolja pred hrupom, zagotavlja ustrezno kakovost bivalnega okolja oziroma dopustno obremenjenost življenjskega okolja in prebivalstva s hrupom. Obremenitve so določene v Uredbi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 107/25). Kazalnik je bil izbran na podlagi lastnosti plana in ustreza zahtevam Uredbe (3. člen 18. točka).

3.4 Merila vrednotenja

Merila vrednotenja izhajajo iz izbranih kazalcev vrednotenja in so prilagojena lastnostim plana, ob upoštevanju obstoječega stanja okolja za izbrane kazalce vrednotenja.

Lestvica velikostnih razredov z načinom vrednotenja vplivov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev glede na pričakovane spremembe kazalcev stanja okolja.

Tabela 4: Metodologija vrednotenja vpliva izvedbe plana na tla

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Metodologija vrednotenja
Kazalec vrednotenja: Izguba tal, vključno s pozidavo, Tveganje za zbitost tal		
A	ni vpliva/pozitiven vpliv	Plan ne povzroča dodatne izgube tal, pozidave ali prekrivanja tal, oz. predvideva sanacijo degradiranih ali že pozidanih območij. Raba tal ostaja enaka ali se izboljša (rekultivacija). Talna struktura, prepustnost in biotska pestrost se ohranjajo ali izboljšujejo.
B	vpliv je nebistven	Izguba tal (pozidava, odstranitev ali zbitost) se pojavlja na že degradiranih ali funkcionalno razvrednotenih območjih. Zbitost tal se rahlo poveča, lokalno lahko pride do zmanjšanja biotske aktivnosti, vendar so osnovne funkcije tal večinoma ohranjene.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Plan povzroča izgubo tal (prekrivanje, odstranitev tal ali spremembo rabe) tudi na območjih, ki niso funkcionalno razvrednotena. Pričakovano je povečano tveganje za zbitost tal in delna izguba biotske pestrosti. Z izvedbo ustreznih omilitvenih ukrepov se vpliv zmanjša na nebistven.
D	vpliv je bistven	Plan povzroča znatno izgubo kakovostnih ali rodovitnih tleh (pozidava, obsežni izkopi, zbitost). Struktura tal se bistveno poslabša, zbitost se znatno poveča, pride do izgube biotske pestrosti in zmanjšanja infiltracijske sposobnosti. Plan lahko povzroči pomembno poslabšanje talnih lastnosti. Omilitveni ukrepi niso učinkoviti ali izvedljivi.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Metodologija vrednotenja
E	uničujoč vpliv	Plan povzroča obsežno in trajno izgubo tal ter njihovih funkcij (prekrivanje, odstranitev ali trajna degradacija). Pozidava zajema večino površin, raba tal se trajno spremeni. Talne funkcije so izgubljene, zbitost maksimalna, biotska pestrost izgubljena. Vpliv na tla je uničujoč.
Kazalec vrednotenja: Onesnaževala v tleh		
A	ni vpliva/pozitiven vpliv	Plan izboljšuje obstoječo kakovost tal ter kakovost tal na onesnaženih območjih. Novih virov onesnaževanja tal ne bo ali se bodo obstoječi sanirali.
B	vpliv je nebistven	Plan bistveno ne spreminja obstoječe kakovosti tal. Prisotni bodo novi potencialni viri onesnaženja tal, vendar se obstoječa kakovost ne bo bistveno poslabšala oziroma se bo s posameznimi ukrepi deloma izboljšala.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Plan zaradi načrtovanih posegov v prostor lahko povzroči poslabšanje kakovosti tal zaradi prisotnosti novih virov onesnaževanja, vendar je možna učinkovita izvedba omilitvenih ukrepov. Zaradi novih dejavnosti ne bodo prekoračene kritične imisijske vrednosti.
D	vpliv je bistven	Plan z načrtovanimi ureditvami posega v prostor na način in v obsegu, da se zaradi novih virov onesnaževanja bistveno poslabša kakovost tal. Stanje onesnaženosti tal se zaradi izvedbe plana ne izboljšuje, predvideva se preseganje kritičnih imisijskih vrednosti za onesnaženje tal.
E	uničujoč vpliv	Plan z načrtovanimi ureditvami posega v prostor na način in v obsegu, ki na novo povzročajo onesnaženost tal in v ničemer ne izboljšujejo stanja glede obstoječe onesnaženosti tal. Pričakuje se preseganje kritičnih imisijskih vrednosti za onesnaženje tal.
Kazalec vrednotenja: Delež površin kmetijskih zemljišč v občini		
A	ni vpliva/pozitiven vpliv	Zaradi izvedbe OPPN bo prišlo do povečanja površin najboljših kmetijskih zemljišč oz. se površine kmetijskih zemljišč ne bodo spremenile.
B	vpliv je nebistven	Zaradi izvedbe OPPN se površine najboljših kmetijskih zemljišč ne bodo zaznavno zmanjšale. Z OPPN se zagotavlja ohranjanje in sklenjenost kmetijskih zemljišč, kot tudi trajnostno in sonaravno obdelovanje.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Zaradi izvedbe OPPN bo prišlo do zmanjšanja površin najboljših kmetijskih zemljišč. Prizadeta bodo predvsem manj kvalitetna kmetijska zemljišča, v manjši meri lahko tudi najboljša kmetijska zemljišča. Možno je zagotavljanje nadomestnih kmetijskih zemljišč oz. izvedba ustreznih omilitvenih ukrepov. Možni so omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov na sprejemljivo raven.
D	vpliv je bistven	Zaradi izvedbe OPPN bo prišlo do občutnega zmanjšanja najboljših kmetijskih zemljišč. Nadomeščanje funkcijsko enakovrednih zemljišč ni možno v zadostni meri. Pridelovalna funkcija kmetijskih površin bo zmanjšana. Vpliv je bistven. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov so neizvedljivi.
E	uničujoč vpliv	Zaradi izvedbe OPPN bo prišlo do občutnega zmanjšanja najboljših kmetijskih zemljišč. Nadomeščanje funkcijsko enakovrednih zemljišč ni mogoče zagotoviti. Pridelovalna funkcija kmetijskih površin bo močno zmanjšana. Vpliv je uničujoč. Omilitveni ukrepi za zmanjšanje vplivov niso možni.

Tabela 5: Metodologija vrednotenja vplivov izvedbe plana na vode

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Metodologija vrednotenja
Kazalci vrednotenja: Kemijsko in ekološko oz. količinsko stanje površinskih in podzemnih voda; Obseg virov onesnaženja z organskimi in anorganskimi snovmi		
A	ni vpliva/pozitiven vpliv	Kemijsko in ekološko oz. količinsko stanje površinskih in podzemnih voda bo ostalo enako ali se bo izboljšalo. Izvedba plana ne bo ustvarila novih virov onesnaževanja voda (v občini tudi ni bistvenih obstoječih virov onesnaženja) Pozitiven vpliv bo z izvedbo načrta, ki predvideva sanacijo obstoječih virov onesnaževanja voda, novih ne bo.

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Metodologija vrednotenja
Kazalci vrednotenja: Kemijsko in ekološko oz. količinsko stanje površinskih in podzemnih voda; Obseg virov onesnaženja z organskimi in anorganskimi snovmi		
B	vpliv je nebistven	Kemijsko in ekološko oz. količinsko stanje površinskih in podzemnih voda se ne bo spremenilo oz. bodo spremembe zanemarljive. Izvedba plana bo povzročila pojav manjših novih virov onesnaževanja voda, z nebistvenim vplivom na kakovost voda.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Kemijsko in ekološko oz. količinsko stanje površinskih in podzemnih voda se ne bo bistveno spremenilo/poslabšalo zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov. Izvedba plana bo povzročila pojav novih virov onesnaževanja voda, z nebistvenim vplivom na kakovost voda, v primeru izvedbe omilitvenih ukrepov.
D	vpliv je bistven	Kemijsko in ekološko oz. količinsko stanje površinskih in podzemnih voda se bo poslabšalo. Izvedba plana bo povzročila pojav novih virov onesnaževanja voda, z bistvenim vplivom na kakovost voda.
E	uničujoč vpliv	Kemijsko in ekološko oz. količinsko stanje površinskih in podzemnih voda se bo zelo poslabšalo. Izvedba plana bo povzročila pojav novih virov onesnaževanja voda, z uničujočim vplivom na kakovost voda.

Tabela 6: Metodologija vrednotenja vplivov izvedbe plana na ogrožena območja

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Metodologija vrednotenja
Kazalci vrednotenja: Stopnja plazljive in erozijske ogroženosti		
A	ni vpliva/pozitiven vpliv	Ureditve plana ne bodo vplivale na povečanje stopnje erozijske ogroženosti in ogroženosti s strani plazljivosti širšega območja.
B	vpliv je nebistven	Ureditve plana ne bodo bistveno vplivale na povečanje stopnje erozijske ogroženosti in ogroženosti s strani plazljivosti širšega območja.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	S planom se bodo izvedle ureditve, ki lahko vplivajo na spremembo erozijskih in plazljivih območij, vendar se stopnja ogroženosti zaradi erozije in s strani plazljivosti, zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov, ne bo bistveno spremenila.
D	vpliv je bistven	Ureditve plana bodo bistveno povečale erozijske ogroženost in ogroženosti s strani plazljivosti Učinkoviti omilitveni ukrepi niso možni.
E	uničujoč vpliv	Posegi v erozijska in plazljiva območja bodo številni in vpliv na ogroženost širšega območja bo uničujoč. Omilitveni ukrepi niso možni.

Tabela 7: Metodologija vrednotenja vplivov izvedbe plana na kakovost zraka

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Metodologija vrednotenja
Kazalec vrednotenja: Oddaljenost virov vonjav v prostoru od stanovanjskih objektov		
A	ni vpliva/pozitiven vpliv	Viri vonjav se ne bodo umeščali v bližino stanovanjskih objektov oziroma bodo ti objekti v zadostni oddaljenosti od virov vonjav, da vpliva na varovanje zdravja ljudi ne bo.
B	vpliv je nebistven	Viri vonjav se bodo umeščali v bližino stanovanjskih objektov, vendar vpliv na povečanje vonjav ne bo bistven.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Viri vonjav se bodo umeščali v bližino stanovanjskih objektov, vpliv na povečanje vonjav ne bo bistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov.
D	vpliv je bistven	Viri vonjav se bodo umeščali v bližino stanovanjskih objektov, vpliv na povečanje vonjav bo bistven.
E	uničujoč vpliv	Viri vonjav se bodo umeščali v neposredno bližino območja stanovanjskih objektov, vpliv na povečanje vonjav bo uničujoč.

Tabela 8: Metodologija vrednotenja vplivov izvedbe plana na obremenitev s hrupom

Razred učinka	Opredelitev razreda učinka	Metodologija vrednotenja
Kazalec vrednotenja: Pričakovana obremenjenost okolja s hrupom (kvalitativna ocena glede na oceno obstoječega stanja in glede na predvidene dejavnosti na območju plana)		
A	ni vpliva/pozitiven vpliv	Obremenjenost okolja s hrupom zaradi izvedbe plana bo enaka ali manjša kot brez njega.
B	vpliv je nebistven	Obremenjenost okolja s hrupom zaradi izvedbe plana se bo nebistveno povečala.
C	vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	Obremenjenost okolja s hrupom zaradi izvedbe plana se bo ob upoštevanju omilitvenih ukrepov nebistveno povečala.
D	vpliv je bistven	Obremenjenost okolja s hrupom zaradi izvedbe plana se bo bistveno povečala, presežene bodo mejne vrednosti kazalcev za vir hrupa.
E	uničujoč vpliv	Obremenjenost okolja s hrupom zaradi izvedbe plana se bo bistveno povečala, presežene bodo mejne vrednosti kazalcev za celotno obremenitev okolja s hrupom.

4. OPIS STANJA OKOLJA

4.1 TLA IN RABA TAL

4.1.1 Značilnosti tal

Tla so ekosistem poglavitnega pomena in vsebujejo več kot 25 % vseh živih organizmov na planetu. Zagotavljajo hrano, biomaso in vlakna, regulirajo kroženje vode, ogljika in hranil ter omogočajo življenje. Zdrava tla so najpomembnejši zaveznik v boju proti podnebnim spremembam: so največje kopensko skladišče ogljika na planetu. Z absorpcijo in zadrževanjem vode zmanjšujejo tveganje za poplave, vročinske valove in sušo. Tla se ločijo na kmetijska tla, gozdna tla in urbana tla. Evropska Unija je novembra 2021 sprejela Strategijo EU za tla do leta 2030, ki s ključnimi ukrepi določa strategije za zaščito tal.

Tla so naravno telo, tanka plast na površini Zemlje, ki v treh dimenzijah zajema del fizičnega prostora na kopnem. Tla s svojimi lastnostmi v temeljih določajo naravno vegetacijo (rastlinske združbe), živalske združbe in s tem biotsko pestrost nad tlemi. Predvsem pa tla kot temeljni del okolja izvajajo tako imenovane ekosistemske storitve tal (EST). Bistvene ekosistemske storitve tal (BEST) Bistvene ekosistemske storitve tal (BEST) za potrebe CPVO so zožen nabor štirih EST:

1. zagotavljanje kakovosti površinskih in podzemnih voda, preskrba s pitno vodo;
2. zagotavljanje hrane, krme energetske biomase in industrijskih vlaken, zdravilnih rastlin, dišavnic, itd.;
3. sposobnosti tal za zadrževanje, razgradnjo oz. nevtralizacijo škodljivih snovi v okolju;
4. sposobnost tal za vezavo atmosferskega ogljika (tla kot ponor ogljika)

Točke BEST so izračunane za kmetijska in gozdna zemljišča. Vrednosti točk BEST kmetijske rabe tal so v razponu med 8 in 93. Srednja vrednost znaša 66 točk, mediana znaša 6 točk BEST. Največ površin kmetijskih zemljišč (49.348 ha) ima pripisano vrednost 70 točk BEST, najmanj površin (0,4 ha) ima pripisano vrednost 22 BEST točk.

Na območju obravnave OPPN so po namenski rabi opredeljene kmetijske površine. Območje OPPN zajema skupaj 3.809,1 m^2 območja. Po dejanski rabi večji del predstavljajo pozidana oz. sorodna zemljišča. Za večino območja OPPN za ocena BEST ni podatke, na severozahodnem delu pa je ocena 56 BEST točk.

Teren na območju parcele z s povprečno nadmorsko višino približno a.k. ≈ 224,00 m.n.v. je praktično ravninski oziroma ima zgolj rahel padec (1 – 2 %) v smeri proti jugu. Širše zazidalno območje sodi po osnovni geološki karti (OGK) v področje, kjer temeljna tla tvorijo sedimenti peščenih glin (g). Debelina plasti peščenih glin je sicer precej spremenljiva vendar lahko po nekaterih podatkih sklepamo, da se giblje v mejah med cca. 8,00 – 10,00 m (z lokalnimi odstopanji). Gričevje Radgonskih goric tvorijo peščeni laporji, prodi, in peski ($M3^1$) miocenske starosti, ob strugi Mure pa območje prodno peščenih naplavin in teras. V dolinskih območjih ob večjih lokalnih vodotokih (Črešnjevski potok, Boračevski potok, Hercegovščak in drugih), se pojavljajo tudi aluvialni nanosi glinasto meljastih, peščenih ter tudi prodno peščenih zemljin, ki običajno vsebujejo povečane deleže meljastih in glinastih primesi (al). Osnovna ″hribina″ je običajno prekrita s plastmi lastnih preperin –

glinasto meljastih do peščeno meljastih zemljin, ki v krovnih plasteh vsebujejo tudi organske primesi. V globljih plasteh glinasto meljastih zemljin se pojavljajo plasti peskov in prodov in nad hribino tudi prepereli laporasti pobočni grušči sprva s precej povečanimi deleži preperin – peščenih, glinastih in meljastih materialov. Lokalno se lahko tudi v globljih plasteh temeljnih tal pojavljajo lečaste plasti peskov in prodov. V prepustnejših zemljinah se lahko pojavljajo tudi plastne pobočne precejne talne vode.

Po podatkih ARSO, je sestava tal na ožjem območju OPPN sledeča:
- psevdoglej, ravninski, distričen, plitev 60 %; psevdoglej, ravninski, distričen, srednje globok 40 %
- obrečna tla, evtrična, globoko oglejena, na ilovnatem aluviju 60%; obrečna tla, evtrična, globoka, na ilovnatem aluviju 40%; inkluzije: obrečna tla, evtrična, zmerno oglejena, na ilovnatem aluviju

Organska snov v tleh je pomemben kazalec njihove kakovosti. V Sloveniji so na splošno dobro oskrbljena z organsko snovjo, saj podatki pedološke karte kažejo, da je vsebnost organske snovi na 86,2 % kmetijskih zemljišč več kakor 2 %, na 30,9 % zemljišč pa več kakor 4 %. V kmetijskih tleh je vsebnost organske snovi, zaradi iznosa pridelka in rastlinskih ostankov nekoliko nižja v primerjavi z naravnimi tlemi.

Kot izhaja iz Resolucije o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 (ReNPVO20-30) je največja prepoznana grožnja tlom v Sloveniji in v evropskem prostoru prekrivanje tal z različnimi neprepustnimi materiali (npr. asfalti, betoni) in utrjevanje oziroma zbijanje tal. Pri zbijanju tal gre za spreminjanje narave tal oziroma gre za slabšanje fizikalnih lastnosti tal. Pri zbijanju tal pride do zmanjšanja prostornine praznin med delci oz agregati. Močno zbita tla imajo slabšo kapaciteto za zadrževanje vlage, slabše prezračevanje in posledično zmanjšanje rodovitnosti tal. Različne vrste tal so različno občutljive na zbitost, glavni dejavniki, ki vplivajo na občutljivost tal so tekstura, vsebnost vode in vsebnost organske snovi. V zadnjem času se raziskovalci veliko ukvarjajo tudi z vidikom časovne komponente, ki jo zbita tla potrebujejo za vrnitev v prvotno stanje ter ukrepi za pospešitev teh procesov. Zbijanje tal posledično zmanjšuje sposobnost tal za zadrževanje vode, zraka in hranil v tleh, zmanjšuje se tudi številčnost organizmov v tleh, kot tudi hitrost kroženja hranil v tleh. Zbijanje tal se pojavlja pogosteje na zemljiščih, ki imajo več kot 25 % gline. V dokumentih, ki obravnavajo varstvo tal na različnih nivojih je le majhna pozornost namenjena konkretnim omejitvam zbitosti tal.

Z varovanjem funkcij in ekosistemskih storitev tal, posredno pridobiva na pomenu tudi biotska pestrost tal. Procesi, interakcije in biota v tleh v pomembno vplivajo na nadzemsko biotsko pestrost, kar je posebej vidno v naravni in pol naravni rabi tal, medtem ko so na kmetijskih površinah ali v monokulturnih sajenih gozdnih sestojih ti vplivi manj zaznavni (Vrščaj B., 2017). Glede na dejansko rabo tal, ocenjujemo da je biotska pestrost v tleh na območju OPPN nizka.

V okviru Raziskave onesnaženosti tal Slovenije v letu 2005, je bilo novembra 2005 izvedeno vzorčenje na njivi južno od območja OPPN. Iz poročila izhaja, da so bila na mestu vzorčenja obrečna, globoko oglejena tla, z meljasto glinasto teksturo in slabo propustna za vodo. Zasičenost z bazičnimi kationi je bila nad 60 % (evtrična), kljub temu je reakcija tal kisla (pH =5.1 – 5.3). Vpliv bližine regionalne ceste ni bil opažen, določeni so bili ostanki metolaklora v zelo nizki koncentraciji.

4.1.2 Dejanska raba tal

Dejanska raba tal znotraj območja OPPN je pretežno opredeljena kot pozidano in sorodno zemljišče (3000), na severovzhodnem delu pa deloma kot ekstenzivni oz. travniški sadovnjak (1222). Območje z vzhodne in južne strani obdajajo kmetijska zemljišča, ekstenzivni oz. travniški sadovnjak (1222) in njive (1100). Iz severne in zahodne strani so pozidana zemljišča – pozidano in sorodno zemljišče (3000).

Slika 7: Prikaz dejanske rabe na območju OPPN
(vir: gis.iobcina.si, februar 2025)

4.1.3 Kmetijska zemljišča

Po podatkih veljavnega občinskega prostorskega načrta Občine Gornja Radgona, je površina kmetijskih zemljišč po namenski rabi ca. 4.093 ha oz. 54,9 % površine občine. Po dejanski rabi (MKGP, stanje januar 2025) pa je 4.433 ha zemljišč oz. 59, 4 % površine občine.

Glede na karto strateških območij za kmetijstvo in pridelavo hrane je območje OPPN, del velikih ravninskih kompleksov A, ki se uvršča med izjemno pomembna območja za kmetijstvo in pridelavo hrane. Talno število, je po podatkih MKGP 32.

Na obravnavanem kmetijskem gospodarstvu obdelujejo 24,486 ha kmetijskih zemljišč. Ukvarjajo se s pridelavo poljščin za prehrano in tržnih poljščin za prodajo.

4.2 VODE

4.2.1 Površinske vode

Območje OPPN je del prispevnega območja VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina. Južno cca 20 m od območja teče Boračevski potok, ki se južno od Petanjcev izliva v reko Muro.

Slika 8: Prikaz vodotokov v bližini lokacije OPPN

4.2.1.1 Kakovostno stanje površinskih voda

Stanje površinskih voda je opredeljeno s kemijskim in ekološkim stanjem površinskih voda. Kemijsko stanje se ugotavlja na podlagi okoljskih standardov kakovosti za prednostne in prednostne nevarne snovi ter nekatera druga onesnaževala. Kemijsko stanje vodnih teles površinskih voda je lahko dobro ali slabo.

Kemijsko stanje površinskih voda za matriks voda in biota skupaj, brez vsesplošno prisotnih snovi v obdobju od 2014 do 2019 za VT Kučnica Mura Petanjci je bilo ocenjeno kot dobro, prav tako je bilo kot dobro ocenjeno stanje tudi v letu 2023. Za Boračevski potok je bilo zadnja ocena stanja podana za leto 2020, ko je bilo kemijsko stanje potoka ocenjeno kot dobro.

Tabela 9: Ocena kemijskega stanja vodnega telesa VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina, za Boračevski potok, v obdobju 2017 – 2023

Šifra VTPV	Ime vodnega telesa	Vodotok	Merilno mesto	Šifra merilnega mesta	GKY	GKX	Ocena stanja v letu 2017	Ocena stanja v letu 2018	Ocena stanja v letu 2019	Ocena stanja v letu 2020	Ocena stanja v letu 2021	Ocena stanja v letu 2022	Ocena stanja v letu 2023
SI43VT30	VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina	BORAČEVSKI POTOK	Radenci	1110	580978	166877	-	-	DOBRO	DOBRO	-	-	-
SI43VT30	VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina	BORAČEVSKI POTOK	nad KČN Radenci	1418	580665	166931	-	-	-	DOBRO	-	-	-
SI43VT30	VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina	BORAČEVSKI POTOK	Rihtarovci	1420	581790	166724	-	-	-	DOBRO	-	-	-
SI43VT30	VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina	BORAČEVSKI POTOK	Radenska	1424	578880	166866	-	-	-	DOBRO	-	-	-
SI43VT30	VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina	BORAČEVSKI POTOK	Prisojna cesta	1426	579977	166693	-	-	-	DOBRO	-	-	-

Vir: ARSO, 2024e

Ekološko stanje površinskih voda se ugotavlja na podlagi bioloških, splošnih fizikalno-kemijskih in hidromorfoloških elementov ter posebnih onesnaževal. Vodna telesa površinskih voda se na podlagi

vrednotenja bioloških in splošnih fizikalno-kemijskih elementov ekološkega stanja ter posebnih onesnaževal razvrsti v pet razredov: zelo dobro, dobro, zmerno, slabo ali zelo slabo ekološko stanje. Razvrstitev v zelo dobro ekološko stanje se preveri tudi glede na hidromorfološke elemente ekološkega stanja.

Ekološko stanje je izraz kakovosti strukture in delovanja vodnih ekosistemov, ki so povezani s površinskimi vodami. Pri monitoringu so v kategoriji posebna onesnaževala, izbrana tista posebna onesnaževala, ki se odvajajo v vodna telesa v pomembnih količinah. Kriteriji za pomembne količine so oblikovani na podlagi Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22-ZVO-2, 75/22 in 157/22).

Rezultati meritev na območju najbližjem vzorčnem mestu Mota, so kot je razvidno iz spodnje tabele, pokazali dobro ekološko stanje vodotoka Mura.

Tabela 10: Ekološko stanje za vodno telo VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina, na vzorčnem mestu, za leto 2021

Šifra vodnega telesa	Ime vodnega telesa	Vodotok	Vzorčno mesto	Fitobentos in makrofiti - saprobnost	Fitobentos in makrofiti - trofičnost	Bentoški nevretenčarji - saprobnost	Bentoški nevretenčarji - hidromorfološka spremenjenost	Ribe - splošna degradiranost	Kisikove razmere - BPK_5	Stanje hranil - nitrat	Stanje hranil - celotni fosfor	Posebna onesnaževala
SI43VT30	VT Kučnica Mura Petanjci – Gibina	Mura	Mota					zelo dobro	zelo dobro	zelo dobro	dobro	dobro

Vir: ARSO, 2024c

4.2.2 Podzemne vode

Območje OPPN sodi skladno s Pravilnikom o določitvi vodnih teles podzemnih voda (Ur. l. RS, 63/05 in 8/18) v vodno telo Murska kotlina (SIVTPODV4016). Celotno telo podzemne vode Murske kotline se nahaja v treh značilnih vodonosnikih, ki si sledijo po globini.

Prvi vodonosnik je prodno peščeni zasip Mure – aluvialni vodonosnik, ki ga sestavljajo debelozrnati terestrični sedimenti (prod, pesek, melj) kvartarne starosti.

Drugi vodonosnik je vodonosnik v terciarnih sedimentih, ki ga sestavljajo pesek, prod, melj, glina in lapor terciarnih starosti. Vodonosnik je hidrodinamsko zaprtega tipa in je v celoti omočen. Ekonomsko zanimivo izdatnost tega vodonosnika, kjer se izkoriščajo pomembne zaloge mineralne vode, pogojujejo posamezne tanke plasti pretežno pliocenskih prodno-peščenih sedimentov, ki se nahajajo med zelo slabo prepustnimi glinastimi plastmi. Prodno-peščene plasti izdanjajo na površini na obrobnih delih Slovenskih goric, v manjši meri pa prihajajo v stik tudi neposredno s prodno peščenimi sedimenti v podlagi aluvialnega vodonosnika. Ob preizkoriščanju podzemne vode iz drugega vodonosnika bi lahko prišlo do vdorov bolj obremenjene podzemne vode iz prvega vodonosnika.

Tretji vodonosnik je termalni vodonosnik v globljih terciarnih sedimentih in predterciarni podlagi. Sestavljajo ga pesek, prod, melj, glina ter metamorfne in mestoma karbonatne kamnine, po starosti v razponu od paleozoika do terciarja. Vodonosnik je zaprt z arteško podzemno vodo. Za termalni vodonosnik veljajo podobni pogoji kot za terciarni vodonosnik, pri čemer predstavljajo pomembno geogeno ozadje tudi ogljikovodiki in spremljajoče zvrsti.

4.2.2.1 Kemijsko stanje in ocena količinskega stanja podzemnih voda

V spodnji tabeli so podani rezultati monitoringa za kemijsko stanje vodonosnika Murska kotlina, v ocenjevalnem obdobju 2017-2023. V ocenjevalnem obdobju je bilo kemijsko stanje vodnega telesa podzemne vode Murska kotlina ocenjeno kot slabo (ARSO, 2024d).

Vodno telo podzemne vode	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Murska kotlina	slabo	slabo	slabo	slabo	slabo	slabo	slabo

Slika 9: Kemijsko stanje podzemne vode vodnega telesa Murska kotlina v obdobju 2017-2023
(vir: ARSO, 2024d)

Kemijsko stanje vodnih teles podzemne vode se v Načrtih upravljanja voda za obdobje 2009-2015, za obdobje 2015-2021 in za obdobje 2022 – 2027 ni bistveno spreminjalo. Podzemna voda v Murski kotlini je prekomerno obremenjena z nitrati, lokalno je obremenjena tudi z lahkohlapnimi halogeniranimi alifatskimi ogljikovodiki. Murska kotlina je po vsebnosti nitratov v slabem kemijskem stanju, vendar so najvišje vsebnosti nitrata določene v osrednjem delu Murske kotline, kjer je vodonosnik hidrodinamsko odprt, zaradi homogenosti vodonosnika pa je v tem predelu tudi največji sklenjen volumen podzemne vode v vodnem telesu. V letu 2023 je so bila 3 merilna mesta (od 12) za vodno telo Murska kotlina neustrezna glede na vsebnost nitrata. Vsebnosti nitrata se v posameznih vodnih telesih za celotno obravnavano obdobje med leti 1998-2023 statistično znižujejo, za krajše podobdobje 207 – 2023 pa trenda ni.

Količinsko stanje je ugotavljano na podlagi štirih sklopov večstopenjskih preizkusov zaporednega izpolnjevanja pogojev, ki se bodisi lahko zaključijo na eni od stopenj, bodisi je potrebno izpolniti vse zahtevane pogoje. V ocenjevanje je vključena tudi analiza vplivov rabe oz. odvzemov podzemne vode na količinsko stanje. V obdobju 2014 – 2019 je bilo količinsko stanje podzemne vode vodonosnika Murska kotlina ocenjeno kot dobro. Stopnja zaupanja ocene je visoka: dobri podatki monitoringa in dober konceptualni model; razumevanje hidrološkega sistema temelji na poznavanju naravnih značilnosti in antropogenih pritiskov.

Vodno telo podzemne vode (šifra in ime)	Preizkus 1	Preizkus 2	Preizkus 3	Preizkus 4	Stopnja zaupanja	Ocena stanja
4016 Murska kotlina	✓	✓	✓		srednja stopnja	DOBRO

Slika 10: Skupna ocena količinskega stanja vodnega telesa podzemne vode Murska kotlina v ocenjevalnem obdobju 2014 – 2019
(vir: MNVP, 2023)

Viri vnosa dušika so organska in mineralna gnojila, biološko fiksiran dušik, dušik vnesen s semeni in sadikami ter dušik iz atmosferske depozicije. Podatki o obremenitvah zaradi kmetijstva so izračunani za vodna telesa podzemne vode (v t/leto) z uporabo modelskega sistema GROWA/DENUZ/WEKU. Količina obremenitev z dušikom zaradi kmetijstva se v obdobju 2015-2017 spreminja. Najnižje obremenitve z dušikom so bile v letu 2016, medtem ko so bile najvišje v letu 2017. Obremenitve so se na posameznih vodnih telesih v letu 2017 v primerjavi z 2016 skoraj podvojile. Razlike v obremenitvah z dušikom med leti so verjetno posledica razlik med letnim odvzemom dušika s pridelki, ki je pogojen predvsem z različnimi vremenskimi razmerami, saj je za bolj sušna leta zaradi

manjših količin pridelkov značilen manjši odvzem dušika (MNVP, 2023).

Tabela 11: Obremenitve s skupnim dušikom zaradi kmetijstva na vodnem telesu podzemne vode Murska kotlina v obdobju 2015-2017, v t/leto in v kg/ha/leto

Ime VTPodV	Ime VTPodV	Obremenitve s skupnim dušikom zaradi kmetijstva					
		2015 (t)	2015 (kg/ha)	2016 (t)	2016 (kg/ha)	2017 (t)	2017 (kg/ha)
VTPodV_4016	Murska kotlina	740	12,5	717	12,1	891	15,1

vir: MNVP, 2023

4.2.3 Vodovarstvena območja

Na območju OPPN je vodovarstveno območje vrelčnega nivoja, ki je zavarovano z Odlokom o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v Občini Gornja Radgona (Uradne objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 27/84 in Ur. l. RS, št. 76/00).

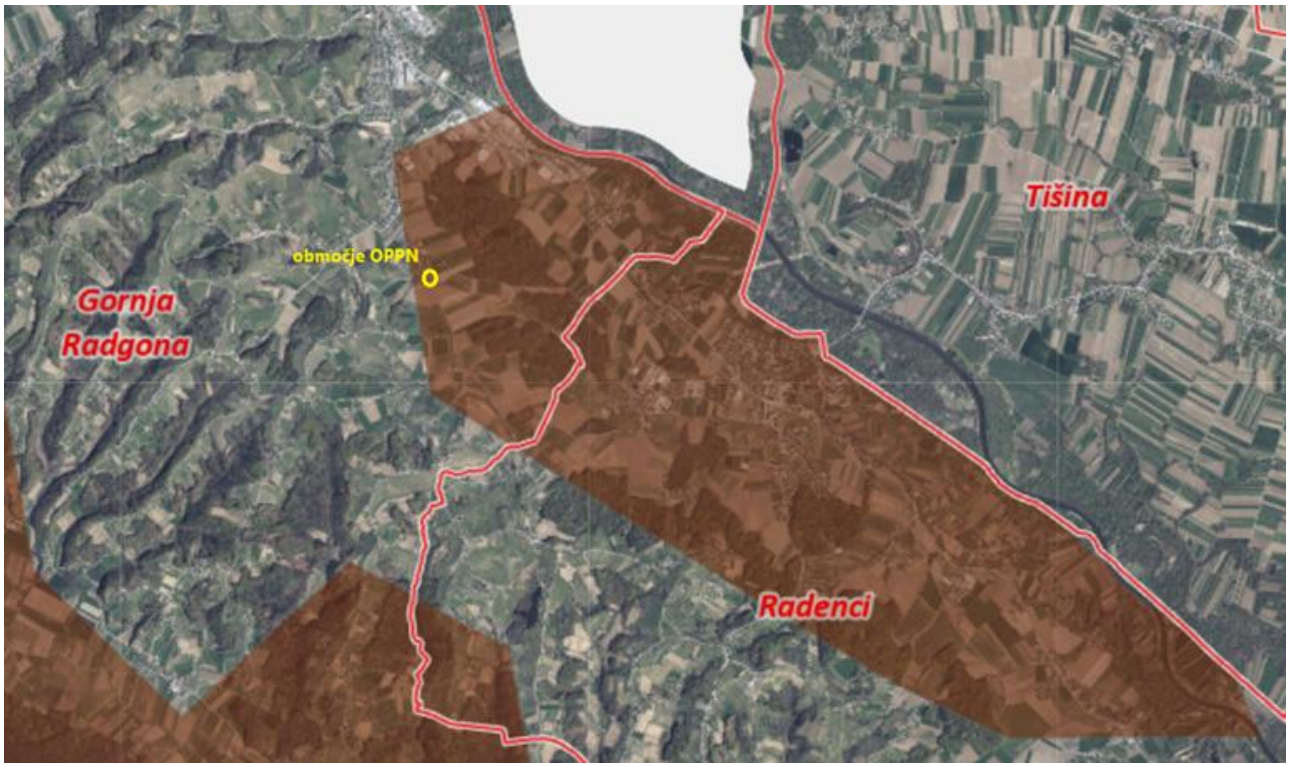

Slika 11: Vodovarstveno območje vrelčnega nivoja
(vir: Atlas voda, februar 2025)

4.2.4 Raba vode

Na območju OPPN ni izdanih vodnih dovoljenj.
Radenska d.o.o. ima v bližini območja za urejanje, v lasti oz. črpa mineralno vodo iz vodnih virov (vrtin) s podeljeno koncesijo VČM1/100, ki je zgrajena na nepremičnini št. 294/2 k.o. Mele iz vondega vira (vrtine) V-P, ki je zgrajena na nepremičnini št. 276/2 k.o. Mele ter raziskovalne vrtine

Me 1,2,3, ki so zgrajene na nepremičnin št. 63 k.o. Mele in vodni vir (vrtina) V-76/96, ki je zgrajen na nepremičnini št. 346/4 k.o. Mele in se vse nahajajo v ožjem zaščitnem pasu vodovarstvenega območja vrelčnega nivoja.

4.2.5 Poplavna, erozijska ter plazljiva ogroženost območja

Območje OPPN ni poplavno ogroženo, nahaja pa se na erozijskem območju, kjer veljajo zahtevni zaščitni ukrepi. Glede na opozorilno karto verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov (GeoZS) je na večinskem delu zanemarljiva stopnja, v manjših delih pa tudi srednja stopnja verjetnosti pojavljanja plazov.

Slika 12: Prikaz erozijskih območij na obravnavanem območju
(vir: Opozorilna karta erozije iz NUV1, 2019)

Slika 13: Prikaz verjetnosti pojavlja plazov na območju OPPN
(vir: Atlas voda, februar 2025)

Območje OPPN se sicer nahaja na ravninskem območju, ob regionalni cesti Sp. Ivanjci – Gornja Radgona.

Slika 14: Pogled na ravninsko območje OPPN z regionalne ceste Sp. Ivanjci – Gornja Radgona
(vir: GoogleMaps, september 2023)

4.2.6 Čiščenje in odvodnjavanje odpadnih voda

Na območju OPPN je zgrajeno javno kanalizacijsko omrežje, kamor se lahko preko obstoječega komunalnega priključka odvajajo komunalne odpadne vode. Kanalizacijsko omrežje je v upravljanju

javnega podjetja Komunala Radgona d.o.o.. Odpadne vode se vodijo na komunalno čistilno napravo Gornja Radgona, očiščene vode pa se odvajajo v Muro. Čistilna naprava ima izdano okoljevarstveno dovoljenje.

4.3 VAROVANJE ZDRAVJA LJUDI

4.3.1 Kakovost zunanjega zraka

Območje občine Gornja Radgona je skladno *z Uredbo o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11, 8/15, 66/18 in 44/22 – ZVO-2)* in *Odredbo o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 38/17, 3/20, 152/20, 203/21, 44/22 – ZVO-1 in 30/23)* razporejeno na območje z oznako SIC (celinsko območje), ki sodi v II. stopnjo onesnaženosti, kar pomeni, da so koncentracije onesnaževal pod mejno vrednostjo (tudi za PM_{10}).

Najbližji postaji za meritve kakovosti zraka sta postaja Murska Sobota – Rakičan 15 km, ki je od območja OPPN oddaljena ca. 15 km proti vzhodu, zato ni merodajna za prikaz bolj točnih podatkov glede kakovosti zraka. Postaja MS Cankarjeva, ki je sicer 3 km bližje pa poleg oddaljenosti, ni relevantna zaradi meritev v mestnem okolju.

Območje OPPN je v naselju Črešnjevci in meji na kmetijske in stanovanjske površine. Viri emisij v zrak na širšem območju posega, so:

- cestni promet (regionalna cesta – R3 Spodnji Ivanjci – Gornja Radgona),
- kurilne naprave v stanovanjskih objektih,
- proizvodni procesi na območju občine,
- kmetijska dejavnost.

Cestni promet predstavlja pomemben delež pri skupnih emisijah dušikovih oksidov, ogljikovega monoksida in hlapnih organskih spojin.

Skozi naselje Črešnjevci poteka regionalna cesta III. reda (R3/714-2807 Sp. Ivanjci – Gornja Radgona). Prometne obremenitve so povzete iz rezultatov o štetju prometa v letu 2023, ki ga izvaja Direkcija RS za infrastrukturo.

Tabela 12: PLDP na regionalni cesti R3/714-2807 Sp. Ivanjci – Gornja Radgona v letu 2023

Cesta	Odsek	Ime številnega mesta	PLDP	MO	OA	BUS	LT	ST	TT	TP	TPP
R3/714-2807	Sp. Ivanjci – Gornja Radgona	Spodnji Ivanjci – 2	**1.767**	21	1.533	10	145	18	25	6	9

Legenda:
PLDP – Povp. Letni dnevni promet vseh motornih vozil ; MO – Motorji; OA – Osebna vozila; BUS – Avtobusi; LT – Lahki tovorni promet do 3,5t;
ST – Srednje težki tovornjaki 3,5-7t; TT – Težki tovornjaki nad 7t; TP – Tovorni s prikolico; TPP – Vlačilci;
Vir: DRSI, 2023

Podatki o porabi glavnih energentov za ogrevanje in tehnološko toploto so iz Novelacije lokalnega energetskega koncepta občine Gornja Radgona, ki vsebuje podatke iz leta 2009, ki verjetno ne izkazujejo aktualnega stanja. Vedno večji je trend uporabe toplotnih črpalk voda-voda ali voda-zrak,

kar v tej občini verjetno tudi ni izjema. Novejših podatkov o uporabi energentov v gospodinjstvih, ni na voljo. V letu 2009 je prevladovala uporaba električna energija (31,81 %), sledila sta ji ELKO (25,42 %) in les (24,47 %), nekaj je bilo tudi zemeljskega plina (17,59 %). Zlasti v stanovanjski porabi sta izrazito prevladovala les in ELKO oboje okrog 40 %.

Po podatkih dostopnih na atlasu okolja so na območju občine Gornja Radgona so tri IED naprave: ELTI d.o.o. – v stečaju, Panvita MIR d.d., in Panvita PRM d.o.o..

Glede na to, da emisije vonjav izhajajo iz kmetijske dejavnosti, smo preverili še statistične podatke, ki prikazujejo število kmetijskih gospodarstev, kmetijska zemljišča v uporabi, število glav velike živine in število glav velike živine /hektar kmetijskega zemljišča v uporabi. Podatke prikazujemo v spodnji tabeli, v primerjavi po letih 2000, 2010 in 2020.

	2000				2010				2020			
	Število kmetijskih gospodarstev	Kmetijska zemljišča v uporabi [KZU]	Število glav velike živine [GVŽ]	GVŽ/hektar KZU	Število kmetijskih gospodarstev	Kmetijska zemljišča v uporabi [KZU]	Število glav velike živine [GVŽ]	GVŽ/hektar KZU	Število kmetijskih gospodarstev	Kmetijska zemljišča v uporabi [KZU]	Število glav velike živine [GVŽ]	GVŽ/hektar KZU
01.01.029 Gornja Radgona	636	3.600	4.682	1,30	532	3.748	3.563	0,95	428	3.916	4.908	1,25

Slika 15: Prikaz statističnih podatkov za Občino Gornja Radgona, kmetijska dejavnost
(vir: stat.si, februar 2025)

Iz podatkov izhaja, da se je število kmetijskih gospodarstev v 20-ih letih znižalo za približno tretjino. Število glav velike živine se je po padcu v letu 2010, v letu 2020 ponovno povečalo, prav tako GVŽ/hektar /KZU. Kmetijska zemljišča v uporabi so se glede na leto 2000, v letu 2010 in 2020 nekoliko zvišala, kar je z vidika obdelovalnih površin pozitivno, saj se spet obdeluje večje število kmetijskih zemljišč.

Če primerjamo podatek za celotno Slovenijo, je bilo na območju celotne Slovenije v letu 2010 število kmetijskih gospodarstev 74.646 in v letu 2016 že dosti manj, to je 69.902. Ter po zadnjih podatkih Statističnega urada, iz popisa iz leta 2020, je na območju Slovenije 68.331 kmetij ali 9 % manj, kot v letu 2010.
Če primerjamo še kmetijska zemljišča v uporabi (v nadaljevanju KZU), pa se spet beleži trend upadanja. V letu 2010 je bilo na območju Slovenije 474.432 ha KZU, v letu 2016 je bilo zabeleženo povišanje in sicer 479.589 ha KZU, v letu 2020 pa spet 474.633 ha, kar je skoraj enako kot pred petnajstimi leti.
Iz podatkov tudi izhaja, da se družinske kmetije, ki predstavljajo večinski delež kmetijskih gospodarstev v Sloveniji, iz leta v leto zmanjšuje. Prav tako se zmanjšuje delež kmetijskih zemljišč v uporabi.

4.3.2 Obremenjenost okolja s hrupom

Trenutni viri hrupa na širšem območju OPPN in v njegovi okolici sta:
- regionalna cesta,
- kmetijska dejavnost.

Regionalna cesta III. reda (R3/714-2807 Sp. Ivanjci – Gornja Radgona) generira 1.767 PLDP. Strateška karta hrupa za to cesto ni na voljo. Specifikacija prometa je navedena v prejšnjem poglavju v PLDP na regionalni cesti.

V skladu z *Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS št. 107/25)* in veljavnim OPN, so bile za območje občine določna območja varstva pred hrupom.

V OPN Gornja Radgona so določena sledeča območja varstva pred hrupom (118. člen):

- **I. stopnja varstva pred hrupom** se določa na mirnih območjih na prostem, ki potrebujejo povečano varstvo pred hrupom. Med taka območja spadajo mirna območja na prostem, ki 102 obsegajo zavarovana območja v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave. I. stopnja varstva pred hrupom ne velja za območja naselij na zavarovanih območjih v skladu s predpisi s področja ohranjanja narave, na območju cest in železniških prog v širini 1.000 m od sredine pomembne ceste oz. železnice, na območju prometne infrastrukture, na območju gozdov na površinah za izvajanje gozdarskih dejavnosti, na območjih za potrebe obrambe in izvajanja nalog policije ter na območjih varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.
- **II. stopnja varstva pred hrupom** na kateri niso dopustni nobeni posegi v okolje, ki so moteči zaradi povzročanja hrupa, se določa za naslednje površine podrobnejše namenske rabe prostora: stanovanjske površine (SS) in stanovanjske površine za posebne namene (SB).
- **III. stopnja varstva pred hrupom** na kateri so dopustni posegi v okolje, ki so manj moteči zaradi povzročanja hrupa, se določa za naslednje površine podrobnejše namenske rabe prostora: površine podeželskega naselja v nižinskem delu občine (SKn), površine podeželskega naselja v gričevnatem delu občine (SKg), mešane stanovanjske površine (SSm), osrednja območja centralnih dejavnosti (CU), druga območja centralnih dejavnosti (CD), mešane površine za turizem (BTm), športni centri (BC), površine za oddih, rekreacijo in šport (ZS), parki (ZP), druge urejene zelene površine (ZD), pokopališča (ZK), površine razpršene poselitve (A) in celinske vode (VC).
- **IV. stopnja varstva pred hrupom** se določa na naslednjih območjih podrobnejše namenske rabe prostora, na katerih ni stavb z varovalnimi prostori in so dopustni posegi v okolje, ki so lahko bolj moteči zaradi povzročanja hrupa: gospodarske cone (IG), površine z objekti za kmetijsko proizvodnjo (IK), površine drugih območij (BD), površine cest (PC), površine železnic (PŽ), ostale prometne površine (PO), območja komunikacijske infrastrukture (T), območja okoljske infrastrukture (O), območja vodne infrastrukture (VI), najboljša kmetijska zemljišča (K1) – razen na mirnem območju na prostem, druga kmetijska zemljišča (K2) – razen na mirnem območju na prostem in gozdna zemljišča (G) – razen na mirnem območju na prostem.

Območje OPPN je z namensko rabo K1 razvrščeno v IV. območje varstva pred hrupom, prav tako so v IV. območje razvrščena tudi bližnja kmetijska območja (K1), stanovanjsko območje oz. površine podeželskega naselja (SK) pa spadajo v III. območje SVPH.

5. OCENA PREDVIDENIH VPLIVOV NA OKOLJE

5.1 Tla

5.1.1 Vplivi plana na okolje

Izguba tal, vključno s pozidavo; Tveganje za zbitost tal

S pozidavo tal se izgubijo ključne ekosistemske storitve tal. Kot izhaja iz Resolucije o nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020-2030 je prekrivanje tal z različnimi neprepustnimi materiali (npr. asfalti, betoni) in utrjevanje oziroma zbijanje tal največja prepoznana grožnja tlom v Sloveniji in v evropskem prostoru. Degradacija tal vpliva na ekosistemske storitve, ki jih zagotavljajo tla, kar ima negativen vpliv na zdravje ljudi in okolje.

Degradacija tal lahko zajema vidike, povezane s fizično degradacijo, kot so prekritost tal in izguba naravnih lastnosti tal na splošno, erozija tal, zbitje tal ter zmanjšanje zadrževanja vode v tleh in pronicanja vode v tla, ter vidike, povezane s kemično ali biološko degradacijo, kot so presežek ali pomanjkanje hranil, zakisljevanje, zaslanjevanje in onesnaženost tal ter izguba organskega ogljika v tleh, biotske raznovrstnosti tal ter biološke aktivnosti tal. Pozidavi in urbanizaciji se ni možno izogniti, lahko pa se izognemo pretiranim izgubam tal in njihovih storitev, če pri prostorskem načrtovanju upoštevamo pomen tal in prepoznamo njihove ekosistemske storitve ter uvedemo primerne prakse.

Predvidene ureditve na območju OPPN se nahajajo ob obstoječi kmetiji in obsegajo gradnjo nestanovanjskih kmetijskih stavb (stavba za rejne živali, stolpni kmetijski silosi, skladišče pridelkov, stavba za shranjevanje kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije), gradbenih inženirskih objektov (zbiralnik gnojnice in gnojevke, gnojišče, priključki na vodovodno, kanalizacijsko, elektroenergetsko, plinovodno in komunikacijsko omrežje), pomožnih objektov, ureditev zunanjih površin (utrjene in zelene površine) in druge gradbene posege. Ureditve so v skladu z Načrtovano rabo strategije EU za tla do leta 2030, za pozidavo se izkorišča zemljišča, ki po dejanski rabi že predstavljajo pozidana in sorodna zemljišča, obstoječi hlev (izven območja OPPN) se poruši, s čimer se omili izgubo naravnih tal. Ker se gradnja izvaja na že delno pozidanih in infrastrukturno urejenih zemljiščih, trajna sprememba talnega pokrova ne bo bistveno vplivala na kmetijsko rabo ali biotsko aktivnost tal v okolici.

Vpliv na tla je vezan predvsem na čas gradbenih oz. zemeljskih del. Tveganje za zbitost tal je prisotno zlasti v času gradnje zaradi uporabe težke mehanizacije in začasnih manipulativnih površin. Za zmanjšanje tveganja so podani omilitveni ukrepi, ki so že vključeni v 24. člen (varstvo tal) Odloka OPPN. Z omejitvijo gradbiščnih poti in izvajanjem del v ustreznem vremenu se zmanjša tveganje za zbitost tal na naravnih tleh, medtem ko so tla na območju obstoječih objektov in manipulativnih površine že v obstoječem stanju razmeroma zbita.

Gradbeni posegi vključujejo odstranitev zgornjega, najbolj rodovitnega sloja tal, ki vsebuje največ organske snovi in biotske aktivnosti. Ta proces povzroča izgubo organskega ogljika, zmanjšanje biotske pestrosti ter degradacijo talne strukture. Dolgoročno to vpliva na zmanjšanje ekosistemskih storitev tal, zlasti na zadrževanje vode in kroženje hranil. Mešanje talnih horizontov dodatno poslabša fizikalne in kemijske lastnosti tal ter upočasni njihovo regeneracijo. Z ustreznim začasnim

skladiščenjem in ponovno uporabo zemeljskih izkopov znotraj območja OPPN za sanacijo in vzpostavitev zelenih površin, se ohrani organsko snov in biotsko pestrost v tleh oziroma omogoči hitrejšo ponovno vzpostavitev ekosistemskih funkcij.

V času gradnje lahko pride do povečane erozije tal, zlasti na nezaščitenih površinah. Erozija povzroča odnašanje finih delcev in organske snovi, kar vodi v dodatno zmanjšanje rodovitnosti tal in degradacijo habitatov talnih organizmov. Sanacija degradiranih površin se začne takoj po končanih gradbenih delih, degradirane površine se zasadi z avtohtonimi vrstami, s čimer se omeji izpostavljenost tal erozijskim procesom in omogoča ohranitev organske snovi in ponovno vzpostavitev talnih funkcij po zaključku posegov. Organska snov v tleh je ključna za zagotavljanje ekosistemskih storitev in funkcij tal, saj zmanjšuje degradacijo tal, kot sta erozija in zbitje, hkrati pa povečuje puferno kapaciteto, zmogljivost zadrževanja in pronicanja vode ter kationsko izmenjevalno kapaciteto tal.

Zaradi povečanja utrjenih površin in morebitnih sprememb reliefa lahko pride do povečanja površinskega odtoka in lokalne vodne erozije na nezavarovanih površinah v fazi gradnje. Za območje je izdelan Načrt s področja geotehnologije in rudarstva, Geotehnično mnenje (MBL inženiring d.o.o., št. 41-03/2026, marec 2026), ki je podrobneje obravnavana v poglavju vode. Načrt predvideva omilitvene ukrepe za ohranjanje stabilnostnih razmer ter preprečujejo povečanje erozijske ogroženosti in ogroženosti zaradi plazljivosti.

Onesnaževala v tleh

Onesnaženje tal lahko povzroči poslabšanje njihovega kemijskega, biološkega in funkcionalnega stanja, kar se odraža predvsem v zmanjšanju biotske pestrosti talnih organizmov ter motnjah v kroženju hranil. Posledično se zmanjšuje sposobnost tal za filtracijo in zadrževanje onesnaževal ter njihova samočistilna funkcija, kar lahko vpliva tudi na kakovost podzemnih voda.

Glede na načrtovano dejavnost obstaja tveganje povečanih emisij hranil in organskih snovi v tla, vendar je ob upoštevanju veljavne zakonodaje s področja skladiščenja in ravnanja z organskimi gnojili tveganje ocenjeno kot majhno. Tveganje onesnaženja tal v fazi gradnje zaradi razlitja goriv in olj je ob uporabi tehnično brezhibne mehanizacije in ustrezni organizaciji gradbišča ocenjeno kot zanemarljivo.

Ocenjujemo, da je vpliv plana na okoljski cilj **trajnostno upravljanje s tlemi (ohranjanje njihove različnosti, kakovosti ter sposobnost zagotavljanja ekosistemskih storitev) nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).**

Delež površin kmetijskih zemljišč v občini (po namenski in dejanski rabi)

V primerjavi z vsemi kmetijskimi površinami v občini Gornja Radgona (54,9 %), predstavlja ta plan (celotna površina OPPN 3.809,1 m^2) 0,0073 % vseh kmetijskih površin v občini glede na namensko rabo.

Po dejanski rabi je območje večinoma evidentirano kot pozidano oz. sorodno zemljišče, v severnem delu pa kot ekstenzivni oz. travniški sadovnjak. Izguba kmetijskih zemljišč po dejanski rabi je tako še manjša (kot po namenski rabi), saj je glede na dejansko rabo tal kmetijsko zemljišče le na 457 m^2. Območje OPPN trenutno ni vključeno v GERK, z izjemo severne meje območja ki posega na ekstenzivni oz. travniški sadovnjak (Portal MKGP, 2025).

Kmetija je usmerjena v prašičerejo na tej lokaciji. Kmetija obdeluje 24,486 ha kmetijskih zemljišč. Kmetijsko zemljišče predstavlja naravni vir in materialno dobrino za lastnika, ki v tem primeru za lastnika pomeni tudi možnost širjenja kmetijskih objektov, v okviru obstoječega kmetijskega gospodarstva, zaradi povečevanja konkurenčne sposobnosti kmetijskega gospodarstva.

Kmetijsko zemljišče predstavlja materialno dobrino, ki pa v tem primeru za lastnika pomeni možnost širjenja kmetijskih objektov v okviru obstoječega kmetijskega gospodarstva, zaradi povečevanja konkurenčne sposobnosti kmetijskega gospodarstva. Predlagana lokacija, ne predstavlja pomembnega deleža kmetijskih površin, saj jih kmetija že sedaj pogosto uporablja za shranjevanje bal in mehanizacije. To pomeni, da omenjeno območje, že sedaj ni namenjeno neposredno kmetijski pridelavi.

Prav tako je načrtovana lokacija, v skladu s 3ea. členom Zakona o kmetijskih zemljiščih, ki dovoljuje gradnjo stavb za rejo živali in objekte za skladiščenje gnoja in gnojevke, v bližini obstoječega kmetijskega gospodarstva, na območjih kmetijskih zemljišč. Pogoj iz navedenega zakona je še, da je nosilec kmetije obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovan na podlagi 17.člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Pobuda je utemeljena, saj tako načrtovani objekti kot tudi investitor izpolnjujejo vse pogoje po 3.ae členu ZKZ.

Glede na izbrana cilja trajnostno upravljanje s tlemi in ohranjanje kmetijskih zemljišč, moramo v tem primeru izhajati tudi iz drugih zornih kotov, kot je zgolj sprememba kazalnika površina kmetijskih zemljišč, ki pa je na ravni občine minimalen.

Širitev zmogljivosti vitalne kmetije, ki je sodobno opremljena, in ima vizijo in mladega prevzemnika, je pomembna na nacionalni ravni (Zakon o kmetijskih zemljiščih), ne zgolj na občinski ravni. Občina Gornja Radgona ima v OPN zapisano, da najpomembnejši gospodarski panogi v občini predstavljata kmetijska dejavnost in industrija, in da bo občina tudi v prihodnje vzpodbujala razvoj kmetijske dejavnosti v vseh njenih panogah. Iz 4. člena izhaja da se obstoječe kmetije razvijajo znotraj svojih razpoložljivih zemljišč, umeščanje novih kmetij pa se spodbuja izven strnjenih delov naselij, na njihove robove oz. na območja razpršene poselitve. V naseljih, kjer prevladuje bivalno – delovna (kmetijska) funkcija, se le ta ohranja. Ohranjanje navedene kombinacije funkcij je pomembno, saj gre za podeželski prostor, kjer se z ohranjanjem kmetijske dejavnosti ohranja tudi poselitev in kulturna krajina (34. člen OPN). Z ohranjanjem kmetijstva na območju se spodbuja tudi lokalno pridelano hrano. Omenjeno je pomemben nacionalni cilj, ki je zapisan v Resoluciji o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021« (ReNPURSK) (Ur. l. RS, št. 8/20).

Ugotavljamo, da je zmanjšanje kmetijskih površin, zaradi izvedbe OPPN, minimalno in tako izvedba plana, ne bo imela bistvenega vpliva, na okoljski cilj ohranjanje kmetijskih zemljišč.

Ocenjujemo, da je vpliv plana na okoljski cilj **ohranjanje kmetijskih zemljišč nebistven (ocena B).**

Tabela 13: Ocene vpliva na izbrani okoljski cilj

Kazalnik	Neposredni vpliv	Trajni vpliv	Kumulativni vpliv
Pozidava, Tveganje za zbitost tal	C - nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitveni ukrepov	C - nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitveni ukrepov	C - nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitveni ukrepov
Delež površin kmetijskih zemljišč v občini	B - vpliv je nebistven	B - vpliv je nebistven	B - vpliv je nebistven
Skupna ocena	C - nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitveni ukrepov	C - nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitveni ukrepov	C - nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitveni ukrepov

5.1.2 Omilitveni ukrepi

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
Izguba in degradacija tal ter izguba ekosistemskih storitev tal zaradi pozidave in prekrivanja tal z neprepustnimi materiali.	- Objekti se umestijo ob rob obstoječega kmetijskega gospodarstva, tako da se omogoči dograditev obstoječega kmetijskega gospodarskega objekt na mestu prej odstranjenega objekta.	Omejitev izgube tal z racionalizacijo izrabe prostora in ponovne uporabe že pozidanih površin.	Ukrep se upošteva pri načrtovanju in umeščanju objektov in je že del zasnove OPPN. Za izvedbo je odgovoren investitor oz. izvajalec gradbenih del v času gradnje.
Začasna degradacija tal zaradi izkopov, odstranjevanja in manipulacije z zemljino v času gradbenih del. Nepravilno ravnanje z zemljino lahko povzroči mešanje horizontov in izgubo rodovitnost.	- Trajnostno je treba ravnati z vsemi sloji tal, tako z zgornjim (rodovitnim) slojem tal, kot tudi s spodnjim slojem tal. Posegi v ali na tla z odstranjevanjem zgornjih in spodnjih slojev tal naj se izvajajo tako, da so tla čim manj degradirana. Treba je preprečiti vse degradacije tal, ki lahko nastanejo zaradi gaženja, nepravilnega ravnanja z rodovitnim slojem tal, mešanja horizontov in podobno. - Zgornji neonesnažen rodoviten del tal se prednostno namensko uporabi v prvotnem stanju na kraju, kjer je bil izkopan. Neonesnažen del tal se mora hraniti ločeno od spodnjih slojev tal, zaščiten pred zbitostjo, erozijo in onesnaženjem (pokritje, omejitev mehanizacije). Vsako ravnanje z izkopom, predvsem odlaganjem, mora biti skladno z določili predpisov, ki določajo obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov in z določili predpisov, ki določajo ravnanje z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih.	Z ustreznim ravnanjem z odstranjeno zemljino in njeno ponovno uporabo je mogoče preprečiti oz. zmanjšati izgubo kakovosti in ekosistemskih storitev tal.	Ukrepe se vključi v Odlok OPPN. Ukrepi se izvajajo v času gradnje za njihov izvedbo je odgovoren investitor oz. izvajalec gradbenih del.
Zbijanje tal zaradi uporabe težke gradbene mehanizacije in začasnih manipulativnih površin, kar lahko povzroči poslabšanje talne strukture, zmanjšano prepustnost	- Dela naj se izvajajo v obdobjih, ko tla niso namočena oziroma prepojena z vodo (prevlažna), da se prepreči zbitost tal zaradi obremenitev z gradbeno mehanizacijo. V vlažnem obdobju je treba omejiti vožnjo in skladiščenje gradbenih materialov na območjih, kjer tla ostanejo nepozidana. - Za začasne prometne in gradbene površine se morajo prednostno uporabljati obstoječe	Z ustreznim časovnim načrtovanjem del, omejevanjem vožnje, ter racionalno organizacijo gradbišča je tveganje za zbitost tal na širšem območju možno zmanjšati.	

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
in zračenje tal ter lokalno vpliva na rodovitnost in biotsko pestrost tal.	infrastrukturne in druge manipulativne površine. Med izvajanjem gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje degradacije tal, na primer tako, da se na enako kakovostnih tleh uredi čim krajše poti za prevoze do gradbišča.		
Med izvajanjem zemeljskih del lahko pride do erozijskih procesov in degradacije tal.	- Pri načrtovanju in izvajanju posegov v ali na tla je potrebno preprečiti erozijo tal. Preprečiti je treba tudi erozijo zemeljskih izkopov. - Po končanih zemeljskih delih se takoj začnejo sanacijska in zasaditvena dela na degradiranih površinah. - Vsa zaradi posegov ali gradnje degradirana tla se morajo sanirati tako, da se vzpostavi prvotno stanje ali pa se izvedejo načrtovane ureditve tal, ki so načrtovane na način, ki ne poslabša prvotnega stanja tal. Sanirati se morajo tudi degradirana tla na poteh in začasnih gradbenih površinah. Za namene vzpostavitve stanja tal v prvotno stanje se mora pred začetkom del pregledati, popisati in foto dokumentirati stanje tal. Izvesti se mora primerjava stanja tal pred in po posegu.	Z ustrezno organizacijo zemeljskih del in takojšnjo sanacijo degradiranih površin je mogoče erozijske procese preprečiti oz. omejiti.	
Zaradi izcejanja goriv, olj in drugih nevarnih snovi oz. njihovega neustreznega skladiščenja ter nepravilnega ravnanja z odpadki lahko pride do onesnaženja tal.	- Uporabijo se materiali in snovi, ki ne povzročajo onesnaženosti tal. - Zagotovljeno mora biti ustrezno opremljeno mesto za skladiščenje nevarnih snovi z lovilno skledo ustrezne prostornine, ki bi v primeru razlitja, razsipa ali druge nezgode, omogočila zajem teh snovi in preprečila prehod v tla. - Preprečeno mora biti izcejanje goriv, olj, zaščitnih premazov in drugih škodljivih ali strupenih snovi v tla. - Vsi transportni in gradbeni stroji morajo biti tehnično brezhibni in ustrezno vzdrževani. Vzdrževalna dela na gradbenih strojih morajo potekati zunaj gradbišča, v ustrezno opremljenih delavnicah. Točenje goriva v gradbene stroje na območju gradbišča je potrebno izvajati z ustrezno cisterno za razvoz goriva, pri čemer je treba izvesti ukrepe za preprečitev razlivanja nevarnih snovi in s tem preprečiti onesnaževanje tal. - Na vseh napravah in objektih, na katerih obstaja možnost razlivanja nevarnih snovi, se predvidijo tehnični ukrepi za preprečitev razlivanja nevarnih snovi (gorivo, motorno olje in druge škodljive snovi). - Za primer nezgodnih dogodkov (npr. izlitje naftnih derivatov v tla) mora biti pripravljen načrt ravnanja za takojšnje ukrepanje. Zagotoviti je treba takojšnje ukrepanje za to usposobljenih delavcev ter preprečiti onesnaženost tal.	Ob doslednem izvajanju ukrepov je z ustreznim skladiščenjem in ravnanjem z nevarnimi snovmi, tehnično brezhibno mehanizacijo in preprečevanjem razlitij oz. ustrezno pripravljenostjo na morebitne nezgodne dogodke možno tveganje za onesnaženje tal bistveno zmanjšati.	

5.1.3 Spremljanje stanja okolja

Spremljanje stanja, glede sprememb namenske rabe, se izvaja preko spreminjanja občinskega prostorskega načrta.

5.2 POVRŠINSKE IN PODZEMNE VODE

5.2.1 Vplivi plana na okolje

Kemijsko in ekološko oz. količinsko stanje površinskih in podzemnih voda;
Obseg virov onesnaženja z nevarnimi organskimi in anorganskimi snovmi

Izvedba plana bo povzročila spremembo v načinu rabe prostora, povečanje obsega utrjenih površin in nastanka dodatnih obremenitev povezanih z rejo živali. Novi viri onesnaženja iz kmetijske dejavnosti, prašičereje bi se lahko pojavili zaradi neurejenega iztekanja odpadnih onesnaženih voda, neprimernega skladiščenja gnojevke ali neustreznega gnojenja.

Zaradi gradnje novega hleva na območju OPPN bo prišlo do dodatnih odpadnih voda (padavinskih in industrijskih). Zaradi sanitarij za zaposlene znotraj hleva bodo nastajale tudi odpadne komunalne vode.

Pri ureditvah odvajanja odpadnih voda je potrebno upoštevati določila *Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22).*
Komunalne odpadne vode se odvaja v javno kanalizacijsko omrežje preko obstoječega kanalizacijskega priključka na parceli št. 1062 v k.o. 187 – Črešnjevci.
Tehnološke oziroma industrijske odpadne vode (gnojevka) se zbira v zaprtem zbiralniku gnojevke.

Južno od območja OPPN se nahaja površinski vodotok Boračevski potok. Z OPPN niso predvideni posegi v vodno ali priobalno zemljišče potoka, zato neposredni vplivi niso pričakovani. Posredni vpliv na kakovost površinskih voda je mogoč zaradi ureditev odvodnjavanja padavinskih voda v površinski odvodnik.

Odvajanje voda z območja je obravnavno v 23. členu Odloka o OPPN (varstvo voda). Odlok o OPPN dopušča odvajanje predhodno očiščene padavinske odpadne vode z utrjenih površin in streh v ponikovalnice ali površinske odvodnike. Gradnja ponikovalnic je na območju ožjega pasu vodovarstvenega območja vrelčnega nivoja, na katerem se nahaja območje OPPN, z Odlokom o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v občini Gornja Radgona (Vestnik – Uradne objave št. 27/84, Ur. l. RS, št. 76/00), prepovedana.
Odvajanje čistih padavinskih voda s strešin in utrjenih površin je treba urediti tako, da bo v čim večji možni meri zmanjšan hipni odtok padavinskih voda z urbanih površin, kar pomeni, da je treba predvideti zadrževanje padavinskih voda pred iztokom v površinske odvodnike (zatravitve, travne plošče, zadrževalni bazeni, suhi zadrževalniki ipd.).
V primeru direktnega izpusta padavinskih voda v vodotok ali odprt površinski odvodnik (jarek), mora biti ta predviden in izveden tako, da bo izpustna glava oblikovana pod naklonom brežine jarka in ne

bo segala v njegov svetli profil. Opremljena mora biti s protipovratno zaklopko. Na območju iztoka mora biti struga jarka ustrezno zavarovana pred vodno erozijo.
Projektna rešitev odvajanja in čiščenja padavinskih odpadnih voda s parkirišč in manipulativnih površin mora biti urejena preko ustrezno dimenzioniranih usedalnikov in lovilcev olj. Lovilci olj morajo biti izdelani in dimenzionirani v skladu s standardom SIST EN 858-2. Pri ureditvi odvodnje morajo biti upoštevani tudi ukrepi iz geološkega poročila (podrobneje obravnavano pri poglavju ogrožena območja).

Poleg omejitev glede gradnje in odvajanja odpadnih voda Odlok o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v občini Gornja Radgona določa tudi pogoje za izvajanje kmetijske dejavnosti. Med drugim odprta gnojišča niso dovoljena, obstoječa gnojišča pa morajo biti urejena na način, da ni omogočeno pronicanje gnojevke v tla. V sklopu OPPN je predvidena ureditev zaprtega in vodotesnega zbiralnika za zbiranje živinskih gnojil, zato je ureditev skladna z določili Odloka.

V skladu z Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Ur. l. RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2) je dovoljena obremenitev kmetijskih površin z dušikom iz organskih gnojil v višini 170 kg N/ha. Skladišča za živinska gnojila morajo biti umeščena v prostor ter grajena in upravljana tako, da ne pride do nenadzorovanega iztekanja in onesnaženja vode ali tal. Biti morajo vodotesna, stabilna in odporna proti mehanskim, toplotnim ali kemičnim vplivom. Skladišča za živinska gnojila morajo biti redno vzdrževana. Ob poškodbah je treba živinska gnojila hitro in varno uporabiti ali skladiščiti drugje tako, da ne pride do onesnaževanja vode ali tal.

Vnos živinskih gnojil v tla je omejen na podlagi predpisov, zato morajo kmetije obvezno izdelati gnojilne načrte, na podlagi katerih je razvidno kako, kje in kdaj se gnoji. Na podlagi teh se tudi ugotovi (glede na vrsto tal in vrsto posejanih posevkov) koliko gnojila in kdaj se lahko raztrosi na kmetijske površine. Vse viške mora kmetija oddajati.

Na obravnavanem kmetijskem gospodarstvu obdelujejo 24,486 ha kmetijskih zemljišč. Ukvarjajo se s pridelavo poljščin za prehrano in tržnih poljščin za prodajo. Gnojevka se 2 – 3x letno odpelje na kmetijske površine. Odvaža se pomladi – aprila, po žetvi julija-avgusta in včasih še jeseni – oktobra, če vremenske razmere dopuščajo. Praznjenje zbiralnika gnojevke traja do 2 dni, torej letno do 6 dni. Gnojevka se takoj oziroma v roku 24 ur zaorje v tla na kmetijskih površinah.

Nosilec nameravanega posega poseduje kmetijske površine za raztros gnojevke, kot izhaja iz Gnojilnih načrtov in ne presega dovoljene obremenitve kmetijskih površin z dušikom iz organskih gnojil. Višek gnojevke predaja pogodbenikom skladno z gnojilnim načrtom. Gnojenje se ne izvaja med 15. oktobrom in 1. marcem. Prav tako se gnojenje ne izvaja, kadar je tveganje za odtekanje ali odvodnjavanje na poljih veliko zaradi kombinacije naklona polja z vremenskimi razmerami (namočenost polja, pričakovano obdobje deževja, ipd.).

Izračun za količino letno pridelanega živinskega dušika - N na kmetijskem gospodarstvu po izgradnji novega hleva za prašičjo rejo bo znašala, kot je prikazano v spodnjih tabelah. Preračun je izdelan v skladu s Preglednico 1, Priloge 1, *Uredbe o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (Ur. l. RS št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2).*

Tabela 14: Količina letno pridelanega živinskega N (prašiči) na kmetijskem gospodarstvu

Domača žival	*Letna kol. N v živ. gnojilih (kg/žival)**	*št. živali*	*Skupna kol. N v živ. gnojilih (kg)*	*GVŽ***	*GVŽ*
tekači do 30 kg	3,2	489	1.565	0,04	19,56
prašiči pitanci 30 - 110 kg	11,2	644	7.213	0,14	90,16
plemenske svinje	25,6	75	1.920	0,32	24
breje mladice	18,4	18	331	0,23	4,14
plemenski merjasci	27,2	1	27	0,34	0,34
SKUPAJ		**1.227**	**11.056**		**138,2**

*Letna količina N v živ. Gnojilih (kg/žival) je povzeta iz Preglednice 1, Priloge 1 iz Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)
**GVŽ – določene na podlagi Priloge 1, Pravilnika o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali (Uradni list RS, št. 87/14, 15/16, 78/18 in 100/25 – ZZdrŽiv)

Kot je razvidno iz zgornjih preračunov, bo obremenitev kmetijskih površin z dušikom iz organskih gnojil po investiciji znašala skupaj 11.056 kg N. Glede na preračun za obremenitev kmetijskih zemljišč, ki jih ima kmetija trenutno v uporabi (24,486 ha), bo obremenitev presegala dovoljeno mejo za vnos dušika iz organskih gnojil in bo znašala 451,52 kg N/ha (dovoljena meja je 170 kg N/ha). V vmesnem času je investitor že sklenil pogodbo o obremenitvi zemljišč za dodatnih 104,13 ha zemljišč. Skupno bo tako imel na voljo 128,616 ha zemljišč, kar pomeni da bo obremenitev znašala 85,96 kg N/ha in tako ne bo presegala dovoljene meje za vnos dušika iz organskih gnojil.

Reja poteka na delno rešetkastih tleh, brez nastilja. Spuščanje gnojevke v gnojnične zbiralnike se izvaja na krajše časovne razdalje. Daljšega časa zadrževanja se ne izvaja, če gnojevka ostaja dlje časa, se v jami prične gnitje, kar ima lahko velik negativni vpliv na biološko varnost. Zmogljivost skladišča za živinska gnojila mora biti prilagojena številu in vrsti živali na kmetijskem gospodarstvu in mora zagotavljati skladiščne zmogljivosti za najmanj šestmesečno skladiščenje. Najmanjše potrebne zmogljivosti skladišč za živinska gnojila so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 te uredbe.

Tabela 15: Najmanjše potrebne zmogljivosti skladišč za šestmesečno skladiščenje živinska gnojila (v m^3/žival)

Domača žival	*Št živali*	*Gnojevka (m^3/žival)*	*Gnojevka (m3/žival) x št. živali*
Tekači do 30 kg	489	0,30	146,7
Prašiči pitanci od 30 do 110 kg	644	0,69	444,36
Plemenske svinje	75	2,55	191,25
breje mladice	18	2,55	45,9
Plemenski merjasci	1	2,55	2,55
SKUPAJ	**1.227**		**830,76**

*Najmanjše potrebne zmogljivosti skladišč za živinska gnojila so določene v preglednici 3 iz Priloge 1 Uredbe o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)

Polletna kapaciteta skladišča, glede na predvideno število živali, je skupaj 830,76 m^3. Na kmetiji bo zaprt zbiralnik za gnojevko kapacitete ca. 1.400 m^3, kar pomeni da bodo zagotovljene skladiščne zmogljivosti za najmanj šestmesečno skladiščenje. Zagotavljanje ustreznih skladiščnih zmogljivosti omogoča varno skladiščenje gnojevke tudi v obdobjih, ko zaradi prepovedi gnojenja oz. neugodnih vremenskih in talnih razmer razvoz na kmetijske površine ni mogoč.

Z ustreznim skladiščenjem in ravnanjem z živinskimi gnojili, zagotavljanjem zadostnih skladiščnih kapacitet ter uporabo gnojil v skladu z gnojilnimi načrti se zmanjšuje tveganje za nenadzorovano sproščanje hranil v okolje in posledično onesnaževanje površinskih in podzemnih voda.

Območje OPPN se nahaja v ožjem pasu vodovarstvenega območja vrelčnega nivoja, kjer velja Odlok o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v občini Gornja Radgona (Vestni – Uradne objave št. 27/84, Ur. l. RS, št. 76/00). Na širšem območju se nahajajo vodonosni sistemi, iz katerih se na podlagi podeljene koncesije izkorišča mineralna voda za proizvodnjo pijač. Najbližja vrtina, ki se uporablja za črpanje mineralne vode na podlagi podeljene koncesije, se nahaja približno 1 km vzhodno od območja OPPN. Z izvedbo plana se ne načrtuje odvzema podzemne vode oz. posegov v obstoječe vrtine in objekte za izkoriščanje mineralne vode. Potencialni vplivi na podzemno vodo in posledično tudi mineralno vodo so možni predvsem posredno, v primeru onesnaženja podzemne vode zaradi izvajanja gradbenih del ali obratovanja načrtovanih objektov. Možni viri onesnaženja so predvsem iztekanje gnojevke iz hlevskih kanalov ali zbiralnika, neustrezno odvodnjavanja onesnaženih odpadnih voda ter nezgodna razlitja nevarnih snovi v tla in podzemno vodo. Ob doslednem upoštevanju predvidenih tehničnih in organizacijskih omilitvenih ukrepov za varstvo podzemnih voda, ki med drugim vključujejo vodotesno izvedbo kanalov in zbiralnikov za živinska gnojila, neprepustnost manipulativnih površin, ustrezno zbiranje in odvajanje padavinskih voda ter upoštevanjem ukrepov iz geotehničinega mnenja se tveganje za onesnaženje podzemne vode in posledično mineralne vode zmanjša.

Ocenjujemo, da vpliv izvedbe OPPN na okoljski cilj za ohranjanje in doseganje dobrega kakovostnega stanja površinskih in podzemnih voda **ne bo bistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (ocena C).**

Tabela 16: Ocena vplivov na površinske in podzemne vode

Kakovost površinskih in podzemnih voda	Neposredni vpliv	Daljinski vpliv
Kemijsko in ekološko stanje površinskih in podzemnih voda (tudi kot materialne dobrine – mineralna voda)	C - vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	C - vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov
Obseg virov onesnaženja z nevarnimi organskimi in anorganskimi snovmi	C - vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	C - vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov
Skupna ocena vplivov	*C - vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov*	*C - vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov*

5.2.2 Omilitveni ukrepi

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
Potencialno onesnaženje površinskih in podzemnih voda (vključno z mineralno vodo) zaradi nezgodnih razlitij nevarnih snovi v času gradnje.	Med gradnjo je treba uporabljati tehnično brezhibno gradbeno mehanizacijo in transportna vozila. Vzdrževalna dela na gradbenih strojih morajo potekati zunaj gradbišča. Zagotovljeni morajo biti ustrezni ukrepi za preprečevanje razlitja goriv, olj in drugih nevarnih snovi ter takojšnje ukrepanje v primeru nezgodnega razlitja.	Zmanjšanje tveganja za onesnaženje površinskih in podzemnih voda (vključno z mineralno vodo) zaradi nezgodnih dogodkov.	Ukrep se zapiše v odloku OPPN. Za izvedbo in vzdrževanje je odgovoren investitor oz. izvajalec gradbenih del v času gradnje.

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
	Izkopi naj se izvajajo v suhem vremenu.		
Onesnaženje podzemne vode, zaradi poseganja v naravno zaščitno plast tal ter morebitnega poseganja v prepustne vodne plasti.	- Temeljenje objektov je treba prednostno zasnovati in izvesti kot plitvo temeljenje na armiranobetonskih temeljnih ploščah oziroma pasovnih in točkovnih temeljih, skladno s priporočili geotehničnega mnenja. Primerno nosilna temeljna tla se nahajajo v globinah približno 0,80–1,00 m. - Globina izkopov za temeljenje objektov, kanale za gnojevko in zbiralnik živinskih gnojil mora biti omejena na najmanjši potrebni obseg. Izkopi ne smejo predreti zaščitne slabo prepustne glinaste plasti in posegati v globlje ležeče prepustne prodno-peščene plasti. - Med gradnjo je treba zagotoviti reden geotehnični nadzor. V času izvedbe izkopov mora biti stalno prisoten nadzornik gradbišča.	Ohranjanje naravne zaščite podzemnega vodonosnika in preprečevanje prenašanja onesnaženja podzemnih voda.	Ukrep se zapiše v odloku OPPN in vključi v projektno dokumentacijo.Za izvedbo je odgovoren investitor oz. izvajalec gradbenih del v času gradnje.
Potencialno onesnaženje podzemnih in površinskih voda, ter mineralne vod zaradi iztekanja gnojevke.	Kanali za odvajanje gnojevke in zbiralniki za živinska gnojila morajo biti izvedeni kot vodotesne, stabilne in proti mehanskim, toplotnim ter kemičnim vplivom odporne konstrukcije, ki preprečujejo iztekanje in pronicanje gnojevke v tla. Zagotoviti je treba redno preverjanje stanja in vzdrževanje vodotesnosti kanalov ter zbiralnikov za živinska gnojila. V primeru ugotovljenih poškodb, ki bi lahko povzročile onesnaženje tal oziroma voda, je treba zagotoviti takojšnjo sanacijo in preprečiti nadaljnje onesnaževanje. Odprta gnojišča niso dovoljena.	Preprečevanje iztekanja gnojevke v tla in podzemno vodo ter posledično zmanjšanje možnosti onesnaženja površinskih, podzemnih voda (vključno z mineralno vodo).	Ukrep se zapiše v odloku OPPN in podrobneje v projektni dokumentaciji. Za izvedbo in vzdrževanje je odgovoren investitor. Ukrep se izvede v času gradnje in se zagotavlja ves čas obratovanja.
Potencialno onesnaženje podzemnih in površinskih voda, ter mineralne vod zaradi odtekanja onesnaženih padavinskih voda z utrjenih in manipulativnih površin.	Manipulativne in povozne površine, na katerih obstaja možnost razlitja goriv, olj ali drugih onesnaževal, morajo biti izvedene kot neprepustne. Projektna rešitev odvajanja in čiščenja padavinskih odpadnih voda z manipulativnih in povoznih površin mora biti urejena preko ustrezno dimenzioniranih usedalnikov in lovilcev olj. Lovilci olj morajo biti izdelani in dimenzionirani v skladu s standardom SIST EN 858-2.	Preprečevanje spiranja onesnaževali iz manipulativnih in povoznih površin v tla, podzemno vodo in Boračevski potok.	
Vpliv na kakovost in količinsko stanje podzemnih in površinskih voda zaradi neustreznega odvajanja padavinskih voda s streh objektov.	Odvajanje voda je treba urediti na način, da je zmanjšan hipni odtok z območja OPPN. Meteorne vode s streh je glede na potrebe primarno priporočljivo zbirati v primernem vodotesnem rezervoarju za kasnejšo uporabo za tehnološke ali požarne vode ali tudi za škropljenje na kmetiji. Viške zajetih strešnih vod, ki bodo presegale kapaciteto rezervoarja, bo najbolj priporočljivo po ustrezni vodotesni kanalizaciji odvajati v ustrezno javno	Ustrezno urejeno odvajanje padavinskih voda preprečuje nenadzorovano odvajanje voda v tla in podzemno vodo in zmanjšuje količino odvedenih padavinskih voda.	Ukrep se zapiše v odloku OPPN in podrobneje v projektni dokumentaciji. Za izvedbo in vzdrževanje je odgovoren investitor. Ukrep se izvede v času gradnje in se

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
	kanalizacijo ali odvodni jarek. Ponikanje voda na območju OPPN ni dopustno.		zagotavlja ves čas obratovanja.
Potencialno onesnaženje tal in podzemne vode z organskimi snovmi.	Oddaja viškov gnojevke v skladu z gnojilnim načrtom. Investitor je sklenil pogodbo o obremenitvi zemljišč za 104,13 ha površin (več kot samo zakonsko potrebno).	Ukrep je usmerjen k zmanjšanju obremenitve z dušikom in drugimi organskimi snovmi.	Za izvedbo je odgovoren investitor ves čas obratovanja.

5.2.3 Spremljanje stanja okolja

Kazalec	Spremljanje in način spremljanja	Nosilec	Obdobje izvajanja
Obseg virov onesnaženja z nevarnimi organskimi in anorganskimi snovmi	Spremljanje stanja se izvaja v sklopu rednih monitoringov kakovosti vodnih teles podzemne vode in črpališč na vodnih telesih.	Republika Slovenija	Redno spremljanje po sprejetem državnem programu

5.3 OGROŽENA OBMOČJA (EROZIJA, PLAZOVITOST)

5.3.1 Vplivi plana na okolje

Stopnja erozijske ogroženosti in ogroženost s strani plazljivosti

Območje občinskega podrobnega načrta se nahaja na erozijsko ogroženem območju z zahtevnimi zaščitnimi ukrepi, zato se upošteva varstvene ukrepe oziroma se ne izvaja ureditev, ki lahko povzročijo ali pospešijo erozijo in plazenje. Pri poseganju na erozijsko ogrožena območja je potrebno v sklopu projektne dokumentacije izdelati geomehansko poročilo in zagotoviti ustrezne protierozijske ukrepe. Ukrepi bodo pripomogli tudi k zagotavljanju varnosti oz. stabilnosti terena zaradi plazljivosti območja. Območje OPPN se sicer glede na opozorilno karto verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov (GeoZS) je na večinskem delu zanemarljiva stopnja, v manjših delih pa je prisotna tudi srednja stopnja verjetnosti pojavljanja plazov.

Tekom priprave okoljskega poročila je bilo za območje izdelan Načrt s področja geotehnologije in rudarstva, Geotehnično mnenje (MBL inženiring d.o.o., št. 41-03/2026, marec 2026). Mnenje je bilo izdelano na osnovi inženirsko geološkega pregleda gradbene parcele in bližnje okolice, sestave tal ugotovljene v dveh (2) plitvih sondažnih izkopih, terenskih meritev ter nekaterih izkušenj pri geotehničnih raziskovalnih delih in temeljenju objektov v okolici obravnavane lokacije. Kot izhaja iz poročila je gradbena parcela locirana na praktično horizontalnem območju na severni strani Boračevskega potoka. Glede na sestavo tal in konfiguracijo terena se lahko sodi, da je teren v območju gradnje in bližnji okolici v obstoječih pogojih v vsakem primeru stabilen. Na območju gradnje v normalnih oziroma predvidljivih razmerah tudi ne more priti do pojavov prekomerne erozije, saj po javno dostopnih podatkih območje ni niti poplavno ogroženo. S predvideno gradnjo novih objektov se ob korektnem temeljenju in odvodnjavanju vod obstoječe stabilnostne in erozijske razmere ne bodo poslabšale v nobenem predvidljivem primeru. Opozarjajo zgolj na možnost, da brežine globljih vkopov v teren, lahko postanejo nestabilne v primeru nekorektno izvedbe - predvsem prestrmih

nagibov prostih brežin in v primeru večjih koncentriranih prelivanj ali izcejanj vod v brežinah – posebno v daljših deževnih obdobjih.

V sondažnih izkopih pojavov slojnih talnih vod niso registrirali. Z upoštevanjem ugotovljene sestave zemljin je pričakovati, da pronicajoče meteorne vode v mokrih obdobjih vsaj deloma zastajajo v dnu vrhnjih razrahljanih (humusnih) slojev zemljin (in rahlih nasutij), saj so globlje naravne glinaste plasti precej manj prepustne. Glede na konfiguracijo terena in ugotovljeno sestavo temeljnih tal je na obravnavanem območju potrebno posebno pozornost posvetiti predvsem ustreznemu zajemu in odvajanju padavinskih vod. Ob izvedbi globljih izkopov za objekte se lahko take vode stekajo in zastajajo v gradbenih jamah oziroma v nasipih pod objekti.

Za preprečitev morebitnih neugodnih vplivov naštetih večinoma površinskih vod na fizikalne karakteristike tal v območju objekta bo potrebno korektno urediti zajemanje in odvajanje vseh meteornih vod. Drenaže na dnu širokega izkopa za nasutje so smiselne le v primeru, če je mogoče urediti gravitacijske izpuste v urejen odvodnik – meteorno kanalizacijo. Potrebno je upoštevati, da neposredno na obravnavanem zazidalnem območju oziroma tudi v bližnji okolici ponikanje vod v plitvih ponikovalnicah ni mogoče. Najbolj priporočljivo je odvečne strešne vode speljati v ustrezno meteorno kanalizacijo z urejenim odvodom v kak odvodni jarek ali vodotok.

V kolikor se v nadaljnjih fazah načrtovanja oziroma izvedbe izkaže potreba po zadrževanju oziroma ponovni uporabi padavinskih vod, se lahko predvidi ustrezna ureditev sistema za zbiranje, akumulacijo in nadaljnjo uporabo. V tem primeru je priporočljivo, da se meteorne vode s strešnih prispevnih površin zbira v vodotesnem rezervoarju računsko določene kapacitete. Izračune dejansko potrebnih kapacitet zbiralnika bo mogoče oziroma smiselno narediti šele v nadaljnjih fazah projekta, ko bodo znane vse končne velikosti strešnih površin ter ostalih prispevnih površin. Prelive za viške zajetih vod bo potrebno speljati po vodotesni kanalizaciji v ustrezno meteorno kanalizacijo ali kak drugi primeren obstoječ odvodnik. Z ureditvijo okolja je potrebno poskrbeti, da se padavinske vode ne bodo stekale v gradbene jame oziroma v nasutja pod temeljnimi ploščami objektov.

Upoštevaje sestavo tal in konfiguracijo terena je zaključek geotehničnega mnenja, da je teren v območju gradnje in bližnji okolici v vsakem primeru stabilen zato se ob korektnem temeljenju objektov ter ob ustrezno urejenem odvodnjavanju stabilnostne razmere v nobenem predvidljivem primeru ne bodo poslabšale s tem pa bo zagotovljena tudi trajna stabilnost in varnost predvidenih novih zgradb.

Na podlagi izdelanega geotehničnega mnenja ocenjujemo da bo vpliv plana na okoljski cilj **zmanjševanje oz. preprečevanje plazljive in erozijske nevarnosti nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).**

5.3.2 Omilitveni ukrepi

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
Potencialni vplivi na stabilnost tal zaradi izvedbe izkopov in temeljenja objektov ter možnost vpliva na	Omilitveni ukrepi, ki izhajajo iz ***Načrt s področja geotehnologije in rudarstva, Geotehnično mnenje (MBL inženiring d.o.o., št. 41-03/2026, marec 2026)***:	Ohranjanje stabilnostnih razmer ter preprečevanje povečanja erozijske ogroženosti in	Ukrep se zapiše v odloku OPPN. Za izvedbo je odgovoren investitor oz.

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
povečanje erozijske in plazljive ogroženosti zaradi začasno razkritih površin in neustrezne ureditve odvodnjavanja padavinskih voda.	- Temeljenje je priporočljivo zasnovati in izvesti na plitvih temeljnih konstrukcijah oz. sanacijskih nasutjih vkopanih v vrhnje sloje vsaj težko gnetnih do poltrdnih vezljivih zemljin, ki se pojavljajo neposredno pod obstoječim nasutjem oziroma v globinah večjih od h > 80 – 100 cm. - Armiranobetonske temeljne plošče naj se priporočljivo zasnuje in izvede na utrjenem prodno peščenem nasutju debeline vsaj d = 50 – 60 cm, ki mora biti prav tako vkopano v primerno nosilna glinasta temeljna tla. Pri večjih globinah vkopov (kanali za gnojnico, laguna) se lahko debelina nasutja tudi nekoliko zmanjša. O primernosti oziroma nosilnosti temeljnih tal v dnu širokega izkopa za sanacijsko nasutje ali tudi v izkopih za morebitne temelje objekta in podpornih konstrukcij ob njem naj praviloma presodi pooblaščen nadzorni geomehanik ob obveznem prevzemu izkopov oziroma pred izvedbo prve plasti nasutja ali izvedbo podbetonov pod temelji. - Zaradi možnega dotoka in zastajanja meteornih in zalednih precejnih talnih vod v gradbenih jamah oziroma v sanacijskih nasutjih je potrebno pred izvedbo nasipov vgraditi cevne drenaže bo obodu gradbenih jam na vseh tistih straneh kjer je pričakovati dotok zalednih vod. Drenaže naj imajo ustrezne filtrske zasipe in gravitacijske izpuste v primerne odvodnike. - Odvodnjavanje gradbene jame oziroma tudi objekta po gradnji mora biti izvedeno tako, da bodo preprečeni vsi dotoki padavinskih vod v območje izkopa za objekt. Če gravitacijski odvod ne bo mogoč se lahko drenaže tudi opusti ob pogoju, da so korektno urejeni odvodi vseh padavinskih vod od objekta. - Meteorne vode s streh je glede na potrebe primarno priporočljivo zbirati v primernem vodotesnem rezervoarju za kasnejšo uporabo za tehnološke ali požarne vode ali tudi za škropljenje na kmetiji. Viške zajetih strešnih vod, ki bodo presegale kapaciteto rezervoarja, bo najbolj priporočljivo po ustrezni vodotesni kanalizaciji odvajati v ustrezno javno kanalizacijo ali odvodni jarek. - Vsa dela pri izvedbi izkopov za temelje in sanacijska nasutja, pri izvedbi sanacijskih nasipov pod temeljnimi konstrukcijami in povoznimi površinami ter dela pri temeljenju objektov naj se izvajajo ob stalni kontroli pooblaščenega nadzornega geomehanika.	ogroženosti zaradi plazljivosti.	izvajalec gradbenih del v času gradnje.

5.3.3 Spremljanje stanja okolja

Spremljanje stanja, ki bi izhajala iz presoje, ni potrebno.

5.4 VAROVANJE ZDRAVJA LJUDI

5.4.1 Kakovost zunanjega zraka

5.4.1.1 Vplivi plana na okolje

S planom se opredeljujejo nove površine za kmetijsko proizvodnjo, ki so potencialno lahko vir neprijetnih vonjav. Emisije neprijetnih vonjav večinoma povzročajo plini ali pare lahkohlapnih spojin, katerih koncentracije v zraku ob viru ali na večji razdalji ne dosegajo visokih vrednosti, oziroma je njihov prag zaznavnosti izjemno nizek. To pomeni, da tudi pri zelo nizkih koncentracijah učinkujejo moteče.

Območje občinskega podrobnega prostorskega načrta leži na južnem robu podeželskega naselja Črešnjevci v občini Gornja Radgona ob obstoječem kmetijskem gospodarstvu. Ureditve se umeščajo na južni rob podeželskega naselja Črešnjevci v občini Gornja Radgona ob obstoječem kmetijskem gospodarstvu. Najbližji objekt je Z od kmetije na oddaljenosti cca 45 m, kjer je objekt Črešnjevci 126, ter ca 55 m Z je objekt Črešnjevci 124. S od hleva je na oddaljenosti ca 50 m objekt Črešnjevci 125 ter cca 85 m SZ Črešnjevci 122. Na kmetiji je obstoječi hlev, ki se poruši.

Za OPPN je bila izdelana Strokovna ocena o obremenitvi okolja z vonjavami za kmetijo Hamler Luke na lokaciji Črešnjevci 127 v Črešnjevcih pri Gornji Radgoni – zaradi novega hleva za rejo prašičev, katere rezultate v nadaljevanju povzemamo. Oceno je izdelal Inštitut za varstvo pri delu in varstvo okolja Maribor, Center za ekologijo in varstvo okolja – preskusni laboratorij, dne 21. 2. 2025, dopolnjeno 24. 4. 2025, 3. 2. 2026.

Emisije vonjav

V času obratovanja bodo prisotne emisije snovi v zrak zaradi reje živali na farmi, in sicer zlasti amonijak, metan, ogljikov dioksid, didušikov oksid. Reja poteka na delno rešetkastih tleh, brez nastilja. Praznjenje jame z gnojevko pod rešetkami poteka vsak teden. Ventilatorji – odsesovalne enote so nameščene na strehah posameznih hlevov, kar še dodatno zmanjša možnost širjenja neprijetnih vonjav iz hlevov v horizontalni smeri.

Aktivnosti povezane z rejo prašičev in odstranjevanjem gnojevke, ki pri tem nastajajo, so vir neprijetnih vonjav. Delež posameznih virov k skupnim emisijam neprijetnih vonjav farme se spreminja in je odvisen od faktorjev, kot so starost živali, splošno vzdrževanje hlevov in kanalizacije odvajanja gnojevke, začasnega skladiščenja gnojevke, sestave gnojevke in tehnik ki se uporabljajo za rokovanje in skladiščenje gnojevke.

Na kmetiji bo vir emisij vonja nov hlev za rejo prašičev s kapaciteto 138 GVŽ in zaprt zbiralnik za gnojevko kapacitete cca 1400 m^3. Gnojevka se skladišči v zaprtem zbiralniku 6 do 9 mesecev. Gnojevko se v kratkih časovnih razmakih transportira do skladišča – zbiralnik gnojevke. Vmes je smradna zapora. Zbiralnik gnojevke je umeščen skrajno jugovzhodno na območju OPPN, kar je najbolj oddaljeno od stanovanjskih objektov in s tega vidika najbolj ugodno. Spuščanje gnojevke v

gnojnične zbiralnike se izvaja na krajše časovne razdalje. Daljšega časa zadrževanja se ne izvaja, saj če gnojevka ostaja dlje časa, se v jami prične gnitje, kar ima lahko velik negativni vpliv na biološko varnost.
Širjenje onesnaževal je pogojeno z meteorološkimi pogoji. V oceni so bili uporabljeni meteorološki podatki o smeri in hitrosti vetra ter razredi stabilnosti atmosfere za najbližjo državno meteorološko postajo Murska Sobota. Podatki o značilnostih vetra pa so uporabljeni s postaje Rakičan pri Murski Soboti. Za postajo Rakičan so značilni vetrovi, ki pihajo v povprečju okoli 1,8 m/s (povprečje 22-letnega obdobja).

Podnebne značilnosti vetra so prikazane na roži vetrov najbližje državne meteorološke postaje Rakičan (obdobje 2001-2023, GKy=591549, GKx=168258, nadmorska višin 187 m, višina od tal 10 m).

Slika 16: Roža vetrov za državno meteorološko postajo Rakičan
(vir: IVD, 21. 2. 2025)

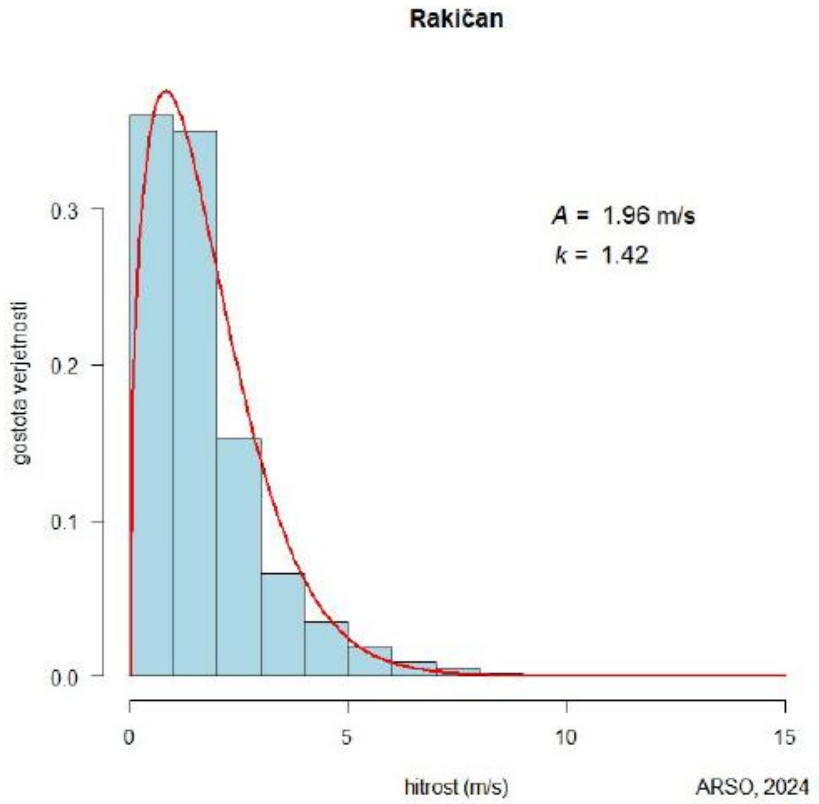

Slika 17: Porazdelitev hitrosti vetra za državno meteorološko postajo Rakičan (vir: IVD, 21. 2. 2025)

Za modelni izračun so bili uporabljeni meteorološki podatki za najbližjo državno meteorološko postajo Murska Sobota – Rakičan za leto 2024 (na spodnji sliki).

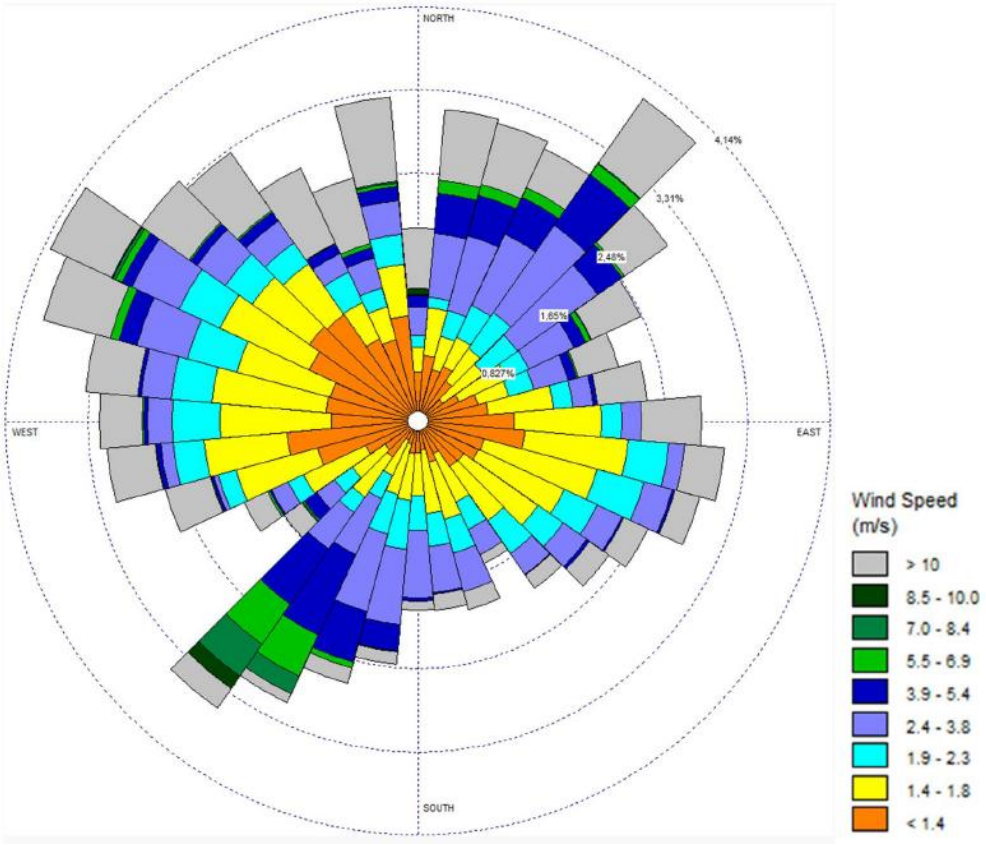

Slika 18: Porazdelitev hitrosti vetra za postajo Rakičan za leto 2024
(vir: IVD, 21. 2. 2025, dop. 24. 4. 2025)

Dodatno so bili testirani dobljeni podatki o vetru in stabilnostnih razredih zaradi razlik v distribuciji disperzije vonjav in roži vetrov na prvi pogled in poziva ministrstva. Ugotovljeno je, da v uporabljenih vremenskih podatkih prevladujejo stabilne disperzijske situacije (razred I znaša kar 47,6%). Zanje so značilne nizke hitrosti vetra, kar pomeni, da je v teh situacijah prevladujoča hitrost izpusta dimnih plinov, zato bi pričakovali, da bodo imisije končale v večjih višinah.

Preverjena je bila disperzija porazdelitve vonjav na višjih ravneh med 16 – 25 m nad tlemi (glej Slika 19), Ugotovljeno je bilo, da se razlikuje glede na dobljeno pri tleh na višini do 3 m od tal. Namreč večina vetrov smeri zahod – vzhod spada v stabilni razred I. Po drugi strani pa vetrovi smeri sever – jug sovpadajo z nevtralnimi situacijami. Kar privede do porazdelitve vonjav kot prikazuje Slika 21Slika 19.

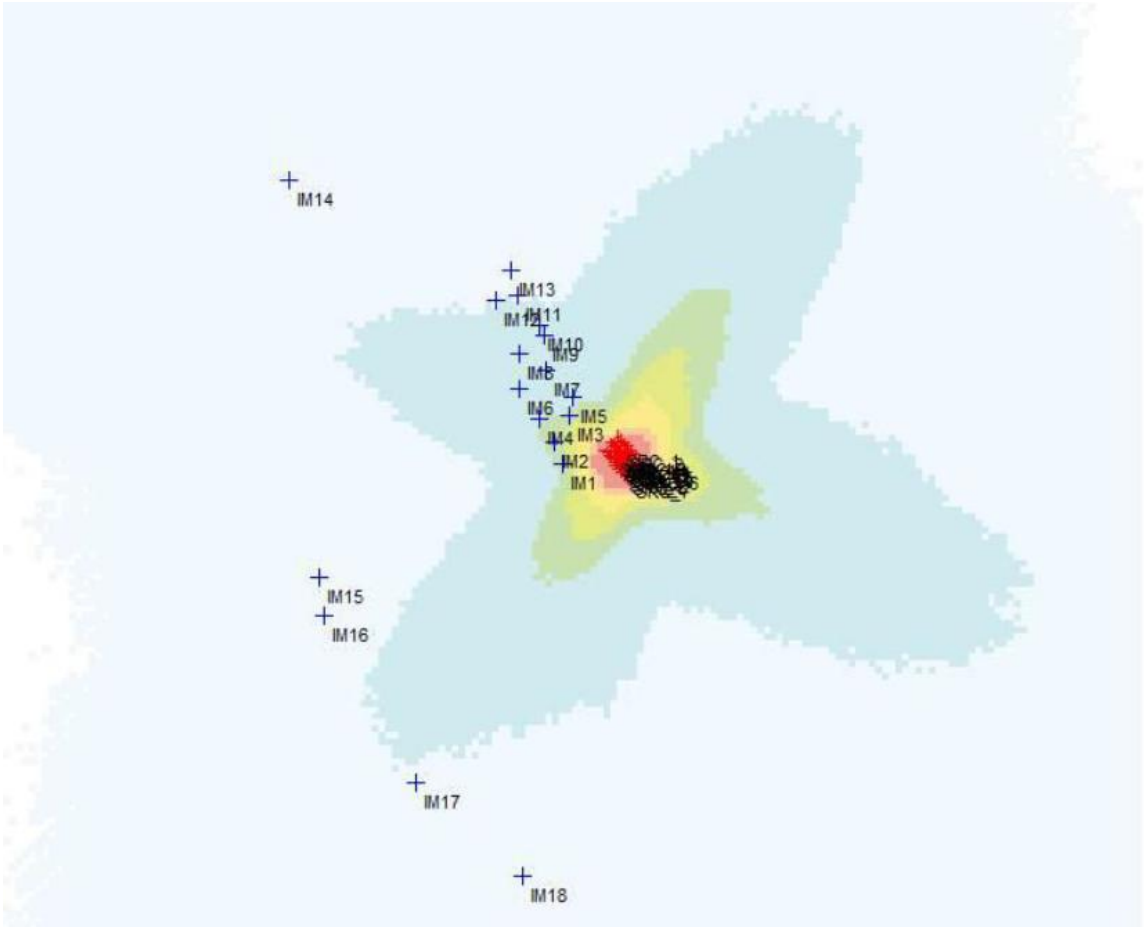

Slika 19: Porazdelitev vonjav na višjih ravneh 16-25 m od tal
(vir: IVD, 21. 2. 2025, dop. 24. 4. 2025)

IZRAČUN ZA MINIMALNI ODMIK – priloga 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja

Emisije vonjav v zrak, tudi za objekte za rejo živali, določa Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2, 48/22 in 45/25). Skladno s prilogo 10 navedene Uredbe se minimalni odmik hlevov za rejo prašičev določi na podlagi kapacitete hlevov in diagrama najmanjšega odmika iz priloge 10 navedene Uredbe.

Kapaciteta hleva se skladno z navedeno Uredbo opredeli z živo maso živali, v tako imenovanih glavah velike živine (GVŽ). Živa masa živali v glavah velike živine se določi z uporabo predpisov s področja kmetijstva. Po pravilniku o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali, (Ur. l. RS, št. 87/14, 15/16, 78/18 in 100/25 – ZZdrŽiv) bo na farmi hlev s skupno zmogljivostjo 138 GVŽ.

Glede tehnologije hleva se ve, da:

- Reja bo potekala na rešetkastih tleh brez nastilja. Pri tekačih in plemenskih svinjah v laktaciji so načrtovane PVC rešetke, pri ostalih so predvidene betonske rešetke. Gre za sodoben objekt izveden po vseh standardih. V večini prostorov bodo rešetkasta tla, razen pri malih tekačih in

plemenskih svinjah s pujski in brejih bodo delno tudi polna tla z gretjem. Tam se bo redno ročno čistilo gnojevko v kanale.

- Hlev bo prezračevan skozi celo leto (prisilna ventilacija). Ventilatorji (odsesovalne enote) so nameščene na streho hleva, kar dodatno zmanjša možnost širjenja neprijetnih vonjav iz hlevov v horizontalni smeri. Ventilacija je regulirana avtomatsko, odvisno od števila živali v prostoru in temperature ter vlage zunaj in v prostorih.
- Spuščanje gnojevke v zbiralnik se bo izvajalo na krajše časovne razdalje (predvideno je vsak teden). Daljšega časa zadrževanja se ne bo izvajalo, saj če gnojevka ostaja dlje časa, se v jami prične gnitje, kar ima lahko velik negativni vpliv na biološko varnost. Skladišče gnojevke bo zaprto s fiksnim pokrovom in betonske izvedbe z odzračevalnimi odprtinami (brez biofiltrov), opremljeno z membrano za nadzor morebitnega puščanja gnojevke.

Minimalni odmik za rejo prašičev, za hleve kapacitete 138 GVŽ, se odčita z diagrama iz priloge 10 Uredbe (glej sledečo sliko).

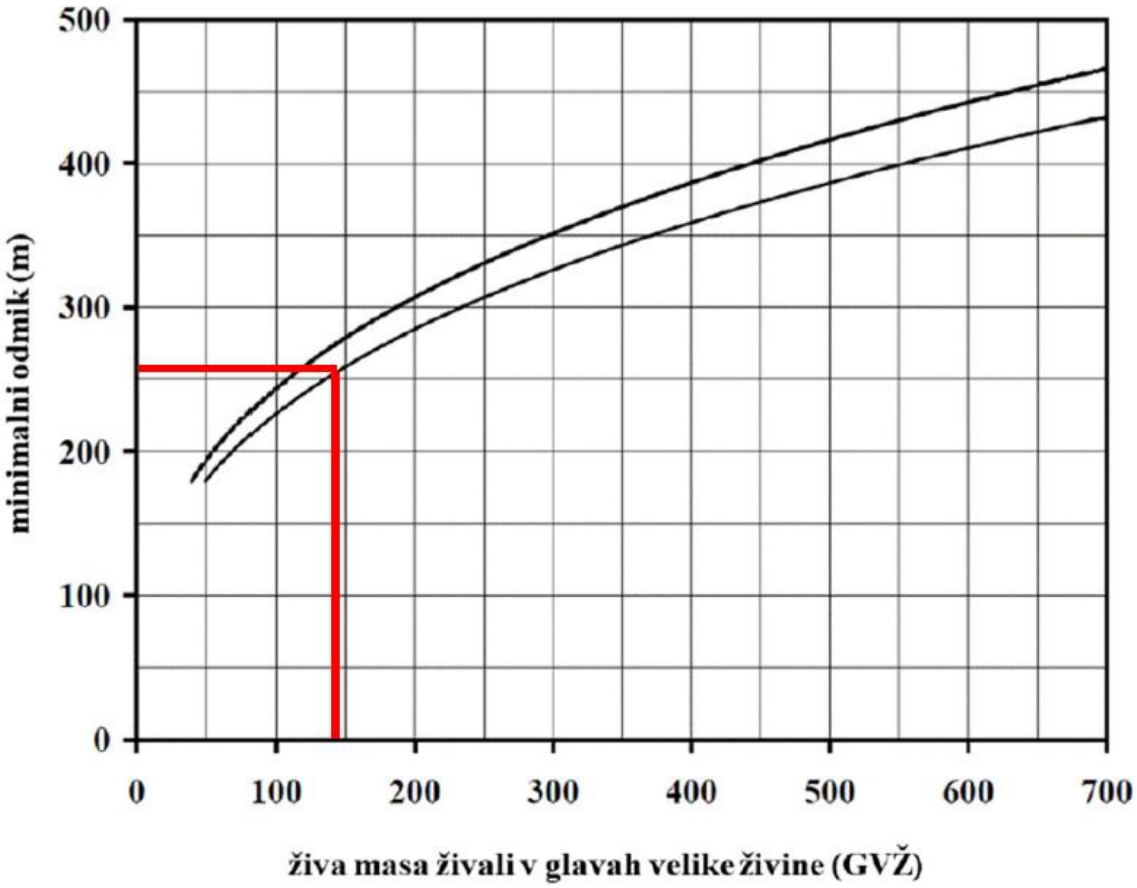

Slika 20: Minimalni odmik za hlev kapacitete 138 GVŽ, z diagrama iz priloge 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja
(vir: IVD, 21. 2. 2025, dopolnjeno 24. 4. 2025, 3. 2. 2026)

Zahtevan minimalen odmik glede na Prilogo 10 znaša 260 m ali več. Znotraj najmanjšega odmika 260 m, je 12 stanovanjskih objektov. Odmik je lahko manjši, če so z ukrepi na primarni strani zmanjšane emisije snovi, ki povzročajo vonj, ali če se odpadni plin, vsebujoč vonj, obdeluje v napravi za čiščenje odpadnih plinov. Zmanjšanje minimalnega odmika, pogojeno z zmanjšanjem emisij snovi,

ki povzročajo vonj, je treba določiti s pomočjo primernega modela za izračun širjenja vonja, katerega primernost je treba dokazati pristojnemu organu.

Območje vrednotenja je bilo usklajeno z zahtevami iz 14. člena Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ki pri višini odvodnika odpadnih plinov, manjših od 20 m, zahteva območje vrednotenja površino kroga z radijem vsaj 1000 m.

Imisijska mesta so najbližji občutljivi sprejemniki znotraj minimalnega odmika od hleva in v vse smeri kmetije, kjer smo izračunali pogostost pojavljanja vonjav.

Tabela 17: Imisijska mesta

Oznaka imisijskega mesta	Stanovanjski objekt	Koordinata E	Koordinata N
IM1	Črešnjevci 126	576328	168592
IM2	Črešnjevci 124	576315	168625
IM3	Črešnjevci 125	576338	168665
IM4	Črešnjevci 122	576291	168658
IM5	Črešnjevci 123	576341	168691
IM6	Črešnjevci 120	576261	168704
IM7	Črešnjevci 121	576303	168733
IM8	Črešnjevci 118	576262	168758
IM9	Črešnjevci 119	576299	168784
IM10	Črešnjevci 117	576291	168800
IM11	Črešnjevci 115	576258	168845
IM12	Črešnjevci 116	576227	168837
IM13	Črešnjevci 113	576249	168884
IM14	Črešnjevci 84	575915	169020
IM15	Črešnjevci 129	575958	168421
IM16	Črešnjevci 130	575967	168362
IM17	Orehovski Vrh 46	576105	168111
IM18	Orehovski Vrh 45D	576266	167970
IM19	Orehovci 6A	576651	167776
IM20	Orehovci 2A	576792	167781

V strokovni oceni sta obravnavana dva scenarija obratovanja, in sicer obremenitev okolja z vonjavami v primeru maksimalnih emisij vonjav ter širjenje vonjav v primeru, ko se izvajajo ukrepi za zmanjševanje vonjav.

Ocena maksimalnih emisij vonjav po BREF

Za modelni izračun so bili uporabljeni meteorološki podatki za najbližjo državno meteorološko postajo Murska Sobota. Lokacija te postaje je sicer precej oddaljena, a je bilo ocenjeno, da je ustrezna glede na lego farme v ravninskem predelu.

V referenčnem dokumentu BREF IRPP (Best Available Techniques Reference Document for the Intensive Rearing of Poultry or Pigs), izdanem v juliju 2017 so ocenjene ravni o izmerjenih emisijah vonjav iz hlevov prašičev (tabele 3.56, 3.57, 3.58, stran 188):

- od 1,3 OUe/s do 57 OUe/s na plemensko svinjo in merjasca
- od 1,1 OUe/s do 12,1 OUe/s na pujska tekača
- od 1,14 – 29,2 OUe/s na prašiča pitanca.

Ravni veljajo za hleve, kjer nastaja gnojevka. V hlevih ne nastaja gnoj v trdnem stanju. Nastilj se ne bo uporabljal. Razpon emisij vonjav velja za naslednje:

- Najnižja raven velja za hleve z aktivnim čiščenjem zraka (npr. biofiltri, pralniki ipd.).
- Najvišje ravni emisij vonjav veljajo za hleve brez kakršnihkoli ukrepov in starejše hleve.
- Srednje ravni emisij vonjav veljajo za hleve z organizacijskimi in tehničnimi BAT ukrepi, to so dobro zasnovani sodobni hlevi z rednim vzdrževanjem in čiščenjem.

Izveden je model širjenja vonjav ob maksimalnih emisijah vonjav iz hleva. V modelnem izračunu so upoštevane emisije 365 dni na leto, 24 ur na dan.

Tabela 18: Izračun maksimalnih emisij vonjav iz posameznih prostorov glede na predvideno število živali ter značilnosti vira emisij uporabljenih v modelnem izračunu

Prostor	**Število živali**	**Maksimalne emisije na žival OUe/s**	**Maksimalne emisije iz prostora v MOUe/h**	**Število ventilatorjev na prostor**	**Karakteristike ventilatorja**
Pripustišče	50 plemenskih svinj 1 merjasec 18 plemenskih mladic	57 57 29,2	10,3 0,2 1,9 =12,4	2x ventilatorja	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 1	140 pitancev	29,2	14,7	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 2	140 pitancev	29,2	14,7	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 3	140 pitancev	29,2	14,7	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h
Pitališče 4	112 pitancev	29,2	11,8	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 5	112 pitancev	29,2	11,8	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Vzreja 1	163 tekačev	12,1	7,1	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm
Vzreja 2	163 tekačev	12,1	7,1	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm
Vzreja 3	163 tekačev	12,1	7,1	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm
Porodnišnica	10 plemenskih svinj v laktaciji s pujski	57	2,1	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm
Čakališče	10 breje plemenske svinje	57	2,1	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm

Prostor	Število živali	Maksimalne emisije na žival OUe/s	Maksimalne emisije iz prostora v MOUe/h	Število ventilatorjev na prostor	Karakteristike ventilatorja
Rezervni prostor	Do 5 plemenskih svinj	57	1,0	1x ventilator	-7m višine -21 °C -7.000 m3/h -premer 52 cm

V modelu so uporabljene maksimalne emisije vonjav za posamezno rejo izračunanih po BREF referenčnem dokumentu z upoštevanim scenarijem maksimalnega obratovanja ventilatorjev vse leto. Zaradi tega predstavlja modelni izračun maksimalne obremenitve okolja z vonjavami. Ocenjeno, je da bodo dejanske emisije bistveno nižje (ventilatorji ne obratujejo 365 dni na leto z največjo kapaciteto, prav tako so emisije nižje ko so živali manjše). Modelni izračun prikazuje pogostost ure vonja (% časa v koledarskem letu).

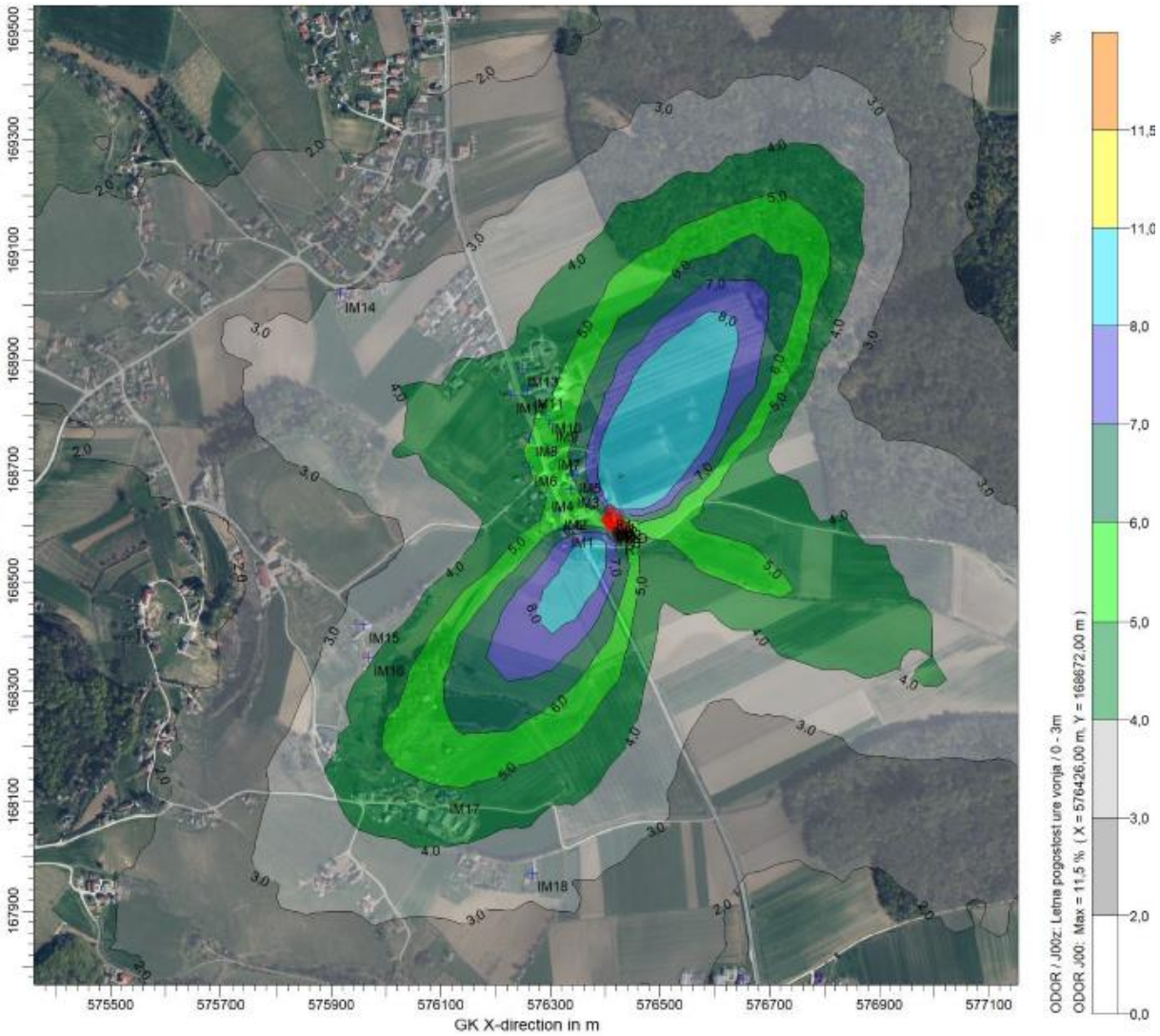

Slika 21: Prikaz širjenja emisij vonjav in sicer pogostost ure vonja na območju vrednotenja za nov hlev za maksimalne emisije vonjav po BREF (s prikazom lokacij najbližjih občutljivih sprejemnikov)
(vir: IVD, 21. 2. 2025, dop. 24. 4. 2025, 3. 2. 2026)

Imisijske mejne vrednosti vonjav pri najbližjih stanovanjskih objektih glede na nemške smernice so 1 OU/m^3 (ena enota vonjav na kubični meter, kar je najmanjša vrednost, ki jo človek zazna z vonjem, po nemški smernici Festlegung und Beurteilung von Geruchsimmissionen (GIRL) 2008). Ista smernica pa postavlja mejno vrednost, ki pravi, da je vpliv vonjav na okolje ocenjen kot pomembno moteč, če skupni vpliv vseh virov vonjav na obravnavanem območju presega vrednost, izraženo kot relativno pogostost vonja (% časa v koledarskem letu). Mejna vrednost za stanovanjsko okolje je 10% za mešano kmetijsko -stanovanjsko okolje pa 15%.

Tabela 19: Rezultati modelnega izračuna pojavljanja pogostosti ure vonja v % na leto

Oznaka imisijskega mesta	Stanovanjski objekt	Pojavljanje pogostosti ure vonja v % na leto
IM1	Črešnjevci 126	6,3
IM2	Črešnjevci 124	5,0
IM3	Črešnjevci 125	5,6
IM4	Črešnjevci 122	5,0
IM5	Črešnjevci 123	6,2
IM6	Črešnjevci 120	5,0
IM7	Črešnjevci 121	5,7
IM8	Črešnjevci 118	5,0
IM9	Črešnjevci 119	5,5
IM10	Črešnjevci 117	5,3
IM11	Črešnjevci 115	4,8
IM12	Črešnjevci 116	4,7
IM13	Črešnjevci 113	4,6
IM14	Črešnjevci 84	2,8
IM15	Črešnjevci 129	3,3
IM16	Črešnjevci 130	3,7
IM17	Orehovski Vrh 46	4,9
IM18	Orehovski Vrh 45D	3,5
IM19	Orehovci 6A	1,8
IM20	Orehovci 2A	1,4

Rezultati so pokazali, da pogostost pojavljanja vonjav v koledarskem letu za najbližje objekte zaradi obratovanja novega hleva v Črešnjevcih v primeru maksimalnih emisij vonjav ni večja od 7 %, kar je pod priporočljivo mejno vrednostjo nemške smernice 15 % za mešano kmetijsko območje ter tudi 10 % za samo stanovanjsko območje.

Ocena zmanjšanja emisij vonjav zaradi izvajanja BAT tehnik na kmetiji

Na kmetiji v novem sodobnem hlevu se bodo izvajale naslednje BAT tehnike za zmanjševanje emisij vonjav:

- v vsakem prostoru bodo plitvi kanali za zbiranje gnojevke pod rešetkami (globine 60 cm),
- redno tedensko praznjenje gnojevke iz kanalov pod tlemi v hlevih,
- kanali so opremljeni s čepi, ki služijo kot smradna zapora,
- gnojevka se začasno zbira v zaprtem zbiralniku pred odvozom na kmetijske površine, kar je BAT tehnika. Emisije vonjav nastajajo v zelo omejenem obsegu iz zaprtih zbiralniki, le pri praznjenju zbiralnika, in skozi odzračevalne odprtine. To so stalne difuzne emisije, ki so pri zaprtem zbiralniku nizke do zanemarljive v primerjavi z odprtimi lagunami in odprtimi bazeni.
- gnojevka se bo vnašala na površino s cevjo in se ne prši po kmetijskih površinah,
- gnojevka se takoj obdela v tla.

V hlevih je predvidena poraba krmil po več fazah (proizvodnih obdobjih). Izveden je bil izračun skupnega dušika in amoniaka na osnovi BAT 23, 24 in 25 na osnovi krme in načina reje ter izračun zmanjšanje emisij amoniaka zaradi izvajanja tehnik BAT. Izračunano zmanjšanje amoniaka je bilo osnova za ocene zmanjšanja vonjav v okviru reje. Ocenjeno povprečno zmanjšanje emisij iz celotne kmetije je ca. 67%. V nadaljevanju so podane ocenjene zmanjšane emisije vonjav iz posameznega prostora. V modelnem izračunu so upoštevane emisije 365 dni na leto, 24 ur na dan.

Tabela 20: Ocena zmanjšanih emisij vonjav iz posameznih prostorov glede na predvideno število živali ter značilnosti vira emisij uporabljenih v modelnem izračunu (zaradi uporabe BAT tehnik)

Prostor	Število živali	Maksimalne emisije na žival OUe/s	Maksimalne emisije iz prostora v MOUe/h	Število ventilatorjev na prostor	Karakteristike ventilatorja
Pripustišče	50 plemenskih svinj 1 merjasec 18 plemenskih mladic	18,81 18,81 9,64	3,4 0,1 0,6 =4,1	2x ventilatorja	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 1	140 pitancev	9,64	4,9	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 2	140 pitancev	9,64	4,9	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 3	140 pitancev	9,64	4,9	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 4	112 pitancev	9,64	3,9	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Pitališče 5	112 pitancev	9,64	3,9	1x ventilator	-7m višine -21 °C -24.000 m3/h -premer 92 cm
Vzreja 1	163 tekačev	3,99	2,3	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm
Vzreja 2	163 tekačev	3,99	2,3	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h
Vzreja 3	163 tekačev	3,99	2,3	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm
Porodnišnica	10 plemenskih svinj v laktaciji s pujski	18,8	0,7	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm
Čakališče	10 breje plemenske svinje	18,8	0,7	1x ventilator	-7m višine -21 °C -19.000 m3/h -premer 82 cm
Rezervni prostor	Do 5 plemenskih svinj	18,8	0,3	1x ventilator	-7m višine -21 °C -7.000 m3/h -premer 52 cm

V modelu so uporabljene emisije vonjav (znižane zaradi izvajanja BAT tehnik) za posamezno rejo z upoštevanim scenarijem maksimalnega obratovanja ventilatorjev vse leto. Zaradi tega predstavlja modelni izračun maksimalne obremenitve okolja z vonjavami. Ocenjeno, je da bodo dejanske emisije bistveno nižje (ventilatorji ne obratujejo 365 dni na leto z največjo kapaciteto, prav tako so emisije nižje ko so živali manjše). Modelni izračun prikazuje pogostost ure vonja (% časa v koledarskem letu).

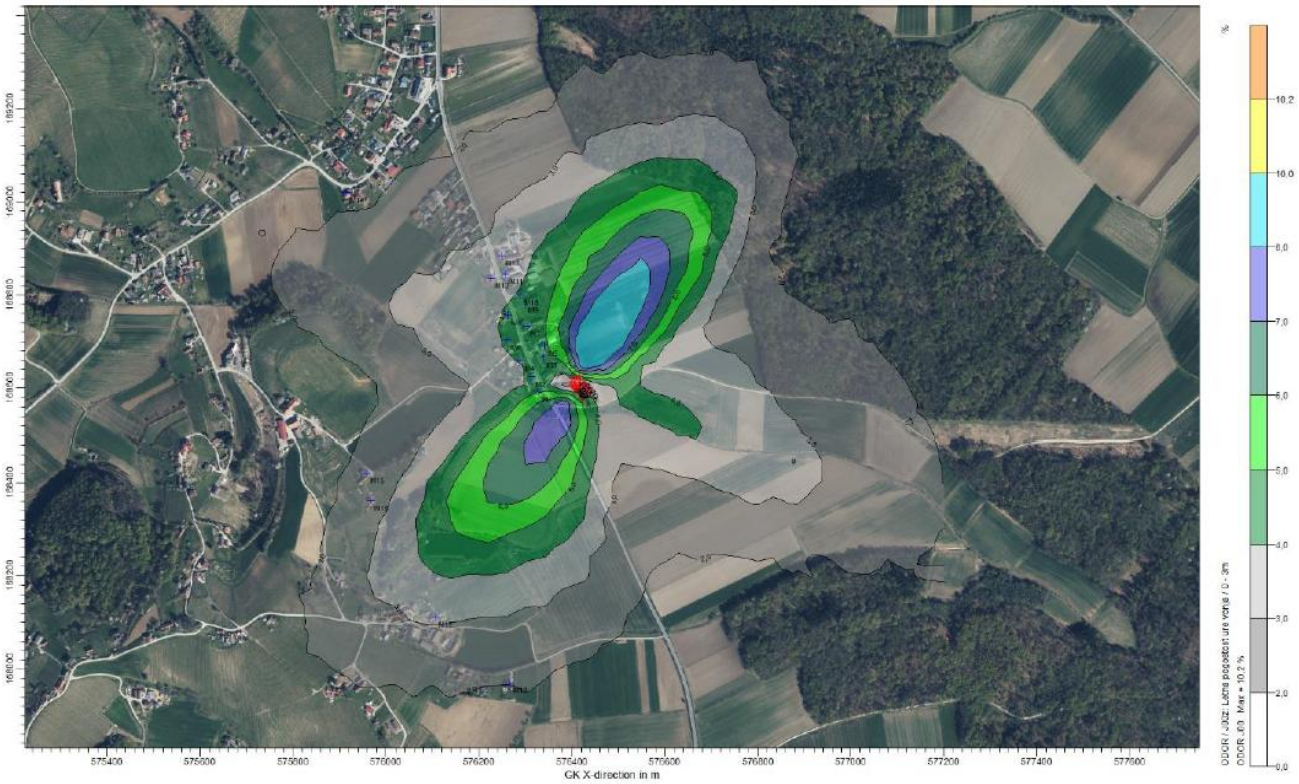

Slika 22: Prikaz širjenja emisij vonjav in sicer pogostost ure vonja na območju vrednotenja za nov hlev za emisije vonjav ob zmanjšanju zaradi izvajanja BAT tehnik (s prikazom lokacij najbližjih občutljivih sprejemnikov)
(vir: IVD, 21. 2. 2025, dop. 24. 4. 2025, 3. 2. 2026)

Imisijske mejne vrednosti vonjav pri najbližjih stanovanjskih objektih glede na nemške smernice so 1 OU/m^3 (ena enota vonjav na kubični meter, kar je najmanjša vrednost, ki jo človek zazna z vonjem, po nemški smernici Festlegung und Beurteilung von Geruchsimmissionen (GIRL) 2008). Ista smernica pa postavlja mejno vrednost, ki pravi, da je vpliv vonjav na okolje ocenjen kot pomembno moteč, če skupni vpliv vseh virov vonjav na obravnavanem območju presega vrednost, izraženo kot relativno pogostost vonja (% časa v koledarskem letu). Mejna vrednost za stanovanjsko okolje je 10% za mešano kmetijsko -stanovanjsko okolje pa 15%.

Tabela 21: Rezultati modelnega izračuna pojavljanja pogostosti ure vonja v % na leto - Modelni izračun 2

Oznaka imisijskega mesta	Stanovanjski objekt	Pojavljanje pogostosti ure vonja v % na leto
IM1	Črešnjevci 126	3,2
IM2	Črešnjevci 124	2,8
IM3	Črešnjevci 125	3,1
IM4	Črešnjevci 122	3,0
IM5	Črešnjevci 123	3,6
IM6	Črešnjevci 120	3,2
IM7	Črešnjevci 121	3,4
IM8	Črešnjevci 118	3,0
IM9	Črešnjevci 119	3,0
IM10	Črešnjevci 117	2,9
IM11	Črešnjevci 115	2,6
IM12	Črešnjevci 116	2,3
IM13	Črešnjevci 113	2,2
IM14	Črešnjevci 84	0,8
IM15	Črešnjevci 129	1,2
IM16	Črešnjevci 130	1,2
IM17	Orehovski Vrh 46	1,3
IM18	Orehovski Vrh 45D	0,8
IM19	Orehovci 6A	0,4
IM20	Orehovci 2A	0,4

Rezultati so pokazali, da pogostost pojavljanja vonjav v koledarskem letu za najbližje objekte zaradi obratovanja novega hleva v Črešnjevcih v primeru emisij vonjav zmanjšanih zaradi izvajanja BAT tehnik ni večja od 4%, kar je pod priporočljivo mejno vrednostjo nemške smernice 15% za mešano kmetijsko območje ter tudi 10% za samo stanovanjsko območje.

Glede na izvedene ocene emisij vonjav in modelne izračune obremenitev zunanjega zraka (na osnovi BREF maksimalnih emisij vonjav ter predvidenega zmanjšanja emisij vonjav zaradi izvajanja BAT tehnik na kmetiji) ni pričakovati nesprejemljivega poslabšanje kvalitete zraka v okolici kmetije pri najbližjih občutljivih sprejemnikih (stanovanjskih objektih). Modelni izračun je pokazal sprejemljivo pogostost vonjav za mešano kmetijsko stanovanjsko območje.

Priloga 10 Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Uradni list RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2, 48/22 in 45/25) v točki 7.1 določa gradbene in operativne zahteve za naprave za intenzivno rejo živali.

Tabela 22: Opisi gradbenih in operativnih zahtev po Prilogi 10 Uredbe o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja, ki se izvajajo na napravi

Zahteva iz Priloge 10 Uredbe	Opis ukrepa, ki se bo izvajal v napravi
- najvišja možna stopnja čistoče in suhosti v hlevu. To vključuje ohranjanje čistoče in suhosti v staji, na površinah za iztrebljanje, gibanje in ležanje, na hodnikih, inštalaciji in v okolici hleva. Izgubo vode za napajanje je treba preprečiti z napajalno tehniko z majhnimi izgubami,	Ukrepi se bodo izvajali. Krma se ne bo razsipavala. Okoli korit bodo polna tla, iz katerih prašiči lahko poberejo krmo. Linije hranjenja bodo zaprte zato živali ne bodo imele neposrednega dostopa do hrane, kar zmanjšuje možnost razmetavanja hrane. Krma se bo dovajala do korit po ceveh. Voda se ne bo polivala. Pod pitniki bodo korita, ki bodo lovila morebitne kapljice. Pitniki bodo delovali pri tlaku 2 bara, kar zagotavlja počasen tok vode. Poraba vode se bo uravnavala po potrebi glede na starost živali. Priteče le toliko vode, kolikor je

Zahteva iz Priloge 10 Uredbe	Opis ukrepa, ki se bo izvajal v napravi
	popijejo. Z vzdrževanjem temperature in vlage v prostoru se ohranja primerno okolje. Ohranjala se bo čistoča in suhost. Poraba vode se bo spremljala računalniško, avtomatsko prilagaja glede na starost živali. Morebitno nepravilnost v porabi vode bo takoj javil računalnik. Dnevno se bo spremljala poraba vode na računalniku, prav tako se bo dnevno izvedel ogled hleva in delovanje naprav. V vseh prostorih v hlevih bodo rešetkasta tla, PVC ali betonske rešetke. Le svinje matere in mali pujski ter deloma tekači bodo imeli na razpolago deloma polna tla, ki bodo ogrevana. V drugih hlevih bodo skoraj v celoti rešetkasta (skladno z zahtevami standardov za rejo prašičev).Iz polnih tal se bo redno ročno čistila morebitna gnojevka v kanale pod rešetkami. Ključna je tehnična oprema hleva, ki bo nova in sodobna: sistem ventilacije in pranja prostorov. Vsak prostor bo v podtlaku, kar bo omogočalo stalno izmenjavo zraka prek vhodnih in izhodnih kanalov. Spremljala se bo vlaga, temperatura in podtlak, da se bo zagotovila primerna mikroklima. Spremljala se bo vlažnost prostora. Celoten proces se vodi preko računalnika. Nadzor je možen tudi na daljavo preko telefona.
- količina krme za živino se odmeri tako, da so ostanki minimalni; ostanke je treba redno odstranjevati iz hleva. Pokvarjeno ali neuporabno krmo ali njene ostanke ni dovoljeno skladiščiti na prostem. Če se za krmljenje uporablja krma z močnim vonjem (npr. ostanki hrane, sirotka), je le-to treba skladiščiti v zaprtih ali pokritih posodah	Ukrepi se bodo izvajali. Krmljenje bo potekalo avtomatsko ter bo povezano z računalniških sistemom. Krmljenje bo prilagojeno starosti živali (sestava in količina hrane). Vsakodnevno se bo preverjalo delovanje sistema. Kot krmo se ne bodo uporabljali ostanki hrane ali sirotka. Krma se bo skladiščila v silosih.
- krmljenje mora biti prilagojeno potrebam živali po hranilnih snoveh,	Ukrep se bo izvajal. Krma bo prilagojena potrebam živalim glede na starost in po hranilnih snoveh.
- primerna klima v hlevu. Pri hlevih s prisilnim prezračevanjem je treba upoštevati standarde tehnike. Razvod odzračevalnih cevi mora biti prilagojen danostim lokacije. Naravno prezračevani hlevi naj bodo po možnosti obrnjeni tako, da je strešno sleme pravokotno na glavno smer vetra, hlevi pa naj omogočajo prost pretok zraka in naj imajo na čelni strani dodatne prezračevalne odprtine. Pri postopku s trdnim hlevskim gnojem je treba uporabiti zadostno količino stelje, ki zmanjšuje emisije vonja. Stelja mora biti suha in čista. Gnojišče za skladiščenje trdega gnoja z vsebnostjo suhe mase pod 25 % je treba urediti na za vodo neprepustni betonski plošči po standardu tehnike ali na primerljivem primernem tesnilnem materialu. Zbrano gnojnico je treba speljati v brezodtočni vsebnik. Da bi zmanjšali emisije, pogojene z vetrom, je gnojišče treba s treh strani obdati z zidom in ga urediti na čim manjši površin	Ukrepi se bodo izvajali. V hlevu bo prisilno avtomatsko prezračevanje, ki bo računalniško vodeno in se bo prilagajalo temperaturi in vlagi v hlevu (da bo primerno za živali) ter temperaturi v zunanjem zraku. Ventilatorji bodo na strehi. Ne bo naravnega prezračevanja. Gnojnica se bo redno odstranjevala iz hleva, kjer se bo zbirala v kanalih pod rešetkami na tleh (enkrat tedensko). Začasno se bo skladiščila v zaprtem zbiralniku. Na kmetiji se nastilj ne bo uporabljal. Ne bo nastajal trdni gnoj. Hlev in zbiralnik gnojevke bosta neprepustna, brez odtoka. Gnojišča na kmetiji ne bo, ker ne nastaja trdni gnoj.
- za zmanjšanje emisij vonja iz hleva je treba pri sistemih z gnojevko zbirajoče se iztrebke	Gnojevko se bo v kratkih časovnih razmakih transportiralo od hleva do zbiralnika gnojevke (enkrat tedensko).

Zahteva iz Priloge 10 Uredbe	Opis ukrepa, ki se bo izvajal v napravi
in urin kontinuirano ali v kratkih časovnih razmakih transportirati do skladišča za gnojevko. Med hlevom in zunaj ležečimi kanali in cisternami za gnojevko je treba vgraditi smradno zaporo	Vmes bo smradna zapora (v kanalih pod rešetkami v prostorih v hlevih bodo čepi). Skladišče gnojevke bo zaprto.
- naprave za skladiščenje in pretovarjanje tekočih organskih gnojil je treba namestiti v skladu s standardi tehnike. Pri vmesnem skladiščenju gnojevke v hlevu (v kleti za skladiščenje gnojevke) je treba zmogljivost vmesnega skladišča določiti tako, da je v primeru odsesavanja pod površino tal maksimalni nivo polnjenja vmesnega skladišča do 50 cm pod betonsko rešetko; sicer zadostuje 10 cm. Pri odsesavanju pod površino tal je treba hlevski zrak odsesavati z majhno hitrostjo (maks. 3 m/s) neposredno izpod perforiranih tal,	Tehnika se bo izvajala: Pod rešetkami v tleh prostorov bodo kanali globine do 60 cm, ki se bodo tedensko praznili v zbiralnik gnojevke. Ne bo odsesovanja pod površino tal nad gnojevko.
- skladiščenje tekočega gnoja (zunaj hleva) mora potekati v zaprtih vsebnikih ali pa je treba uporabiti druge enakovredne ukrepe za zmanjševanje emisij, ki dosegajo stopnja zmanjšanja emisij glede na odprte vsebnike brez pokrova najmanj 80 % emisije snovi z močnim vonjem in amoniaka. Umetne plavajoče sloje je treba v primeru njihovega uničenja zaradi mešanja ali praznjenja po zaključku del nemudoma vrniti v funkcionalno stanje. Dodaten pokrov ni potreben, če se na površju izoblikuje naraven plavajoči zaščitni sloj,	Tehnika se bo izvajala. Skladiščenje gnojevke bo v zaprtem zbiralniku. Zbiralnik gnojevke zunaj hleva bo betonske izvedbe s pokrovom. Tedensko se bodo praznili kanali pod rešetkami iz prostorov v hlevu v zbiralnik preko čepne kanalizacije. 2- 3x na leto se bo zbiralnik praznil in gnojevka se bo odpeljala na kmetijske površine z namenskimi cisternami.
- skladiščne zmogljivosti za tekoča organska gnojila, ki služijo kot gnojilna sredstva v lastni napravi, je treba določiti tako, da bodo zadostovale za najmanj šest mesecev ob upoštevanju dodatnega volumna za padavinsko vodo in vodo za čiščenje; dodatni volumen za padavinsko vodo lahko odpade, če je s pomočjo primernega pokrova zagotovljeno, da voda ne more zaiti v vsebnik. Za tekoča organska gnojila, ki se posredujejo tretjim osebam v nadaljnjo rabo, je treba dokazati, da sta njihovo skladiščenje in raba v skladu z določili;	Velikost zbiralnika gnojevke je izračunana tako, da zadostuje skladiščenju gnojevke za več kot 6 mesecev. Izračun je podan pri 5.2 Površinske in podzemne vode. Zbiralnik gnojevke bo zaprt, zato padavinska voda ne bo mogla zaiti v zbiralnik. Gnojevka se bo deloma uporabila za lastno gnojilo na kmetijskih površinah kmetije. Deloma se bo oddajala po pogodbi skladno z gnojilnim načrtom. Pri vseh pogodbenikih se bo gnojevka takoj peljala na kmetijske površine in se pri njih ne bo skladiščila. Ko se bo gnojevka vnesla na kmetijske površine, se bo takoj obdelala v tla.

Na podlagi rezultatov izdelane strokovne ocene za emisije vonjav, kjer so bili uporabljene maksimalne emisije vonjav na uro, ki izhajajo iz BREF dokumentov in neomejena časovna komponenta (upoštevano je bilo delovanje ventilatorjev 365 dni na leto; kar v praksi ne bo izvedeno, saj se delovanje ventilatorjev prilagaja glede na zunanje klimatske razmere in starost živali), ocenjujemo da bo vpliv plana na okoljska cilja o**hranjanje in izboljšanje kakovosti zunanjega zraka ter zmanjševanje emisij v zrak nebistven (B).**

Tabela 23: Ocena vplivov na kakovost zunanjega zraka

Kakovost zunanjega zraka	Neposredni vpliv	Kumulativni vpliv	Daljinski vpliv
Oddaljenost virov vonjav od stanovanjskih površin	B – vpliv je nebistven	B – vpliv je nebistven	B – vpliv je nebistven

5.4.1.1 Omilitveni ukrepi

Niso potrebni.

5.4.1.2 Spremljanje stanja okolja

KAZALCI ZA SPREMLJANJE STANJA	SPREMLJANJE STANJA
Oddaljenost virov vonjav od stanovanjskih površin	Zbirajo naj se morebitne pritožbe zaradi neprijetnih vonjav (odgovornost občine).

5.4.2 Obremenitev s hrupom

5.4.2.1 Vplivi plana na okolje

Med izvedbo plana se bo obremenitev s hrupom povečala v okolici gradbišča zaradi gradbenih del in obratovanja gradbene mehanizacije ter ob transportnih poteh zaradi prevozov materiala za potrebe gradnje. Vpliv gradnje na povečanje hrupa bo kratkotrajen in po oceni ne bo povzročal čezmerne obremenitve okolja s hrupom.

Območje OPPN leži na južnem robu podeželskega naselja Črešnjevci v občini Gornja Radgona ob obstoječem kmetijskem gospodarstvu. V skladu s predpisi o mejnih vrednostih kazalcev hrupa se območje OPPN uvršča v IV. območje (K1) in deloma III. območje (SK) varstva pred hrupom.

V času obratovanja dejavnosti, ki predstavlja prašičerejo in se izvaja v hlevu, hrup povzročajo ventilatorji za prezračevanje prostorov. Vzpostavljeno bo prisilno avtomatsko prezračevanje, ki je računalniško vodeno in se prilagaja temperaturi in vlagi v hlevu (primerno za živali) ter temperaturi v zunanjem zraku.

Hlev je razdeljen na več prostorov, ki bodo imeli vgrajene ventilatorje za prezračevanje prostora:
- Pripustišče 2x ventilator, premer izpusta 92 cm, z volumskim pretokom 24.000 m^3/h
- 5x Pitališče 1x ventilator, premer izpusta 92 cm, z volumskim pretokom 24.000 m^3/h
- 3xVzreja 1x ventilator, premer izpusta 82 cm, z volumskim pretokom 19.000 m^3/h
- Porodnišnica 1x ventilator, premer izpusta 82 cm, z volumskim pretokom 19.000 m^3/h
- Čakališče 1x ventilator, premer izpusta 82 cm, z volumskim pretokom 19.000 m^3/h
- Rezervni prostor 1x ventilator, premer izpusta 52 cm, z volumskim pretokom 7.000 m^3/h

Ventilatorji bodo nameščeni na strehi. Višina objekta je 7 m. Ventilatorji se bodo vključevali po potrebi, glede na zunanjo klimo in starost živali, ki imajo drugačne potrebe po klimi v hlevu.

Za širjenje hrupa so zelo pomembni tudi podnebni dejavnik, predvsem veter (prikaz rože vetrov je v poglavju Kakovost zunanjega zraka 5.4.1 tega dokumenta). Vetrovi v povprečju dosegajo največje hitrosti spomladi, v obdobju od marca do junija. Najpogostejši so vetrovi iz severne, severovzhodne

in severozahodne smeri, kar je glede na lokacijo naprave zelo ugodno, saj pihajo vetrovi v smeri stran od stavb z varovanimi prostori.

Načrtovane ureditve se umeščajo na južni rob podeželskega naselja Črešnjevci v občini Gornja Radgona ob obstoječem kmetijskem gospodarstvu, kar je ugodna lokacija z vidika vplivov na zdravje ljudi zaradi obremenitve s hrupom. Prav tako je kmetijsko gospodarstvo urejeno na način, da je hlev glede na okoliške stanovanjske objekte zaščiten z drugimi objekti in tako neposredno nikjer ne meji na najbližje stanovanjske objekte (objekte z varovanimi prostori).
Stanovanjski objekt Črešnjevci 127 predstavlja stanovanjski objekt lastnika kmetije.

Slika 23: Prikaz območja OPPN in najbližjih stanovanjskih objektov

Najbližji sosednji stanovanjski objekt Črešnjevci 126, je Z od kmetije na oddaljenosti cca 45 m. Od območja OPPN je ločen z regionalno cesto (Regionalna cesta III. reda (R3/714-2807 Sp. Ivanjci – Gornja Radgona), ki generira 1.767 PLDP. Prav tako je vmes med načrtovanim hlevom in cesto še investitorjev zidani objekt (skladišče kmetijskih strojev, orodja in mehanizacije), ki se nahaja na območju OPPN, kar prav tako predstavlja fizično bariero za širitev hrupa do bližnjih stanovanjskih objektov.

Na drugi strani regionalne ceste se nahajata še dva bližnja stanovanjska objekta, v smeri Z in SZ od

območja OPPN. To sta stanovanjski objekt Črešnjevci 124 (ca. 55 m oddaljen) ter severno od tega objekta je še en stanovanjski objekt - Črešnjevci 122, ca. 85 m oddaljen od načrtovanega objekta hleva. S od območja OPPN, pa je na oddaljenosti ca 50 m še stanovanjski objekt Črešnjevci 125, ki je od načrtovanega hleva, ločen z objektom načrtovanega skladišča pridelkov.

Načrtovana lokacija objekta hleva je s severne strani obdana še z načrtovanim objektom – skladišče pridelkov, kar pomeni zidano bariero, kar prav tako pomembno prispeva k blažitvi hrupa, ki bo nastal zaradi načrtovanega hleva.
Načrtovana prostorska ureditve oz. razporeditev objektov, ki samo po sebi ne predstavljajo vira hrupa in obdajajo hlev na zahodni in severni strani, hkrati služijo ublažitvi morebitne obremenitev prebivalcev s hrupom, zato smatramo, da nov vir hrupa - načrtovani hlev, ob upoštevanju omilitvenih ukrepov, ne bo imel bistvenega vpliva na obremenitev s hrupom.

V naselju Črešnjevci po podatkih Statističnega urada Slovenije, po podatkih za leto 2021, prebiva 287 prebivalcev. V radiju ca. 500 m, ki vključuje območje OPPN, pa je ca. 30 stanovanjskih objektov, kar predstavlja ca. 80 prebivalcev (povprečna velikost gospodinjstva v naselju Črešnjevci je 2,6 člana; podatki SURS, za leto 2021). V radiju ca. 100 m, pa je 6 stanovanjskih objektov (vključno z investitorjevim na naslovu Črešnjevci 127), v katerih je skupaj stalno prijavljenih 20 oseb (in začasno 35 oseb). Podatek nam je posredovala Občina Gornja Radgona iz Centralnega registra prebivalcev (na dan 8.5.2025).

Hrup nastaja tudi pri transportu (dostava/odvoz živali, dostava krme, itd.), ki nastaja zaradi izvajanja dejavnosti. Do območja OPPN poteka javna regionalna cesta, ki izkazuje 1.767 PLDP, bistvenega vpliva na povečanje hrupa zaradi transporta, ne pričakujemo.

Pri načrtovanju projektnih rešitev je treba zagotoviti, da zunanje enote strojnih naprav ne bodo presegale mejnih vrednosti za III. stopnjo varstva pred hrupom ob bližnjih stanovanjskih objektih. Vsa zunanja strojna oprema, ki je vir hrupa, naj bo montirana stran od sprejemnikov. Podan je omilitveni ukrep.

Glede na 4. člen Pravilnika o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje je zavezanec za zagotovitev prvega ocenjevanja hrupa in obratovalnega monitoringa upravljavec vira hrupa, določen v predpisu, ki ureja mejne vrednosti kazalcev hrupa v okolju. V skladu z veljavno Uredbo o mejnih vrednostih hrupa v okolju, se prvo ocenjevanje hrupa izvede za napravo, katere obratovanje zaradi izvajanja proizvodne dejavnosti v kmetijstvu povzroča v okolju stalen ali občasen hrup.
Za obratovanje virov hrupa, ki niso viri hrupa iz 15. člena te uredbe (naprava, za katero mora njen upravljavec pridobiti okoljevarstveno dovoljenje za obratovanje naprave), linijski viri hrupa ali gradbišče, se usklajenost z zahtevami te uredbe ugotavlja na podlagi strokovne ocene skladnosti. V to kategorijo se uvršča tudi investitorjev načrtovan hlev, saj se gleda na število predvidenih živali, ne uvršča med obrate, za katere je potrebno pridobiti okoljevarstveno dovoljenje. Podan je omilitveni ukrep. V fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja mora biti izdelana strokovna ocena skladnosti v skladu z 19. členom Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju. Na podlagi ugotovitev strokovne ocene je treba v projektno dokumentacijo vključiti vse morebitne tehnične ali organizacijske ukrepe za zagotavljanje skladnosti z mejnimi vrednostmi kazalcev hrupa.

Vsi zavezanci za izvajanje prvih meritev hrupa morajo izvesti meritve v času obratovanja. Prvo

ocenjevanje mora biti izvedeno skladno s Pravilnikom o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2), kar pomeni, da se ocenjevanje hrupa na mestu ocenjevanja hrupa izvede, ko je vir hrupa v stanju največje zmogljivosti obratovanja.

Vpliv na obremenitev s hrupom po izvedbi plana, bo na območju plana in v bližnji stanovanjski okolici ob upoštevanju zakonodajnih in podanih omilitvenih ukrepov, po oceni, nebistven.

Ocenjujemo da bo vpliv plana na okoljski cilj **ohranjanje in zmanjšanje obremenitve okolja s hrupom na območju plana in v okolici na čim nižjo možno raven** (neposredni, kumulativni), **nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov (C).**

Tabela 24: Ocena vplivov na obremenitev s hrupom

Obremenitev s hrupom	Neposredni vpliv	Kumulativni vpliv
Pričakovana obremenjenost okolja s hrupom	C – vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov	C – vpliv je nebistven zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov

5.4.2.2 Omilitveni ukrepi

Opis vpliva	Omilitveni ukrep	Možnost omilitve škodljivih vplivov	Izvajanje
Izvajanje kmetijske dejavnosti (viri hrupa na objektih) na kmetiji lahko povzroča hrup	Vire hrupa naj se namesti tako, da so usmerjeni stran (npr. na V strani strehe) od občutljivih sprejemnikov.	Ukrep je usmerjen k zmanjšanju neposredne obremenitev s hrupom pri najbližjih stanovanjskih objektih	Za vključitev pogojev v projektno dokumentacijo je odgovoren investitor.

5.4.2.3 Spremljanje stanja okolja

Spremljanje stanja se izvaja skladno s Pravilnikom o prvem ocenjevanju in obratovalnem monitoringu za vire hrupa ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS št. 105/08 in 44/22 – ZVO-2).

6. SKLEPNA OCENA

V okoljskem poročilu za pripravo Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za gradnjo hleva v Črešnjevcih, so ugotovljeni, opisani in ovrednoteni pomembni vplivi izvedbe plana na okolje, ohranjanje narave in kulturne dediščine. Vplivi plana so presojani na osnovi velikostnih razredov od A do E, ki so določeni v *Uredbi o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2).* Ocena posledic učinkov izvedbe plana na uresničevanje okoljskih ciljev celovite presoje se je ugotavljala v naslednjih velikostnih razredih:

A	ni vpliva/pozitiven vpliv
B	vpliv je nebistven
C	nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitveni ukrepov
D	vpliv je bistven
E	vpliv je uničujoč

Tabela 25: Ocena vplivov izvedbe plana

Deli okolja	Okoljski cilji	Vpliv plana
Tla	Trajnostno upravljanje s tlemi (ohranjanje njihove različnosti, kakovosti ter sposobnost zagotavljanja ekosistemskih storitev)	C
	Ohranjanje kmetijskih zemljišč	B
Vode:		
- Površinske in podzemne vode; Mineralna voda kot materialna dobrina	Ohranjanje in doseganje dobrega kakovostnega stanja površinskih in podzemnih voda	C
	Ohranjanje kakovosti mineralne vode kot naravnega vira	C
- Ogrožena območja (poplave, erozija, plazljivost)	Zmanjševanje oz. preprečevanje plazljive in erozijske nevarnosti	C
Varovanje zdravja ljudi:		
- Zrak	Ohranjanje in doseganje dobrega kakovostnega stanja zraka Zmanjševanje emisij v zrak	B
- Hrup	Ohranjanje in zmanjšanje obremenitve okolja s hrupom na območju plana in v okolici na čim nižjo možno raven	C

Ugotovitev okoljskega poročila, za pripravo Odloka o občinskem podrobnem prostorskem načrtu (OPPN) za OPPN za gradnjo hleva v Črešnjevcih je, da ima plan nebistven vpliv zaradi izvedbe omilitvenih ukrepov – ocena C.

7. VIRI IN ZAKONODAJA

7.1 Viri

ARSO. (2024a). Atlas okolja. https://gis.arso.gov.si/atlasokolja/profile.aspx?id=Atlas_Okolja_AXL@Arso

ARSO. (2024b). Atlas voda. https://geohub.gov.si/portal/apps/webappviewer/index.html?id=f89cc3835fcd48b5a980343570e0b64e

ARSO. (2024c). *Ekološko stanje površinskih voda v Sloveniji: Poročilo o monitoringu za leto 2021.* https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.gov.si%2Fassets%2Forgani-v-sestavi%2FARSO%2FVode%2FStanje-voda%2FEkolosko-stanje-voda-v-Sloveniji-letno-porocilo-2021_koncno.docx&wdOrigin=BROWSELINK

ARSO. (2024d). *Kemijsko stanje podzemne vode v Sloveniji: Poročilo za leto 2023.* https://www.arso.gov.si/vode/podzemne%20vode/publikacije%20in%20poro%c4%8dila/Porocilo_podzemna_2023.pdf

ARSO. (2024e). *Kemijsko stanje površinskih voda v Sloveniji: Poročilo za leto 2023.* https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/ARSO/Vode/Stanje-voda/Porocilo-o-kemijskem-stanju-povrsinskih-voda-za-leto-2023.pdf

ARSO. (b. d.). *Ocena kemijskega stanja vodotokov za leto 2023.* https://www.gov.si/assets/organi-v-sestavi/ARSO/Vode/Stanje-voda/Ocena-kemijskega-stanja-vodotokov-v-letu-2023.pdf

Biotehniška fakulteta, Oddelek za krajinsko arhitekturo, ZRC SAZU in Acer Novo mesto, d.o.o.. (2024). *Regionalna razdelitev krajinskih tipov in izjemne krajine Slovenije.* [Pregledovalnik]. https://experience.arcgis.com/experience/526d3c9c514a43a0ae9d7f793a29a08c/page/Pregledovalnik/

Direktiva (EU) 2025/2360 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. novembra 2025 o monitoringu tal in odpornosti tal (Soil Monitoring Law), UL L 2025/2360, 26. 11. 2025.

DRSI. (2024). *Promet 2023.*[CD]. DRSI.

Eco Consulting d.o.o., Energija, Okolje, Ekonomija. (b.d.). *Novelacija lokalnega energetskega koncepta občine Gornja Radgona – končno poročilo* (POR/11-07). https://www.gor-radgona.si/o-obcini/strategija-obcine-in-projekti/2018060511540162/lek__lokalni_energetski_koncept_obcine_gornja_radgona_(2011__2021)/

European Union. (2017). Best Available Techniques (BAT) Reference Document for Intensive Rearing of Poultry and Pigs. https://ec.europa.eu/jrc/en/publication/eur-scientific-and-technical-research-reports/best-available-techniques-bat-reference-document-intensive- rearing-poultry-or-pigs

Kmetijski inštitut Slovenije. (2024). *Karta BEST – Poročilo*.

MKGP. (b.d.). *Javni pregledovalnik grafičnih podatkov MKGP*. https://rkg.gov.si/GERK/WebViewer/#map_x=500000&map_y=100000&map_sc=1828571

MNVP. (2023). *Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2023–2027.* https://www.gov.si/assets/ministrstva/MNVP/Dokumenti/Voda/NUV/NUV-III/NUV_VOD-III.pdf

Resolucije o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Uradni list RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)

Strategija EU za tla do leta 2030, Koristi zdravih tal za ljudi, hrano, naravo in podnebje. Bruselj, 17. 11. 2021.

SURS. (b.d.). *Podatkovna baza SiStat*. https://pxweb.stat.si/SiStat/sl

Vrščaj, B. (2017). Lastnosti, pestrost in ekosistemske storitve tal. Ljubljana: Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije. Dostopno na: https://www.gov.si/assets/ministrstva/MOP/Publikacije/481ad4e057/tla_v_okolju.pdf

7.2 Zakonodaja

Splošno

Uredba o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje (Ur. l. RS, št. 73/05 in 44/22 – ZVO-2)

Uredba o posegih v okolje za katere je treba izvesti presojo vpliva na okolje (Ur. l. RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2)

Uredba o vrsti dejavnosti in naprav, ki povzročajo industrijske emisije (Ur. l. RS, št. 68/22)

Zakon o urejanju prostora (ZUreP-3) (Ur. l. RS, št. 199/21, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 95/23 – ZIUOPZP, 23/24 in 109/24)

Zakon o varstvu okolja (Ur. l. RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-1O, 78/23 – ZUNPEOVE, 23/24, 21/25 – ZOPVOOV, 56/25 – PoZ in 11/26 – odl. US)

Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja za obdobje 2020–2030 (ReNPVO20–30) (Ur. l. RS, št. 31/20 in 44/22 – ZVO-2)

Pravilnik o Evidenci imetnikov rejnih živali in Evidenci rejnih živali, (Ur. l. RS, št. 87/14, 15/16, 78/18 in 100/25 – ZZdrŽiv)

Tla

Uredba o izvedbi ukrepov kmetijske politike za leto 2020 (Uradni list RS, št. 10/20, 61/20 in 78/20)

Uredba o mejnih, opozorilnih in kritičnih imisijskih vrednostih nevarnih snovi v tleh (Ur. l. RS, št. 68/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2)

Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2)

Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25)

Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Ur. l. RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2)

Izvedbena uredba komisije (EU) št. 809/2014 z dne 17.julija 2014 o pravilih za uporabo Uredbe EU št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z integriranim administrativnim in kontrolnim sistemom, ukrepi za razvoj podeželja in navzkrižno skladnostjo

Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22, 78/23 – ZUNPEOVE in 100/25)

Zakon o kmetijstvu (Ur. l. RS, št. 100/25)

Resolucija o nacionalnem programu o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021« (ReNPURSK) (Ur. l. RS, št. 8/20)

Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja tal (Ur. l. RS, št. 157/22 in 7/23 – popr.)

Vode

Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 64/12, 64/14, 98/15, 44/22 – ZVO-2, 75/22 in 157/22)

Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/15, 76/17, 81/19, 194/21 in 44/22 – ZVO-2)

Uredba o stanju podzemnih voda (Ur. l. RS, št. 25/09, 68/12, 66/16 in 44/22 – ZVO-2)
Uredba o stanju površinskih voda (Ur. l. RS, št. 14/09, 98/10, 96/13, 24/16 in 44/22 – ZVO-2)
Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Ur. l. RS, št. 113/09, 5/13, 22/15, 12/17 in 44/22 – ZVO-2)
Zakon o vodah (ZV-1) (Ur. l. RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15, 65/20, 35/23 – odl. US, 78/23 – ZUNPEOVE in 52/24 – odl. US)
Odlok o določitvi varstvenih pasov vseh javnih vodnih virov in ukrepih za njihovo zavarovanje v Občini Gornja Radgona (Uradne objave občinskih skupščin: Gornja Radgona, Lendava, Ljutomer in Murska Sobota, št. 27/84 in Ur. l. RS, št. 76/00).
Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike
Pravilnik o določitvi vodnih teles podzemnih voda (Ur. l. RS, 63/05 in 8/18)
Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16)
Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja podzemne vode (Ur. l. RS, št. 13/21 in 44/22 – ZVO-2)
Pravilnik o obratovalnem monitoringu stanja površinskih voda (Ur. l. RS, št. 91/13 in 44/22 – ZVO-2)
Pravilnik o pitni vodi (Ur. l. RS, št. 19/04, 35/04, 26/06, 92/06, 25/09, 74/15, 51/17 in 61/23)
Pravilnik o zaščiti rejnih živali (Ur.l.RS, št. 51/10, 70/10, 63/23 in 69/23 – popr.)

Zrak

Uredba o kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11, 8/15, 66/18 in 44/22 – ZVO-2)
Uredba o emisiji snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja (Ur. l. RS, št. 31/07, 70/08, 61/09, 50/13, 44/22 – ZVO-2, 48/22 in 45/25)
Odredba o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 38/17, 3/20, 152/20, 203/21, 44/22 – ZVO-1 in 30/23)
Pravilnik o ocenjevanju kakovosti zunanjega zraka (Ur. l. RS, št. 55/11, 6/15, 5/17 in 44/22 – ZVO-2)
Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu emisije snovi v zrak iz nepremičnih virov onesnaževanja ter o pogojih za njegovo izvajanje (Ur. l. RS, št. 45/25)

Hrup

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 107/25)

Svetlobno onesnaženje

Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja (Ur. l. RS, št. 81/07, 109/07, 62/10, 46/13 in 44/22 – ZVO-2)

EMS onesnaženje

Uredba o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju (Ur. l. RS, št. 70/96, 41/04 – ZVO-1 in 44/22 – ZVO-2)